

## ABSTRACT

### A TRANSLATION AND CRITICAL ANALYSIS OF MIDRASH YONAH

ERIC EISENKRAMER

The goal of this thesis was to translate Midrash Yonah and create a critical commentary that drew upon other versions of MY and parallels in Rabbinic Literature. I analyzed versions and manuscripts of Midrash Yonah and created a model of the evolution of MY. In addition, I collected and evaluated the material from Rabbinic Literature about the book of Jonah with the goal of discovering what issues about Jonah troubled the rabbis. The contribution of this thesis is that it presents much of the Rabbinic material on Jonah in one place: a modern idiomatic translation of Midrash Yonah along with a critical commentary, Rabbinic texts on Jonah, and an appendix which compares eight versions of MY in Hebrew.

This work is divided into three sections plus two appendices. Section 1 analyzes the versions and manuscripts of Midrash Yonah. Section 2 presents the Rabbinic material about the book of Jonah. Section 3 offers a translation of one version of MY along with a critical commentary and is divided by chapter. Appendix A supplements Chapter 11 of Section 3. Appendix B compares eight versions of Midrash Yonah in Hebrew.

The versions of Midrash Yonah appear in works by modern scholars, in manuscripts, and as sections within the classic Rabbinic Midrashim. The Rabbinic texts about the book of Jonah appear in Rabbinic Literature.

**A TRANSLATION AND CRITICAL ANALYSIS OF MIDRASH YONAH**

**ERIC EISENKRAMER**

**Thesis Submitted in Partial Fulfillment of  
Requirements for Ordination**

**Hebrew Union College-Jewish Institute of Religion  
Graduate Rabbinical Program  
New York, New York**

**March 3, 2003  
Advisor: Dr. Norman Cohen**

# Contents

Acknowledgements	iii
Introduction	iv
Section 1: The Textual History of Midrash Yonah	1
Section 2: Rabbinic Views of Jonah	13
Section 3: Midrash Yonah & Commentary	26
Chapter 1: Introduction	29
Chapter 2: Jonah's Flight	34
Chapter 3: The Boat and The Sailors	38
Chapter 4: Jonah Goes Overboard	44
Chapter 5: The Fish	47
Chapter 6: The Second Fish	54
Chapter 7: Jonah's Prayer	57
Chapter 8: Escaping the Fish and the Sailors	62
Chapter 9: Nineveh and Jonah's Prophecy	66
Chapter 10: The King of Nineveh and His Decree	70
Chapter 11: The Repentance of the Ninevites	75
Chapter 12: God Forgives the Ninevites	87
Chapter 13: Jonah Repents	96
Conclusion	104
Appendix A: Two Parallel Talmudic Texts about the Repentance of the Ninevites	112
Appendix B: Parallel Narrative Texts and Manuscripts of Midrash Yonah	114

## Acknowledgements

In my journey towards ordination as a rabbi, and in my own personal process of struggling to find God and to understand this life we all live, certain people have provided a guiding light in a sometimes difficult sea of change and discovery. Rabbi Jeffrey Summit at Tufts University went that extra mile to counsel a confused and spiritually-seeking college freshman and eventually help him see that his place was as a rabbi among the Jewish people.

I am greatly indebted to all of the professors at the Hebrew Union College-Jewish Institute of Religion in New York who shaped my journey towards the rabbinate so powerfully. They not only taught me how to translate and understand the Hebrew texts of our tradition, but they also served as role-models of how to pursue truth with one's full intellectual capacity and yet remain committed to Judaism and to the Jewish people. In particular, Dr. Lawrence Hoffman offered such wonderful guidance to me as a student. And as my thesis advisor, Dr. Norman Cohen pushed me to find the best work that was within me. He was always there and I am grateful for his support, his help and his wonderful suggestions and editing.

Finally, Marcela Betzer is my help-mate and without her my world is "without form and void" (Genesis 1:2).

Eric Eisenkramer  
*Brooklyn, New York*  
*February 25, 2003*  
*25 Adar I, 5763*



# **Introduction**

The path that led me to Midrash Yonah as a thesis topic began with a fascination with the book of Jonah. The more I learned about the renegade prophet, the more I identified with him because I see a part of myself in Jonah. Jonah's most admirable trait is that he questions God and how God runs the world. He has a fundamental problem with God's justice, saying that God should punish sinners rather than forgive them if they repent (Jonah 4:1-2). I do not agree with Jonah; we should all have the opportunity to repair our sins. But like Jonah, I sometimes feel the need to challenge God's justice. I want to know why we live in such an incomplete world. Why is there so much pain and suffering? Why would a good and just God allow such brutalities as the Holocaust? In short, my problem is theodicy. What draws me to the book of Jonah then, is the model of a prophet who challenges God from the deepest parts of his soul, and even risks his own life by disobeying God, rather than give up his fundamental questioning of God.

One may claim that Jonah's acts demonstrate cowardice rather than moral principles. Jonah's flight demonstrated at least to some degree a lack of conviction; he could have confronted God directly, like Abraham did at Sodom and Gomorrah (Genesis 18). However, I view Jonah's actions as a principled stand against God and God's justice (Jonah 4:1-2). In response to Jonah's challenge, God simply overpowers him. Jonah is trapped by the storm (Jonah 1:4-15), he is trapped in the fish (Jonah chapter 2) and God kills the plant which protected him from the sun (Jonah 4:5-9). By the end of the story, Jonah is so demoralized and defeated that he twice begs for his own death (Jonah 4:3, 4:8). The end of the Biblical book does not convince me that Jonah has completely given up on his question of God's justice. God asks Jonah why not forgive the Ninevites

(Jonah 4:11), but the book ends without a response from Jonah. How would Jonah reply if given the chance?

I began this thesis with the choice to focus on the book of Jonah since I wanted to see what happens to a person who challenges the way God made the world. Will the questioning of God's justice lead only to futility, despair and death as in the book of Jonah? Are there other responses to a person like Jonah who honestly does not understand why the world is so imperfect?

Along with my affinity for the book of Jonah, another one of my interests is Midrash. One of the earliest midrashim I learned was the well-known story of how Abraham destroyed his father's idols and placed the axe in the hand of the largest one.<sup>1</sup> In reading about Abraham in the Bible, I always wanted to know what kind of person he was that he could leave his homeland (Genesis 12) and argue with God at Sodom and Gomorrah (Genesis 18). The Bible never explains how Abraham is so faithful to God and how he has such courage. This midrash shows me Abraham's depth of character and inner strength. It helps me better understand Abraham as a person, what he was like and what motivated him. In the case of Abraham, as so often occurs in the Bible, the text provides a very scant picture of the actual people who are so important to us as Jews. In contrast, the Midrash lets us see what the Biblical characters are thinking and feeling, and shows us who they are.

The genre of Midrash also appeals to me because the rabbis teach us how to live by way of example. When I read about Abraham's incredible moral courage in overcoming his father's idolatry, it motivates me to search my own life and figure out

---

<sup>1</sup> Harvey Fields, *A Torah Commentary for Our Times* (New York: UACH Press, 1990), 38.

what idols I need to break. What issues do I need to fight against in our society, like homelessness and environmental destruction? And at a deeper level, what parts of myself am I not facing that cause me harm? What are my own faults that I need to confront and destroy like those idols? When I read Midrash, I see myself in the characters and look to how they can help me be a better person.

The book of Jonah provided me with the question: What happens to a person who challenges God? I hoped the Midrash would provide me with the answer. Could the rabbis help me understand why Jonah questioned God? Thus, I turned my attention to the rabbis and began to research every piece of Rabbinic literature about the book of Jonah. For the most part, these *derashot* (Rabbinic interpretations) were found by searching for texts where the rabbis quote the book of Jonah as a proof text. As I discovered, the Rabbinic midrash on Jonah falls into two categories: 1) short *derashot* that interpret one or two verses of the book of Jonah, and 2) longer narratives that re-tell all or a part of the book of Jonah while adding Rabbinic material.

I found about 150 *derashot* in Rabbinic literature. Most of them only offered commentary on short pieces of the Biblical book. In so doing, the rabbis were mostly concerned with four issues about Jonah: 1) Who is Jonah? 2) Why did he flee? 3) Who is the fish and why was Jonah saved from the fish? 4) Who are the Ninevites and who is the King of Nineveh? How do the Ninevites repent?

Then I looked for all of the longer midrashic narratives on the book of Jonah. With the help of Dr. Benjamin Richer at Hebrew University, I discovered 14 different

versions of "Midrash Yonah."<sup>2</sup> These narratives re-tell the Biblical book, quoting it as a proof-text, but also adding much interpretative material. Many of these new interpretations are not spontaneous creations of the author/s, but rather are drawn from earlier Rabbinic sources. The different versions of Midrash Yonah quote previous Rabbinic texts directly, edit them to fit into the narrative, or sometimes expand upon known Rabbinic motifs. In short, the versions of MY re-tell the narrative of Jonah and use Rabbinic midrashim both directly and indirectly.

Some of the 14 narrative versions of Midrash Yonah appear as chapters in larger Rabbinic works. Others stand alone as separate narratives on Jonah. Some versions re-tell the entire book of Jonah, while others only deal with the first two chapters. The 14 narrative versions I examined included the first printed edition, all of the known manuscripts, and three versions of Midrash Yonah collected and interpreted by modern scholars.<sup>3</sup>

The question then became how to present all of the material in a direct and accessible manner. This thesis is divided into three sections plus two appendices. Section 1, "The Textual History of Midrash Yonah," presents a model of the evolution of the 14 narrative versions of Midrash Yonah. Section 2, "Rabbinic Views of Jonah," discusses the 150 individual *derashot* and the four questions that bothered the rabbis about Jonah as mentioned above. Section 3, "Midrash Yonah" is the core of this thesis. It contains the text and translation of one version of Midrash Yonah, Jellinek's *Beit Ha-*

---

<sup>2</sup> This title is taken from the versions of Midrash Yonah found in *Beit ha-Midrash* and *Otzar ha-Aggadah*. Adolph Jellinek, *Beit ha-Midrash* (Jerusalem: Bamberger & Wahrman, 1938), Vol. 1, 96-102. Judah David Eisenstein, *Otzar ha-Midrashim* (New York, 1915), Vol. 1, 217-222.

<sup>3</sup> See the Bibliography for the full list of the 14 versions of Midrash Yonah.

*midrash* Vol. I, 96-102, plus a commentary. I chose Jellinek's version because it is the most complete, offering the largest amount of material on all four chapters of the book of Jonah. Also, it is based on the first-printed Edition from Prague in 1595.

After translating the Jellinek version into an accessible idiomatic English, I wrote a commentary to Midrash Yonah. I compare MY to the Biblical text to see how it interprets the book of Jonah. Much of the commentary also cites and interprets parallel sources in Rabbinic literature. I include parallels found in the 150 individual *derashot* along with parallels from the 14 full length narrative versions of Midrash Yonah.

In writing the commentary, some of my guiding questions were as follows: How does Midrash Yonah interpret the Biblical text? How does MY view Jonah, the sailors and the other characters from the book of Jonah? How does Midrash Yonah use earlier rabbinic sources? What is the literary style of MY?

This thesis has two appendices. Appendix A includes a Mishnaic and two Talmudic texts in Hebrew that are discussed at great length in Chapter 11 of the commentary. Appendix B is a chart which compares eight of the full length narrative versions of Midrash Yonah in Hebrew. For easy reference, I divided this appendix by chapter and verse exactly as in the commentary. It is meant to supplement the commentary, offering parallel readings in other versions of Midrash Yonah.

**Section One:**  
**The Textual History of Midrash Yonah**

In trying to trace the textual history of Midrash Yonah, I examined rabbinic compilations which present a lengthy narrative on the Book of Jonah, the first printed edition of Midrash Yonah and the extant manuscripts. As a supplement to this chapter, see Appendix B, "Parallel Narrative Texts and Manuscripts of Midrash Yonah," which compares eight versions of Midrash Yonah in Hebrew.

### A. Midrash Yonah

Midrash Yonah was first printed in Prague on the 1<sup>st</sup> of Sivan 1595 by Gershom Ben Yosef Betzalel. It is appended to another work entitled, "The journey of Rabbi Patachyah of Regensburg." Midrash Yonah was printed at least 14 more times before the 20<sup>th</sup> Century. It circulated primarily in Germany, Poland, Slovakia and America.<sup>1</sup> Jellinek printed a copy of Midrash Yonah in *Beit ha-Midrash*, Vol. I:96-102 based on the first printed edition. He makes only minor corrections to the Prague edition using the Yalkut Shimoni version.<sup>2</sup> I use the Jellinek text as my primary text in this thesis and in the Commentary section.

---

<sup>1</sup> See Tamar Kedari, "Midrash Teshuvat Yonah Ha-Navi," *Kovetz Al Yad* 16 (2002): 70.

<sup>2</sup> From an unpublished translation by G.E. Padauer of Jellinek's introduction in German to Midrash Yonah. The original introduction is found in *Beit ha-Midrash*, Vol. 1, xix-xx. The Yalkut Shimoni version referred to comes from: *Yalkut Shimoni* (New York: Horev, 1925), Vol. 2, 550-551.



## B. Extant Manuscripts

Versions of Midrash Yonah appear in the following manuscripts:

1. Warsaw - Uniwersytet, Inst. Orientalistyczny 258 "Teshuvat Yona ha-Navi."

A colophon on page 331 dates this manuscript to 1429-1430.<sup>3</sup>

2. Parma - Biblioteca Palatina Cod. Parm. 2295, ff. 133-135. DeRossi listed this manuscript in his catalog in the 13<sup>th</sup> or 14<sup>th</sup> Century.<sup>4</sup>

3. St. Petersburg - Russian National Library Evr. I. 13 ff. 276-277.

4. London, Beth Din & Beth Hamidrash 146, ff. 10-15. Dated 1678.

5. New York - Jewish Theological Seminary Ms. 5601, ff. [55]-[64]. 18th cent., Morocco.

6. Mosayuf - 130/3, ff. 69-72. This partial manuscript was written in 1496.<sup>5</sup>

7. Darmstadt - Hessisches Landes- und Hochschulbibliothek Cod. Or. 25 ff. 121r-122r.

I examined all of the manuscripts above, except for Mosayuf Ms. 130 and Darmstadt Ms. 25 which were illegible. My conclusions are based on my research of the other five manuscripts.

---

<sup>3</sup> *Teshuvat Yonah Ha-Navi*, 69.

<sup>4</sup> *Ibid.*, 70.

<sup>5</sup> *Ibid.*, 69.

### C. Early Text Witnesses

In comparing all 14 versions of Midrash Yonah, I discovered two different manuscript traditions, one which leads to the Editio Princeps and the other which is contained in Warsaw Ms. 258 and Parma Ms. 2259. I divide the Editio Princeps manuscript tradition into three parts: early versions, which cover Jonah Chapters 1-2, late versions, including the first printed edition, which cover Jonah Chapters 1-4, and the Yalkut Shimoni text witness, which has characteristics of both the early and late versions. The printed edition of Midrash Yonah seemed to evolve from the Pirkei de-Rabbi Eliezer<sup>6</sup> and Midrash Tanchuma<sup>7</sup> text witnesses, through the Yalkut version and eventually into print. The Parma/Warsaw tradition also evolved from the Pirkei de-Rabbi Eliezer version of Midrash Yonah, but was never printed.

The early versions of Midrash Yonah contain a running narrative on the Biblical book of Jonah that covers chapters 1-2. The versions that fit into this category are the Pirkei de-Rabbi Eliezer, Midrash Tanchuma and Ms. St. Petersburg text witnesses.<sup>8</sup> They are all almost exactly parallel although differences can be found.

From a literary perspective, the early text witnesses are designed as a tight unit which create an extended narrative on Jonah Chapters 1-2. One motif in particular that unifies these versions is the Leviathan. All three versions begin by noting that Jonah fled on the 5<sup>th</sup> day of the week. This reminds the reader of Gen. 1:21 where on the 5<sup>th</sup> day God creates the great sea monsters (*taninim*), the greatest of whom is Leviathan. In the

---

<sup>6</sup> Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10.

<sup>7</sup> Midrash Tanchuma ha-Nidpas, *Parashat va-Yikra* 8.

<sup>8</sup> The St. Petersburg Ms. seems to be an extension of the Pirkei de-Rabbi Eliezer version. It contains the exact text as that of Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10. It also includes a responsum on why Jonah fled from God which was clearly added later.

middle of the narrative, the early versions describe at length Jonah's encounter with Leviathan. And finally near the end, Jonah can only be saved from the fish if he promises to sacrifice Leviathan. The repeated use of Leviathan suggests that the early versions were written as a unified whole.

Another literary factor that suggests a unity of these early versions of Midrash Yonah is that everyone in the story finds salvation at the end. Jonah is spared from the fish and the souls of the sailors are saved when they convert to Judaism. The early text witnesses appear to be a single literary creation that re-tells the book of Jonah, Chapters 1-2 by adding many midrashic motifs. Perhaps we can date this layer of Midrash Yonah from the 9th century when Pirkei de-Rabbi Eliezer was compiled.

#### D. Late Text Witnesses

The late versions of Midrash Yonah provide easy comparisons with the early versions. The late text witnesses are much longer than their forerunners, creating a narrative that covers all four chapters of the Biblical book of Jonah as opposed to the first two. Included in the group of late text witnesses are the first printing of Midrash Yonah in Prague 1595, Jellinek's version in *Beit ha-Midrash*, Ms. London 146 and Ms. JTS 5601. The London and JTS manuscripts appear to be copied directly from the first printed edition and almost exactly parallel it. Simply by dating alone, we also know that all of the late texts come after 1595. The London manuscript is dated 1687 and Ms. JTS 5601 is dated from the 18<sup>th</sup> Century.

The late versions clearly adapt the material on Jonah 1-2 found in the early versions, making a few minor changes. For example, the late text witnesses leave out the

allusion to Jonah fleeing on the 5<sup>th</sup> day and the proof text about the sailors conversion is different in the early and the late text witnesses. The late versions also add a significant amount of new material to the commentary on Jonah Chapters 1-2. For example, they include a much longer prayer of Jonah which still includes Jonah's shorter prayer found in the early text witnesses. They also contain a motif about how Jonah almost gets swallowed by a second fish which is pregnant, and a parable concerning a king and his son.

In addition to the new material on Jonah Chapters 1-2, the late versions also add commentary on Jonah Chapters 3-4. For the most part, the material on Jonah Chapters 3-4 is not as unified a literary unit as the material in the early versions on Jonah Chapters 1-2. Concerning the repentance of the Ninevites, the late versions list one midrashic motif after another. These smaller midrashic units, many of which come from the Babylonian Talmud, the Palestinian Talmud and other earlier rabbinic sources, contradict one another. For example, some portray the Ninevites as sincere in their repentance, while others deride them. In their re-telling of Jonah Chapters 3-4, the late versions of Midrash Yonah seem like an anthology of rabbinic material on Jonah chapters 3-4.

Finally, the late texts append a lengthy piece about Jonah from the Zohar.<sup>9</sup> This Aramaic text has nothing at all to do with the previous commentary on Jonah 1-4 and is a free-standing piece. The Yalkut Shimoni text witness, Parma Ms. 2295 and Warsaw Ms. 258 do not contain the Zohar piece. In addition, they all date prior to the first printed edition in 1595; Warsaw 258 has as colophon dating it to 1429-1430, Parma Ms. 2295 appears in DiRossi's catalog in the 13<sup>th</sup> or 14<sup>th</sup> Century and the Yalkut material comes

---

<sup>9</sup> *Zohar* (Jerusalem: Mossad ha-Rav Kook, 1964), Vol. 2, *Vayakhel*, 198a.

from the 13<sup>th</sup> century. Since neither the early text witnesses nor the Yalkut Shimoni, Parma or Warsaw manuscripts contain this section from the Zohar, it was added to Midrash Yonah at some point not long before the first printed edition appeared in 1595.

### E. Yalkut Shimoni

The Yalkut Shimoni version seems to be a middle step in the evolution from the early versions to the first printed edition. The Yalkut Shimoni dates from the 13<sup>th</sup> Century and is an anthology of Midrash covering the entire Tanakh. As a general rule, the Yalkut Shimoni paraphrases previous rabbinic traditions, as seen in its narrative on Jonah. I will examine how the Yalkut Shimoni version treats both Jonah Chapters 1-2, in comparison to the early text witnesses, and Jonah Chapters 3-4, in comparison to the late text witnesses.

Concerning the first two chapters of Jonah, the Yalkut picks up many traditions found in the early texts. For example, it includes a lengthened piece about Jonah fleeing on the 5<sup>th</sup> day as seen in the early texts. The Yalkut also contains a repeated trope from the early versions not mentioned previously: the idea that God will become angry at Israel if the Ninevites repent. The late versions do not contain this tradition. However, the Yalkut Shimoni version also picks up on traditions seen in the late text witnesses. For example, it includes the motif about the pregnant fish found only in the late versions. Thus, the Yalkut seems to know material that appears in both sets of text witnesses.

Regarding Jonah Chapters 3-4, the Yalkut Shimoni version demonstrates many unique characteristics. It includes rabbinic traditions found in the classic rabbinic compilations which do not appear in the early or late versions of Midrash Yonah. For

example, the Yalkut Shimoni version contains a piece about the King of Nineveh as the Pharaoh of the Exodus, and a tradition concerning a debate regarding the size of two cities, Nineveh and Resen.

However, the Yalkut Shimoni text witness closely follows the themes and structure of the late versions, even if it has a tendency to shorten and paraphrase the traditions. For example, the late versions insert two large rabbinic pieces into the commentary on Jonah Chapter 3 that have little to do with Jonah, a text on the order of the fasts and a text on the four things that remove a guilty decree against a person. These two traditions which come from the Babylonian Talmud are copied by the Yalkut Shimoni and the late versions.

In short, the Yalkut Shimoni version of Midrash Yonah is difficult to classify in the textual history of Midrash Yonah. It includes traditions found only in the early versions and traditions found only in the late versions, plus additional material not found in either. In my view, the Yalkut Shimoni text witness is a middle stage in the development that would eventually lead to the first printed edition. It actually includes more material than the late texts, which perhaps the editor of the printed edition reduced in printing Midrash Yonah in 1595.

## F. Additional Mss.

Two other versions of Midrash Jonah that I examined share many characteristics with the late text witnesses, but are from a different manuscript family. In my view, Warsaw Ms. 258 and Parma Ms. 2295 come from the same manuscript tradition as the early versions, but are not related to the Yalkut Shinoni version or the late text witnesses.

As I will also demonstrate, Parma Ms. 2295 provides insight into the transition between the early texts and the late versions.

First, the Warsaw and Parma manuscripts contain shared elements which distinguish them from the late versions of Midrash Yonah. Both manuscripts do not include the Zohar piece. Both also are missing the two Talmudic inserts about the order of the fasts and the four things that avert punishment that have nothing to do with Jonah. The Yalkut Shimoni version, dated to the 13<sup>th</sup> Century, includes them as do the late versions (1595 and beyond). Therefore, Warsaw Ms. 258(1429-1430) and Parma Ms. 2295 (13<sup>th</sup> or 14<sup>th</sup> Century) should logically have them as they both fall between the dates of the Yalkut Shimoni version and the late versions. Since the Warsaw and Parma Mss. do not include them, these two manuscripts are from a different manuscript tradition.

The Warsaw and Parma Mss. are from the same manuscript tradition as demonstrated by the similarity of their endings. The late versions, i.e., the printed editions and the manuscripts that are copied from it, end with Jonah accepting God's mercy towards the Ninevites and with a single proof text from Daniel 9:9. The Warsaw and Parma manuscripts both end with Jonah asking God about Divine justice and with a flurry of proof texts concluding with Psalms 30:13. The endings of Warsaw and Parma are almost identical in contrast to the ending of the late versions.

When I examined the material from Warsaw Ms. 258 and Parma Ms. 2295 concerning Jonah Chapters 1-2, I discovered some very unique textual attributes which also distinguish these two manuscripts from other versions of Midrash Yonah. The Warsaw Ms. skips a great deal of material on Jonah Chapters 1-2 which is found in the late versions. It is unclear why the Warsaw manuscript is missing so many traditions.

This does seem to suggest that the Warsaw manuscript went through a different process of evolution which caused the material on Jonah 1-2 to get corrupted. Or perhaps the author/s of Ms. Warsaw simply chose what to include very selectively.

Although the Parma manuscript came from a different manuscript tradition than the late versions, it does shed considerable light upon the transition between the early and late text witnesses. The material on Jonah Chapters 1-2 in Parma Ms. 2295 is an exact copy of the version found in Pirkei de-Rabbi Eliezer. None of the changes to the material on Jonah Chapters 1-2 that occur in the Yalkut Shimoni version or the late versions appear in the Parma manuscript. Even more telling is the fact that this transplanted piece from Pirkei de-Rabbi Eliezer does not appear at the beginning of Parma Ms. 2295. Instead, it is placed in the middle of the material on Jonah Chapter 4! The person who copied or wrote the Parma manuscript made a thematic mistake by placing the material from Pirkei de-Rabbi Eliezer later in the text. This error demonstrates the evolution leading to the first printed edition of Midrash Yonah. The author/s of the late versions used the Pirkei de-Rabbi Eliezer version as their basis for Jonah Chapters 1-2, but they adapted it and added to it as described above. In other manuscript traditions, such as Parma 2295, the Pirkei de-Rabbi Eliezer version was not used as skillfully, but rather inserted without a single modification.

## G. Overview

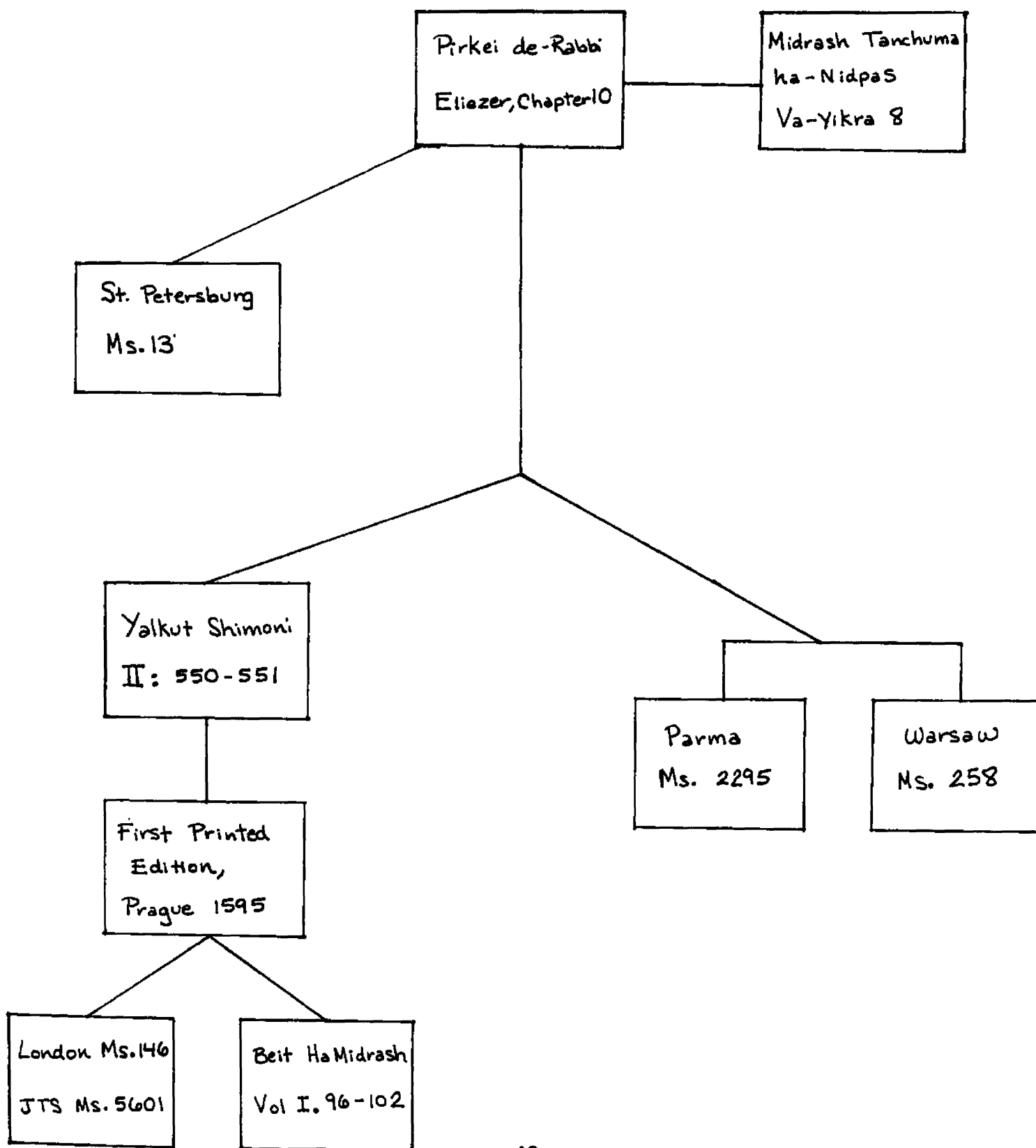
In all of the versions and manuscripts of Midrash Yonah I examined, I see at least two different manuscript traditions, both of which evolved from the early versions of Pirkei de-Rabbi Eliezer, Midrash Tanchuma, and the St. Petersburg manuscript. In one



manuscript tradition, Warsaw Ms. 258 and Parma Ms. 2295, the Jonah Chapter 1-2 material is either adapted wholesale or only partially included. In the other tradition, as seen in the Yalkut Shimoni version, the first printed Edition of 1595, and the other late versions, the early material is used but also added to and adapted.

Both manuscript traditions then create/add substantive material on Jonah 3-4. In the Warsaw/Parma tradition the new material is less tangential and the narrative line flows more smoothly. In the Yalkut version, the first printed edition, and the late versions, we see an accruing of more and more material. Contradictory midrashim from rabbinic literature are cited along with extraneous rabbinic traditions. And finally, a piece from the Zohar is included in the printed edition which, despite its focus on Jonah, does not fit into the narrative. The next page contains a chart which summarizes the evolution of Midrash Yonah.

## H. The Evolution of Midrash Yonah



## **Section 2:**

### **Rabbinic Views of Jonah**

This section analyzes the 150 short *derashot* on the book of Jonah found in Rabbinic literature. As opposed to the full-length version of Midrash Yonah which retells the entire Biblical narrative, these short *derashot* only interpret one or two verses of the Biblical book. The majority of these interpretations about Jonah falls into four thematic categories: 1) the identity of Jonah, 2) Jonah's fleeing from God, 3) The fish, and 4) the Ninevites and their repentance. In each of the four groups I tried to figure out what questions the rabbis wanted to answer with their *derashot*. I came up with the following:

- A) Who is Jonah?
- B) Why does Jonah flee from God?
- C) Who is the fish? Why was Jonah saved from the fish?
- D) Who are the Ninevites and who is the King of Nineveh? How do the Ninevites repent?

As we shall see, more than one tradition responded to each of these questions and often one *drash* contradicts another. Finally, a few of the *derashot* that I found on the book of Jonah do not fall into the four categories. I will also discuss them below in the section entitled "Miscellaneous Derashot."

#### A.) The identity of Jonah

One group of texts discusses how many times God spoke to Jonah in Tanakh, whether twice (Jonah 1:1 & 3:1) or three times (add also II Kings 14:25). Both views are offered in B.T. Yevamot 98a without resolving the matter. Later midrashim maintain that

God spoke to Jonah twice (only in the book of Jonah).<sup>1</sup> However, many of the full versions of Midrash Yonah maintain that God spoke to Jonah three times.<sup>2</sup> The key question here is whether the Jonah mentioned in II Kings is the same as the Jonah seen in the prophetic book of the Bible.

Another group of texts discusses which tribe Jonah came from using proof texts from Tanakh. One view says he comes from Asher and makes him the son of a widow from Tzarfat and the other suggests that he is from the tribe of Zevulun and uses II Kings 14:25 as the proof text. A solution is worked out where his mother is from Asher and his father from Zevulun.<sup>3</sup>

Finally, two texts describe Jonah as rich since he paid the entire fare of the ship, a commentary to Jonah 1:3.<sup>4</sup>

#### B) Jonah's fleeing from God

The Targum begins the Rabbinic commentary on Jonah's fleeing from God by changing Jonah's destination. In the Bible, Jonah 1:3 states that the prophet flees to Tarshish. The Targum on this verse replaces the word Tarshish with the word "sea."<sup>5</sup> The editors of the longer versions of Midrash Yonah seem to incorporate this idea of

---

<sup>1</sup> Mechilta de-Rabbi Ishmael, *Massechta de-Pischa Parashah Bo, Alef*; Bereshit Rabbati, 191; Yalkut Shimoni II:325.

<sup>2</sup> "Midrash Yonah" in Beit Ha-Midrash, I:96-102; First Printed Edition of Midrash Yonah, Prague 1595; Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10; Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayikra* 8; Yalkut Shimoni II:550-551.

<sup>3</sup> Talmud Yerushalmi, *Sukkah* 5:1; Genesis Rabbah 98:11; Midrash Tehilim 26:7; Yalkut Shimoni II:549.

<sup>4</sup> B.T. Nedarim 38a; Yalkut Shimoni II:113.

<sup>5</sup> Etan Levine, *The Aramaic Version of Jonah* (Jerusalem: Jerusalem Academic Press, 1975), 39, 50.

Jonah fleeing to the sea in their discussion of Jonah's fleeing from God.<sup>6</sup> They use this idea from the Targum to advocate their theological position: one cannot flee from God, even by going down to sea.

In the Rabbinic material we see three different explanations on why Jonah fled: 1) Jonah flees from God in order to save Israel from God's wrath since the Ninevites will repent easily and Israel will look bad due to their sins.<sup>7</sup> A *mashal* (parable) then appears about a slave who tries to escape his master by fleeing to a graveyard, which is like Jonah trying to flee from God.<sup>8</sup> 2) Jonah fled to sacrifice himself for Israel, i.e., to commit suicide. (Perhaps he wanted to save Israel from Gods' wrath?)<sup>9</sup> 3) Jonah only cared about himself and not God by fleeing.<sup>10</sup>

Other traditions suggest that later when Jonah went to prophecy (Jonah 3:3), he went against his will and was overpowered by God.<sup>11</sup> In short, some Rabbinic traditions portray Jonah as fleeing to save/help Israel, even going so far as to offer up his own life, while others see Jonah as serving his own interests and disrespecting God.

---

<sup>6</sup> See the Commentary, MY Chapter 2.

<sup>7</sup> Mechilta de-Rabbi Ishmael, *Masecheta de-Pischa, Bo, Parashah Alef*; P.T. Sanhedrin 11:30b:5; Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, Shmini 9; Yalkut Shimoni I:187, II: 549.

<sup>8</sup> Mechilta de-Rabbi Ishmael, *Masecheta de-Pischa, Bo, Parashah Alef*.

<sup>9</sup> Mechilta de-Rabbi Ishmael, *Masecheta de-Pischa, Bo, Parashah Alef*, Yalkut Shimoni I:393, II:165,550.

<sup>10</sup> Mechilta de-Rabbi Ishmael, *Masecheta de-Pischa, Bo, Parashah Alef*.

<sup>11</sup> Exodus Rabbah 4:3; Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Shemot* 18. See also Genesis Rabbah 21:5.

### C) The Fish

One tradition about the fish suggests that God imposed a condition on Jonah's fish during the creation of the world that it would spit out Jonah.<sup>12</sup> This shows that the fish was part of the divine plan from the beginning of creation. A second repeated trope in Rabbinic literature states that all living creatures except for three have sex not facing one another. However, since God spoke to man, the snake and Jonah's fish, these three have sex face to face.<sup>13</sup> These three creatures became more God-like after their encounter with the Divine as reflected in the more human and intimate way in which they copulate.

Finally, two other atomic texts deal briefly with the identity of the fish. B.T. *Nedarim* 51b confronts the problem of the two separate fish, *dag* in Jonah 2:1 and *dagah* in Jonah 2:2. The Talmud piece states that Jonah is spit out by the large fish and swallowed by a small fish.<sup>14</sup> And Midrash Tehilim 8:7 equates a Psalms verse about fish in general (Psalms 8:9) with Jonah's fish. In short, the rabbis portray Jonah's fish as being unique and having a special relationship with God as established from the very beginning of creation.

In the Apocrypha, we see a thematic link created between Jonah's salvation from the fish and Daniel's escape from the lion's den.<sup>15</sup> In both cases, God saved the Jewish prophet from certain death at the hands of dangerous animals. Perhaps the rabbis knew of

---

<sup>12</sup> Genesis Rabbah 5:5; Yalkut Shimoni I:237, II:21.

<sup>13</sup> Genesis Rabbah 20:3; Bereshit Rabbati, 43; Yalkut Shimoni I:30

<sup>14</sup> The longer versions of MY will pick up on this theme by creating a whole *drash* about a pregnant fish which swallows Jonah after the first male fish spits him out. See MY Chapter 6.

<sup>15</sup> *The New Oxford Annotated Bible with the Apocrypha: New Revised Standard Version* (New York: Oxford University Press, 1994), III Maccabees 6:7-8.

this linking of Daniel and Jonah. There are many Rabbinic texts which draw parallels between the experiences of Jonah, Daniel and the Lions (Daniel 6) and the three priests who almost die in the fiery furnace (Daniel 3). The association seems quite natural: Daniel almost gets killed by lions, just as Jonah almost dies in the fish, another strong animal. And Jonah's dwelling in a round smelly fish belly seems similar to the three priests who were thrown inside a round fire-filled furnace.

Beginning with a text from *Kohelet Rabbah* 7:1, the rabbis develop a tradition of Jonah's righteousness which saves him from the fish: "Good/pure oil which falls on water washes away and is lost. However a good name which falls on water is not washed away. Likewise Jonah survives in the fish."<sup>16</sup> Another text applies the parable to Daniel: a good name which falls upon light, i.e. fire, and is not destroyed. Likewise in Daniel Chapter 3, the servants of God were thrown into the fiery furnace but did not die.<sup>17</sup> These Rabbinic texts depict the great danger of Jonah's predicament in the fish as being similar to the three priests about to be thrown into the fire. And Jonah's righteousness, symbolized by his good name, saved him.

In *P.T. Berachot* 9:1 the rabbis again link Jonah and Daniel as both saved from wild creatures, the fish and the lions. This text, however, adds another reason to explain why God saved Jonah: to show that God rules over both the land and sea.<sup>18</sup>

Continuing the theme of Jonah's salvation from the fish, a group of Rabbinic texts link Jonah's redemption to Abraham's arrival at Moriah, both on the third day. They say Jonah was saved due to the merit Abraham earned during the Akedah. And all of Israel,

---

<sup>16</sup> *Ecclesiastes Rabbah* 7:1; *Ecclesiastes Zuta* 7:1.

<sup>17</sup> *Midrash Tanchuma ha-Nidpas, va-Yakehl* 1; *Midrash Shmuel*, Chapter 23; *Yalkut Shimoni* II:973.

<sup>18</sup> *Midrash Yonah* also emphasizes that God has power over the sea. See *MY* Chapter 1.



like Jonah and Abraham, is never in distress more than three days.<sup>19</sup> These texts seem to suggest that we all can find redemption based on the good deeds of our ancestors just as God helped Jonah based on Abraham's merit. Another Rabbinic tradition which seems rather iconoclastic suggests that certain prayers are answered only after 3 days, citing Jonah's petition within the fish.<sup>20</sup> According to the Rabbinic view, three days seems to be the time that the righteous suffer before they are saved.

One final group of Rabbinic traditions about Jonah's salvation from the fish makes use of a parable between a Patron (a protector?) and the person he looks after. While a human patron will abandon his protégé after a certain amount of trials, God does not forget about Jonah even in the fish. The rabbis also apply the patron analogy to Daniel and how God remains with him while in the lions den.<sup>21</sup> I see a close thematic parallel between this mashal and the mashal that opens Midrash Yonah concerning the king and the nurse.<sup>22</sup> In both cases, the powerful ruler (God or King) saves the desperate person from physical danger based on an act of grace, undeserved mercy.

Finally, we encounter two iconoclastic texts about Jonah's experience inside the fish. Jonah and the fish were unique in that they could live outside of their natural habitats, Jonah in the water and the fish on land.<sup>23</sup> And finally, one text teaches that the heat within the fish burned off Jonah's hair and beard.<sup>24</sup>

---

<sup>19</sup> Genesis Rabbah 56:1; Esther Rabbah 9:2; Midrash Tehilim 22:5; Yalkut Shimoni I:99, II:12.

<sup>20</sup> Deuteronomy Rabbah 2:17; Midrash Shmuel, Ch. 4.

<sup>21</sup> Midrash Tehilim 4:3; Deuteronomy Rabbah 2:29.

<sup>22</sup> See MY Chapter 1.

<sup>23</sup> Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Va-Yeshev* 3

<sup>24</sup> Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Toldot* 12. MY uses this interpretation in its commentary on Jonah Chapter 4. See MY Chapter 13.

In summary, the rabbis suggest four reasons why Jonah is saved from the fish: Jonah is a good person just like Daniel, God wants to demonstrate His power over the sea, Jonah benefited from the good deeds of his ancestors, and God saved Jonah in order to demonstrate God's grace and mercy which is much greater than that of human beings. And many of these *derashot* draw a natural parallel to Daniel and the three priests who also faced similar life-threatening situations.

#### D) The Ninevites and Their Repentance

In one group of texts, the rabbis settle a textual ambiguity in Genesis 10:12 concerning two cities: Resen and Nineveh. The Genesis verse refers to the cities where Nimrod ruled and reads: "And Resen, which is between Nineveh and Calah, it is the large city." The Biblical text seems to suggest that Resen is the large city. However all of the Rabbinic texts quote Jonah 3:3 to prove that Nineveh is in fact this large city.<sup>25</sup>

The rabbis here wish to demonstrate the importance of the Ninevites. We may want to dismiss Jonah's actions as that of a crazy prophet and ignore his story. But the rabbis seem to say that he is of central importance: God commanded his fish from the beginning of creation, and Jonah was going to prophecy to one of the most important cities in the world, Nineveh.

Along with identifying the Ninevites, Rabbinic texts also discuss the King of Nineveh. One tradition states that the King of Nineveh is actually Pharaoh, the king of Egypt!<sup>26</sup> God saved Pharaoh from the Reed Sea to demonstrate the power of repentance;

---

<sup>25</sup> B.T. *Yevamot* 10a. This text adds that Resen is Ctesiphon, a town on the Eastern Bank of the Tigris); Midrash Tannaim, 73; Genesis Rabbah 37:4; Yakut Shimoni I:62

<sup>26</sup> Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 43; Bereshit Rabbati, 257-258; Yalkut Shimoni II:370

Pharaoh becomes the king of Nineveh and repents for his past misdeeds against Israel as seen in Jonah 3:6.<sup>27</sup> This Rabbinic text values *teshuvah* so greatly that even the arch-enemy of Israel, Pharaoh, can find forgiveness later as the King of Nineveh.

Another tradition concerning the King of Nineveh teaches that he became a better person by proclaiming that his subjects abstain from drinking water as a part of their repentance, as seen in Jonah 3:7.<sup>28</sup>

Before leaving this topic of the King of Nineveh, we should note that Rabbinic tradition links the story of Jonah to the Exodus in other ways. First, we turn to the Targum to Jonah on 2:6b. The Bible reads "Weeds (*suf*) twined around my head."<sup>29</sup> The Targum changes *suf*, reed, to *yama de 'suf*, the Reed sea, which God split for the Israelites. Perhaps Midrash Yonah knows this tradition as Jonah sees the Reed Sea while on the tour of the depths inside the fish.<sup>30</sup>

Rabbinic tradition also picks up on this link between Jonah and the splitting of the Reed Sea by comparing Jonah's sinking in the fish to the drowning of the Egyptians. While Jonah only sank to one depth inside the fish and survived, the Egyptians sank to two depths and perished.<sup>31</sup> This seems to suggest God's ultimate control over the destiny of man; God lets the Egyptians perish in the sea due to their sins, but saves Jonah when Jonah repents and prays.

---

<sup>27</sup> Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 43.

<sup>28</sup> Pesikta Rabbati 33:11; Yalkut Shimoni II:370.

<sup>29</sup> *JPS Hebrew-English Tanakh* (Philadelphia: Jewish Publication Society, 1999), Jonah 2:6.

<sup>30</sup> See MY 5:14.

<sup>31</sup> Mechilta de-Rabbi Ishmael, *Masecheta de-Shirta, Parashah Heh*; Mechilta De-Rabbi Shimon Bar Yochai, 83-84; Yalkut Shimoni I:246.

While some traditions emphasize the importance of the city of Nineveh and its inhabitants, the rabbis also link the book of Jonah to Pharaoh and the splitting of the Reed Sea to demonstrate the power of repentance and God's ultimate control over life and death.

The Rabbinic traditions on the repentance of the Ninevites divide into two streams based on the commentaries to M. *Taanit* 2:1 found in the Palestinian and Babylonian Talmuds. M. *Taanit* 2:1 first describes the ritual act of taking out the ark on a fast day. Then we see an admonition from a wise man that God prefers *teshuvah* and good deeds over fasting and sack-cloth, based on a proof-text from Jonah 3:10. In elaborating on this *mishnah*, B.T. *Taanit* 16b and P.T. *Taanit* 2:1, 65a offer parallel comments in structure, but present very different ideas about the sincerity of the repentance of the Ninevites. The chart below displays these similarities and differences:<sup>32</sup>

B.T. *Taanit* 16b

- 1) Repeats idea of the *Mishnah* that God prefers good deeds over fasting.
- 2) Quotes Jonah 3:8 "Man and beast shall wear sack-cloth"; An interpretation of how the Ninevites separated animals from mothers to force God to have mercy on them.<sup>33</sup>
- 3) Quotes Jonah 3:8: "[They shall cry out to God] mightily."; A Proverb is offered: "Perseverance in prayer conquers even the worthy man, all the more so the Good One of the world."
- 4) Quotes Jonah 3:10 and describes how Ninevites destroyed a building to return a stolen beam to its owner.<sup>34</sup>

---

<sup>32</sup> For the full Hebrew texts, see Appendix A: "Two Parallel Talmudic Texts about the Repentance of the Ninevites."

<sup>33</sup> See also Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 43.

<sup>34</sup> Hillel and Shammai debate this exact issue in T Bava Kama 10:5. See also Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Shemini* 9.

P.T. Taanit 2:1, 65a

1) Resh Lakish: Repentance of Ninevites was deceptive.<sup>35</sup>

2) Parallel to B.T. Quotes Jonah 3:8 and describes the separated animals and mothers, but with a few additions.

3) Same as B.T. in quoting Jonah 3:8: "mightily." But a different Proverb is offered here: "Master of the Universe, the lowly and the mighty, the righteous man and the evil man, who is pushed away (rejected) first?"

4) Quotes Jonah 3:10 and says that the Ninevites returned stolen goods in their possession, but that which was out in the field or already used in a building, they did not return.

B.T. and P.T. seemed to have drawn on the same sources but interpret the repentance of the Ninevites in different ways. B.T. describes the Ninevites as sincere as seen in #3 where the worthy and good men in the saying are the Ninevites, and #4 where they actually cause themselves harm to fix a bad deed. However, P.T. sees the repentance as deceptive and insincere, as demonstrated in #1 and #3 where the evil and lowly people are the Ninevites and #4 where they do not go out of their way to return stolen goods.

Midrash Yonah offers a fascinating compromise to the seemingly contradictory material found in B.T. and P.T.; it includes them both! However, the text of MY breaks up the *derashot* from P.T. and B.T., and spreads them out along with adding other new ideas on the repentance of the Ninevites.<sup>36</sup> This explains partially why the MY material on Jonah Chapter 3 seems so fragmented; it quotes from two similar but contradictory texts, P.T. and B.T. and does not try to iron out their differences.

---

<sup>35</sup> See also the Targum to Nachum 1:1.

<sup>36</sup> See "Introduction to Chapter 11" in the Commentary and MY 12:15-23 concerning the use of these two Talmudic texts.

Along with the Rabbinic traditions found in B.T. *Taanit* and P.T. *Taanit*, other *derashot* exist on the behavior of the Ninevites that do not emphasize their repentance and do not appear more than once in Rabbinic tradition. Exodus Rabbah 45:1 teaches that the Ninevites thought of themselves as ignorant beasts, not knowing good from evil, and so God forgave their evil deeds. Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 43 suggests that although the Ninevites repented, they returned to their evil ways 40 years later. Perhaps this is an attempt to reconcile the opposing views of the Ninevites seen in the B.T. and P.T. texts. And finally Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 43 also gives a unique description of the misdeeds of the Ninevites, found nowhere else in Rabbinic Literature: they wrote fraudulent documents, stole from each other and committed acts of sodomy.

Another tradition concerning the repentance of the Ninevites appears in the form of a Rabbinic list of acts that can nullify a guilty decree against a person. Here, the rabbis seem to mean someone who is guilty in the eyes of God and will be punished by God. In comparing all of the Rabbinic versions,<sup>37</sup> we discover six things that can annul a guilty decree: charity, prayer, repentance, changing your name, changing your deeds, and moving to a new place. Not all of the texts include all six of the them. However each of the six is based on a proof text from Tanakh. "Changing your deeds," *shinui ma'aseh*, uses Jonah 3:10 to describe how the Ninevites repented. Midrash Yonah quotes this Rabbinic tradition directly as part of its commentary on the Jonah Chapter 3.<sup>38</sup>

Rabbinic tradition developed two views on the *teshuvah* of the Ninevites: their repentance was sincere and they went out of their way to repent for their sins or they only

<sup>37</sup> B.T. *Rosh Hashanah* 16b; Pesikta de-Rav Kahana 28:3; Pesikta Rabbati 52:3; Ecclesiastes Rabbah 5:6; Yalkut Shimoni I:63.

<sup>38</sup> See MY Chapter 12.

did the minimum required and their repentance was deceptive. Midrash Yonah includes both of these ideas along with a tradition about how to repent for our sins.

#### E. Miscellaneous Derashot

Rabbinic tradition preserves other *derashot* about the book of Jonah which did not fit into my four main categories. One tradition that is repeated many times concerns the wind that attacked Jonah's ship; it is one of the three most powerful winds in history and without God's control it would have destroyed the world.<sup>39</sup> Another tradition links Jonah and Abraham since God did not tell them the specifics of their mission in order to increase their reward for obedience.<sup>40</sup>

Various Rabbinic texts discuss the efficacy of Jonah's prayer,<sup>41</sup> prayer versus sacrifice,<sup>42</sup> the power of praising God,<sup>43</sup> and the relationship of prayer to salvation.<sup>44</sup> Other themes covered include the definition of the *kikayon* plant in Jonah 4:6<sup>45</sup> and defining the word *harishit* in Jonah 4:8.<sup>46</sup> Finally, one tradition discusses Jonah fulfilling his vow in Jonah 2:10<sup>47</sup> while another says that Jonah was one of the angels on Jacob's ladder.<sup>48</sup>

---

<sup>39</sup> Genesis Rabbah 24:4; P.T. Berachot 9:2; Leviticus Rabbah 15:1; Ecclesiastes Rabbah 1:6; Yalkut Shimoni II:219, II:550.

<sup>40</sup> Genesis Rabbah 39:9, 55:7; Yalkut Shimoni I:62

<sup>41</sup> Midrash Tannaim, 15.

<sup>42</sup> Midrash Tehilim 95:1.

<sup>43</sup> Yalkut Shimoni II:852.

<sup>44</sup> Mishnat Rabbi Eliezer, 230.

<sup>45</sup> B.T. *Shabbat* 21a.

<sup>46</sup> B.T. *Gittin* 31b.

<sup>47</sup> Yalkut Shimoni I:784.

<sup>48</sup> Midrash Hagadol to Genesis, 503.

**Section 3:**  
**Midrash Yonah & Commentary**



## Translation Notes

Following the approach of Dr. Joel Hoffman, the goal of my translation is an idiomatic English that reflects the intention and meaning of the Hebrew text. I often do not translate literally and change sentence structure to make my translation fit the rules of English grammar.

When footnoted, I quote the Mehlman/Polish translation of Midrash Jonah.<sup>1</sup> The rest of the translation is mine, including the Biblical verse translations except when drawn from the JPS Tanakh as noted.

The Midrash Yonah text is the version found in *Beit ha-Midrash* Vol. I, 96-102. Jellinek follows the first printed edition from Prague in 1595, except for making a few minor corrections based on Yalkut Shimoni II:550-551. I divide Jellinek's text into chapter and verse. Each chapter contains three parts, the Hebrew text, a translation in bold-face and a commentary.

---

1. Bernard Mehlman and Daniel Polish, "Midrash Jonah," *CCAR Journal* 96 (Winter 1977): 30-41.

## **Midrash Yonah Chapters 1-4**

The first four chapters of Midrash Yonah re-tell Jonah Chapter 1 in which the prophet flees from God, boards the ship and eventually is thrown overboard. While including most of the elements of the Biblical story, MY also adds many new motifs and traditions drawn from Rabbinic literature. Some of these include a new beginning to the story of Jonah with a parable about a king and a nurse, and a tradition about how the sailors try to avoid throwing Jonah overboard. MY establishes its central theme here, that God controls the whole earth and no one can flee from God.

## Chapter 1: Introduction

(1) ויהי דבר ה' אל יונה בן אמתאי לאמור קום לך אל נינוה. (2) יתברך וישתבח שמו של מלך מלכי המלכים הקב"ה שרחמיו מרובים על כל מעשיו, שבשעה ששיגר יונה אל נינוה להתנבאות עליה לא נזדמן לו אלא במדת רחמים כדי להודיע כוחו וגבורתו בים, שנאמר ויקם יונה לברוח תרשישה.

(3) משל למה הדבר דומה. למלך בשר ודם שמתה אשתו כשהיא מניקה (4) ובקש אשה מניקת להניק את בנו כדי שלא יאבד. (5) מה עשתה מניקתה של מלך? (6) הניחה את בנו של מלך וברחה. (7) כיון שראה המלך שברחה והניחה את בנו כתב איגרת לתפשה ולחבש אותה בבית האסורין למקום שיש בו נחשים ועקרבים. (8) לימים עבר המלך על הבור שחבשה שם והיא צועקת ובוכה למלך מן הבור. (9) נתגלגלו רחמיו של המלך עליה והפקיד לשלוחו להעלותה ולהחזירה. (10) אף יונה כיון שברח מפני הקב"ה הסגיר אותו בים במעי הדגה עד שצעק לפני הקב"ה והוציאו.

## Translation

(1) "The word of the Eternal came to Jonah, the son of Amitai: 'Get up and go to Nineveh'" (Jonah 1:1). (2) When the King of Kings, may His name be blessed and praised, sent Jonah to prophecy to Nineveh, the Holy One of Blessing, the One who has great mercy for all of His creations, summoned Jonah with His attribute of mercy in order to make known His strength and power over the sea, as it is written: "Jonah arose and fled to Tarshish"(Jonah 1:3). (3) A parable that describes a

similar case is that of a king of flesh and blood whose wife died while nursing. (4) The king requested a nurse to suckle his son so that the child would not die. (5) What did the king's nurse do? (6) She abandoned the child and fled. (7) When the king saw that she had abandoned the child and fled, he wrote an order demanding her capture and imprisonment in jail, in a place full of snakes and scorpions. (8) After a few days, the king passed by the pit where the woman was imprisoned and she screamed and cried out to the king from the pit. (9) The king's mercy was stirred. He ordered his servant<sup>2</sup> to free her and return her [to the palace]. (10) The same was true for Jonah. When Jonah fled from The Holy One of Blessing, He trapped him in the sea, within the belly<sup>3</sup> of the fish until Jonah cried out to the Holy One of Blessing and He released him.

## Commentary

Verse 1: Earlier versions of Midrash Yonah have an alternate beginning.<sup>4</sup> They say that Jonah fled on the 5th day of the week, alluding to the Leviathan which was created on the fifth day of creation. Rabbinic tradition about Leviathan appears in Genesis Rabbah 7:4 and 11:21. Here we learn that God created Leviathan on the 5th day based on the ambiguous word *taninim*, sea monsters, in Genesis 1:21. Leviathan becomes a repeated trope that unifies Midrash Yonah's narrative on Jonah 1-2. Yalkut Shimoni II:550 and

---

2. Literally: his messenger.

3. Literally: intestines or innards.

4. Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10; Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *va-Yikra* 8; St. Petersburg Ms. 13.

the St. Petersburg Ms. begin the narrative by listing other miraculous events from the Tanakh that occurred on the 5th day of the week along with the creation of the Leviathan, such as God turning the Nile into blood and splitting the Jordan river.

**Verse 2: Summoned Jonah with His attribute of mercy:** Warsaw Ms. 258 has a similar beginning, but states that God summoned Jonah with His attribute of justice (*din*) instead of mercy (*rachamim*).

**Verse 2: Over the sea:** The Targum to Jonah supports the idea that God wants Jonah to flee in order to demonstrate the Divine power over the sea. The Targum changes the destination of Jonah's flight in Jonah 1:3 from Tarshish to *yamah*, the sea.

**Verses 1-2:** Besides the Warsaw Manuscript, no other Rabbinic midrash or manuscript source contains any close parallels to these two verses. Due to lack of earlier parallel Rabbinic texts and the unusually long and fluid Hebrew style, I view this as a late addition to the Rabbinic material on Jonah.

**Verses 3-10:** Like verses 1-2, this parable appears only in Ms Warsaw 258 but does not appear in the early versions of Midrash Yonah or anywhere else in Rabbinic literature. Perhaps it also appeared later in the textual history of MY. The parable serves to introduce Midrash Yonah and summarizes its central theme: Jonah cannot flee from God and when Jonah prays, God will release him in God's great mercy.

The Mechilta de-Rabbi Ishmael also includes a parable about Jonah, but it only

describes Jonah's flight from God: "Like the servant of a priest who fled from his master. The servant said to himself: 'I will flee to the cemetery, a place where my master cannot come after me.'<sup>5</sup> The priest said to him: 'I have other servants like you.' Likewise, Jonah said: 'I will flee outside the land of Israel to a place where God's presence does not dwell.'....The Holy One of Blessing replied to Jonah: 'I have prophets like you.'<sup>6</sup>

Another parable that might have inspired the king and nurse parable of Midrash Yonah comes from Deuteronomy Rabbah: "A man acquires for himself a Patron, and he is arrested for a crime, and the judge sentences him to be thrown into the sea; where is he and where is his Patron? But with God it is not so. Jonah was cast into the sea, and yet God saved him. How do we know this? For it is said: 'And the Lord spoke to the fish, and it spit out Jonah' (Jonah 2:11)"<sup>7</sup>

**Verse 7: Full of snakes and scorpions:** Genesis Rabbah 84:16 describes the pit in which Joseph's brothers threw him (Genesis 37:24) using similar imagery as in MY: "There were snakes and scorpions in it."

**Verse 10: When Jonah fled from the Holy One of Blessing, He trapped him in the sea, within the belly of the fish:** As seen in the parable, MY compares Jonah in the fish to the nurse in the pit. The Third Book of Macabees also offers an analogy to describe what it was like for Jonah in the fish: "Daniel, who through envious slanders was thrown

---

5. A priest cannot enter a graveyard as it would cause him to enter a state of impurity.

6. Mechilta de-Rabbi Ishmael, *Massekhta de-Pisha, Bo, Parashah Alef*; see also Yalkut Shimoni II:549.

7. *The Midrash Rabbah*, trans. H. Freedman and Maurice Simon (London: Soncino Press, 1977) Vol. 7, pp. 58-59. See also Midrash Tehilim 4:3.

down into the ground to lions as food for wild animals, you brought up to the light unharmed. And Jonah, wasting away in the belly of a huge, sea-born monster, you, Father, watched over and restored unharmed to all his family."<sup>8</sup> The author of III Maccabees thus created a thematic link between these two prophets who had near death experiences with wild animals.

---

8. *New Revised Standard Version*, III Maccabees 6:7-8. In the Biblical book, Jonah does not return home.

## Chapter 2: Jonah's Flight

(1) ולמה ברח יונה. (2) שפעם ראשונה קודם לכן שלחו הקב"ה להשיב את בני ישראל ועמדו דבריו, (3) והשיב את גבול ישראל מלבא חמת עד ים הערבה כדבר ה' אשר דבר ביד עבדו יונה בן אמיטי אשר מגת החפר. (4) פעם שנייה שלחו לירושלים להחריבה (5) וכשעשו ישראל תשובה עשה הקב"ה כרוב רחמיו וניחם על הרעה ולא החריבה, והיו ישראל קוראים אותו נביא שקר. (6) פעם שלישית שלחו לנינוה. (7) דן יונה דין בעצמו ואמר ולא דיו שישראל קורין אותי נביא שקר אלא אומות העולם קורין אותי נביא שקר. (8) אלא אברח למקום שלא נאמר שכבדו שם. (9) בשמים נאמר על השמים כבודו, בארץ נאמר מלא כל הארץ כבודו, (10) והרי אני בורח לים שלא נאמר כבודו שם.

(1) Why did Jonah flee? (2) One time beforehand,<sup>9</sup> The Holy one of Blessing sent Jonah to restore [the territory of] the children of Israel <sup>10</sup> and his prophecy proved true. (3) "He<sup>11</sup> restored the territory of Israel from Lebo-Hamath to the Sea of Arabah, in accordance with the promise that the Lord, [the God of Israel], had made through His servant, [the prophet] Jonah, son of Amitai from Gath-hepher" (II Kings 14:25).<sup>12</sup> (4) The second time [God called Jonah], He sent Jonah to Jerusalem to prophecy her destruction. (5) But when Israel repented, in His great mercy, The Holy One of Blessing withheld the punishment and did not destroy the city. And so the people Israel called Jonah a lying prophet. (6) The third time [God called Jonah], He sent Jonah to Nineveh. (7) Jonah thought the matter over and

9. Literally: "the first time, previously."

10. As the Biblical context of II Kings 14 demonstrates, Jeroboam restored the territory and the prophet Jonah predicted that he would do so.

11. King Jeroboam of Israel.

12. JPS Translation; *JPS Hebrew-English Tanakh* (Philadelphia: The Jewish Publication Society, 1999).



said: "Is it not enough that Israel calls me a lying prophet, but now the other nations of the world will do the same?!" (8) Instead, I'll flee to a place where God's Presence is not said to be. (9) [God's Presence is] in the heavens, as it is said, 'God's Glory is in the heavens' (Psalm 113:4). [God's Presence is] in the land, as it is said, 'God's Presence fills all the earth' (Isaiah 6:3). (10) Ah,<sup>13</sup> I'll flee to the sea since it is never said that God's presence is there."

**Verses 1-7:** In this section, MY explains why Jonah fled from God by describing two previous times when God called to Jonah. Jonah's prophetic past is also discussed in earlier Rabbinic texts. A debate appears as to how many times God spoke with Jonah. In the B.T. *Yevamot* 98a, one sage claims that God only spoke to Jonah twice, in Jonah 1:1 and 3:1, i.e., only in the book of Jonah. However, a second sage then suggests that God spoke to Jonah a third time, in II Kings 14:25 where the prophet is named "Jonah ben Amitai," the same exact name as in the book of Jonah. While B.T. *Yevamot* 98a does not resolve this debate, other Rabbinic sources beginning with the *Mechilta de-Rabbi Ishmael* say that God only spoke to Jonah twice, i.e., in the book of Jonah.<sup>14</sup> However, every version of *Midrash Yonah*, beginning with *Pirkei de-Rabbi Eliezer*, Chapter 10, indicates that God spoke to Jonah 3 times and cites the II Kings 14:25 verse as seen above in MY.<sup>15</sup> The real question here is whether the Jonah of II Kings is the same as the prophet of the book of Jonah.

However, we must note that MY changes the context of the three times in which God speaks to Jonah. Instead of calling to Jonah in II Kings 14:25, Jonah 1:1 and Jonah 1:3, MY writes that God speaks to Jonah in II Kings 14:25, calls Jonah to Jerusalem in an

---

13. Literally: "behold."

14. *Mechilta de-Rabbi Ishmael*, *Massekhta de-Pisha*, Bo, *Parashah Alef*; Bereshit Rabbati, 191; Yalkut Shimoni II:325.

15. *Pirkei de-Rabbi Eliezer*, Chapter 10; *Midrash Tanchuma ha-Nidpas*, *Vayikra* 8; Yalkut Shimoni II:550-551.

episode not found anywhere in Tanakh, and God calls Jonah to Nineveh, which conflates Jonah 1:1 and 1:3.

**Verse 7: Jonah thought the matter over and said:** Earlier versions of Midrash Yonah insert a piece here about the Ninevites: "Jonah thought to himself and said: 'I know that this nation (Nineveh) repents easily and so now they will repent and the Holy One, Blessed be He, will send his anger upon Israel.'"<sup>16</sup> God will see how easily the Ninevites admit their sins and so will be angry at Israel for continuing to do wrong. Thus, Jonah's flight is explained and justified in that he fled from God in order to save his people from God's wrath. This tradition also appears in early Rabbinic texts, beginning with the P.T. *Sanhedrin* 11:30b.<sup>17</sup> In the Bible, Jonah's motive is not as altruistic; he flees because he does not believe that people who sin deserve the opportunity to repent and escape Divine punishment (Jonah 4:2).

**Verses 8-10:** In deciding where to flee, Jonah relies on verses from Tanakh to figure out where God can and cannot be found. MY cites no Biblical text to prove that God dwells in the sea. However, the Bible affirms that God is present even in the sea in verses such as Psalms 29:3: "The voice of the Eternal is upon the waters; the God of glory thunders; the Eternal is upon the great waters."

**Verse 10: I'll flee to the sea:** In MY, Jonah mistakenly believes that God cannot control the sea. This tradition appears in a different form in earlier texts where Jonah claims that God cannot exert power beyond the land of Israel.<sup>18</sup> An earlier version of Midrash Yonah

---

16. Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10; Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayikra* 8; Yalkut Shimoni II:550-551.

17. Mechilta de-Rabbi Ishmael, Massechta de-Pisha, *Bo*, *Parashah Alef*; Tanchuma *ha-Nidpas*, *Shmini* 9; Yalkut Shimoni II:549.

18. Mechilta de-Rabbi Ishmael, Massechta de-Pisha, *Bo*, *Parashah Alef*; Yalkut Shimoni I:187, II:549.

also reflects this tradition in describing the discussion between Jonah and the sailors (Jonah 1:12). Jonah accepts the blame for the storm and says: "Because of me this difficulty has come upon you, for I fled before Him since I thought that His presence is not in the sea."<sup>19</sup>

However, Rabbinic tradition affirms God's rule over the earth as seen in the P.T. *Berachot* 9:1; God controls the land and the sea since God saved Jonah from the fish and saved Daniel from the lion's den (Daniel 6).

---

19. Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *va-Yikra* 8.

### Chapter 3: The Boat & The Sailors

(1) מה עשה? (2) רוצה לירד ליפו ולא מצא אניה לשם. (3) ואותה אניה שירד בה יונה  
הביא הקב"ה עליה סער והחזירה ליפו. (4) כיון שראה יונה שמח בלבו. (5) אמר עכשיו אני  
יודע שדרכי ישר לפני הקב"ה.  
(6) אמר להם ארד עמכם באניה. (7) אמרו לו והלא אנו הולכים לתרשיש? (8) אמר אבא  
עמכם תרשישה. (9) ודרך כל האניות כשאדם יוצא מהם נותן שכרו. (10) ויונה מרוב זריזות  
שרצונו לברוח נתן כל שכרו והקדים בשמחת לבו שנאמר ויתן שכרה וירד בה לבוא עמהם  
תרשישה. (11) אמר ר' יוחנן שנתן שכרה של הספינה כולה. (12) רבי אומר שכרה של  
ספינה ארבעים אלפים דינרי דהבא.

(1) What did [Jonah] do? (2) He went down to Jaffa to board a ship, but could not find one. (3) The ship that Jonah would soon board [was at sea], but The Holy One of Blessing brought a storm upon it and brought it back to Jaffa. (4) When Jonah saw this he rejoiced in his heart. (5) He said: "Now I know that the Holy One of Blessing approves of my path."

(6) Jonah said to the sailors: "I would like to board the ship with you." (7) They said: "Don't you know that we're going to Tarshish?" (8) Jonah replied: "I'll go with you to Tarshish." (9) When traveling by ship, a man usually pays the fare when he leaves the ship. (10) But in his great haste to flee, Jonah paid the entire fare in advance and with a joyful heart, as it is said: "He paid the fare and boarded the ship to go with them to Tarshish" (Jonah 1:3). (11) Rabbi Yohanan said that Jonah paid the entire fare. (12) Rabbi said that the ship's fare was 40,000 dinars of gold.

**Verse 3: The ship that Jonah would soon board [was at sea]:** Earlier versions of Midrash Yonah add here that God purposely placed Jonah's ship at sea in order to test Jonah.<sup>20</sup> Would the prophet understand that God was creating difficulties for him since he could find no ship in Jaffa? Obviously Jonah did not see God's hand in this event. Rather, when the ship did arrive at the port, Jonah felt that God approved of his actions, as he says: "Now I know that the Holy One Of Blessing approves of my path"(Verse 5). The reader sees Jonah's faults before Jonah himself does.

The Biblical basis for this drash about Jonah not finding a ship in Jaffa comes from Jonah 1:3: "Jonah went down to Jaffa and found a ship going to Tarshish." The verb "found" seems a little unusual here and leaves open the possibility that Jonah had to search for a ship that would take him. MY picks up on this textual ambiguity and creates the interpretation about how Jonah at first could not find a ship to board.

**Verse 10: But in his great haste to flee, Jonah paid the entire fare in advance:** The Biblical basis for this midrash comes from Jonah 1:3: "Jonah went down to Jaffa, found a ship going to Tarshish. He paid the fare and went aboard to go with them to Tarshish." The seemingly irrelevant detail of the Biblical text, that Jonah paid the fare, is turned into a midrash emphasizing Jonah's haste to flee.

**Verse 10: With a joyful heart:** MY lets the reader see the intent and emotions of Jonah as he fled from God, saying that Jonah was joyful and happy. A prophet who fled from God knowingly would probably be greatly afraid of God's wrath. But Jonah falsely believes his actions are correct and so remains calm.

**Verses 11-12:** Both of these comments on the ship's fare, which disrupt the narrative

---

20. Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10; Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayikra* 8; Yalkut Shimoni II:550-551.

flow of MY, are taken directly from the B.T. *Nedarim* 38a. In the Talmud, the comment about the cost of the ship's fare is attributed to a Rabbi Romanus as opposed to Rabbi as seen in MY. Perhaps the author/s of MY wanted to remove the obviously foreign name.

None of the earlier versions of Midrash Yonah contain these two additional comments from the Babylonian Talmud. The author/s of MY and the late versions of Midrash Yonah have a tendency to add Rabbinic material which does not fit into the narrative.

### Chapter 3: Part 2

(13) פרשו מהלך יום אחד בים סיער הקב"ה עליהם את הים ברוח סערה וכל האניות שבים עוברות ושבות בשלום. (14) שנאמר והאניה חשבה להשבר, ולא האחרות שבים. (15) וכל כך למה כדי להודיע כחו וגבורתו של הקב"ה שהוא מושל בשמים ובארץ ובים ואין כל בריה יכולה להסתיר מפניו.

(16) ר' חנינא אומר משבעים אומות היו בספינה וכל אחד ואחד אלהיו בידו. (17) אמרו נקרא כל אחד ואחד בשם אלהיו ולא הועילו מאומה. (18) ויונה ירד בירכתי הספינה ונרדם וישן. (19) בא אליו רב החובל אמר לו, הרי אנו עומדים בין מיתה לחיים ואתה וישן. (20) מאיזה עם אתה. (21) אמר עברי אנכי. (22) אמר לו והלא שמענו שאלהי העבריים גדול הוא מכל האלהים. (23) קום קרא אל אלהיך אולי יעשה אלהים ככל נפלאותיו שעשה בים סוף. (24) אמר להם יונה בשבילי הצרה הזאת עליכם. (25) שאוני והטילוני אל הים ושתוק הים מעליכם שנאמר ויאמר להם שאוני והטילוני אל הים.

(13) They were one day into their journey on the sea when The Holy One of Blessing stirred up the sea with a stormy wind, but all of the other ships on the sea were

coming and going in peace, (14) as it is written: "The ship was in danger of shattering"(Jonah 1:4), but the others in the sea were fine. (15) And why did God do this? In order to make known His power and strength, and that the Holy One of Blessing rules over the heavens and the earth and the sea, and that none of His creations can hide from Him.

(16) Rabbi Haninah said: The sailors on the boat were from all 70 nations of the world and each one had his god in his hand.<sup>21</sup> (17) They said: "Let each man call to his god," but it did not help them one bit.<sup>22</sup> (18) Jonah went down to the rear of the ship to lie down and he fell asleep.<sup>23</sup> (19) The captain of the ship came to him and said: "Look,<sup>24</sup> we're caught between life and death and you're sleeping!! (20) What nation are you from?"<sup>25</sup> (21) Jonah replied: "I am a Hebrew."<sup>26</sup> (22) The captain said to him: "We know that the God of the Hebrews is the greatest of all the gods. (23) Get up and call out to your God. Perhaps God will perform miracles just like He did at the Sea of Reeds." (24) Jonah said to them:<sup>27</sup> "The trouble you face is because of me."<sup>28</sup> (25) Pick me up and throw me overboard and the sea around you will become calm, as it is written: "He said to them: 'Pick me up and throw me overboard'"(Jonah 1:12).

Verses 13-14: The motif of Jonah's ship in danger while all of the other ships travelled in peace appears in all of the earlier versions of Midrash Yonah. The proof text, Jonah 1:4, does not support this tradition and so MY repeats the tradition in 3:13 and in 3:14: "but

---

21. These gods were small idols clenched by each sailor as shown later in MY when they throw them overboard (MY 8:4).

22. Based on Jonah 1:5a.

23. Based on Jonah 1:5b.

24. Idiomatic translation of *harei*, "behold."

25. Based on Jonah 1:8.

26. Based on Jonah 1:9.

27. The captain talks to Jonah, but Jonah replies to all the sailors, including the captain.

28. Based on Jonah 1:12.

all the others in the sea were fine."

**Verse 15:** Like MY chapter 1, 1-10, I view this piece as a late edition by the author/s of MY as it does not appear in Rabbinic literature or any of the earlier versions of Midrash Yonah. Thematically, this verse also accords with MY chapter 1; both emphasize God's control over the sea, either through the parable about the king and his nurse or through the motif of Jonah's ship as the only one in grave danger. The concept that God wishes to demonstrate how none of His creations can hide from him also appears prominently in MY's version of Jonah's prayer while in the fish (MY 7:1-26).

**Verses 16-25:** In this section, MY re-tells Jonah 1:5-12 and alludes to much of the Biblical text, but leaves out some of the Biblical verses.<sup>29</sup> For example, there is no mention of the sailors casting lots and discovering Jonah as the source of their troubles (Jonah 1:7), perhaps to avoid the superstitious nature of this kind of divination.<sup>30</sup> Nor does Jonah praise God (Jonah 1:9) or tell the sailors he is fleeing from God (Jonah 1:10). MY also conflates the discussion of Jonah and the captain (Jonah 1:6) and Jonah and the sailors (Jonah 1:7-11) into one single discussion between Jonah and the Captain (19-25). Finally, out of the entire re-telling of the narrative of Jonah (Jonah 1:5-12), only Jonah 1:12 is quoted directly as a proof text. In short, Midrash Yonah edits and simplifies the discussion between Jonah and the captain/sailors.

**Verse 17:** Earlier versions of Midrash Yonah add that when the sailors cried out to their gods, they also made a conditional promise: "The God that answers us and saves us from

---

29. See vv. 23-29 as to how MY alludes to the specific Biblical texts.

30. Earlier versions of Midrash Yonah do include the motif of the casting of lots found in Jonah 1:7 but place it later in the narrative, right before the sailors throw Jonah into the sea. See Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10; Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayikra* 8; Yalkut Shimoni II:550-551.



this difficult situation, He will be our God."<sup>31</sup> In all the versions of Midrash Yonah, the sailors are open to believing in Jonah's God as seen in verses 22-23 in which the captain knows and respects God. This foreshadows their eventual conversion (MY 8:4-10).

**Verse 18:** Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10 adds a description of Jonah's mental state as he went to sleep: "In great distress, Jonah lied down and slept."<sup>32</sup> Jonah is not rebellious or flippant about the gravity of his situation; rather, he is deeply troubled.

**Verses 24-25:** In both MY and the Biblical text, Jonah admits that he is the cause of the storm and volunteers to be thrown overboard. One Rabbinic tradition sees this as Jonah's willingness to sacrifice his life on behalf of Israel.<sup>33</sup> Jonah knew that the sailors were doomed on that ship because of him. The only way to escape was to give up his own life by being thrown overboard. This tradition sees Jonah as a heroic figure and a martyr.

---

31. Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10; Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayikra* 8; Yalkut Shimoni II:550-551.

32. Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayikra* 8; Yalkut Shimoni II:550-551.

33. Mechilta de-Rabbi Ishmael, *Massechta de-Pisha, Bo, Parashah Alef*; Yalkut Shimoni I:393, II:165, II:550.

## Chapter 4: Jonah Goes Overboard

(1) רבי שמעון אומר לא קבלו עליהם האנשים להטיל את יונה לים. (2) מה עשו נטלו הכלים שבאניה והשליכו אותם לים להקל מעליהן ולא הועילו. (3) רצו לחתור ליבשה ולא יכלו שנאמר ויחתרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו. (4) מה עשו נטלו את יונה ואמרו אלהי עולם אל נא נאבדה בנפש האיש הזה שאין אנו יודעים מה מעשיו של איש הזה. (5) אלא הוא אומר בפיו בשבילי הצרה הזאת עליכם. (6) הטילו אותו עד ארכבותיו ועמד הים מזעפו. (7) העלוהו אצלם והים הולך וסוער. (8) הטילו אותו עד טבורו הים עומד מזעפו. (9) העלוהו אצלם והים הולך וסוער. (10) עד שהטילו כלו שנאמר וישאו את יונה ויטילוהו אל הים.

(1) Rabbi Shimon said the sailors [at first] did not consent to throwing Jonah overboard into the sea. (2) What did they do? They picked up cargo<sup>34</sup> in the ship and threw it overboard in order to lighten their load, but it did not help. (3) They tried to row back to shore but could not, as it is written: "The men rowed in order to return to shore, but could not" (Jonah 1:13). (4) What did they do [next]? They lifted up Jonah and said: "God of the world, please let us not be lost on account of the soul of this man, for we do not know this man's deeds. (5) He even said himself: 'The trouble you face is because of me.'<sup>35</sup>

(6) The sailors put Jonah in the water up to his knees and the raging sea calmed down. (7) Then they pulled Jonah back into the ship, but the sea continued to stir and storm. (8) The sailors put Jonah in the water up to his belly-button and the raging sea calmed down. (9) So they pulled Jonah back into the ship, but the sea

34. Hebrew: *kelim*, literally "vessels."

35. Adapted from Jonah 1:12.

**stirred and stormed once again. (10) Finally, they threw him in completely, as it is written: "They lifted up Jonah and threw him into the sea" (Jonah 1:15).**

**Verses 1-10:** This entire section about how the sailors try to avoid sending Jonah to certain death in the sea emphasizes their righteousness and is not found in the Biblical text. MY spends much more time than the Biblical book of Jonah in exploring the goodness of the sailors and their knowledge of Jonah's God. This helps to establish a basis for their conversion to Judaism later in MY.

**Verse 2:** In the Biblical text, the sailors throw the cargo overboard immediately when the storm began (Jonah 1:5), whereas in MY the sailors do not employ this strategy until they are desperate and about to throw Jonah off the ship.

**Verses 4-5:** MY changes the content and emphasis of the Biblical prayer of the sailors. The Bible focuses on God's responsibility for bringing Jonah near death: "For You, O Lord, by Your will, have brought this about"(Jonah 1:14). In contrast, the sailor's prayer in MY emphasizes how Jonah accepted responsibility for himself: "He [Jonah] even said himself: 'The trouble you face is because of me.'"

**Verse 10: Finally, they threw him in completely:** In earlier versions of Midrash Yonah, the sailors also place Jonah in the water up to his neck. As in the previous times when they placed Jonah in the water up to his knees and waist, the storm abates while he is in the water, but returns in full force when the sailors pull Jonah back on to the ship.<sup>36</sup>

---

36. Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10; Yalkut Shimoni II:550-551.

## **Midrash Yonah Chapters 5-8**

In this section, Midrash Yonah re-tells Jonah chapter 2 in which the prophet is swallowed by the fish, prays, and is finally spit out onto dry land. As the Biblical account is short on details of what happens to Jonah while in the fish, MY creates some extraordinary narratives about how Jonah defeats the Leviathan, takes a tour of the depths of the sea and the earth, and finally is trapped in a second fish, this one pregnant, which motivates him to pray. Since the Biblical prayer does not seem to match the context of Jonah in the fish, Midrash Yonah uses these Biblical verses to describe Jonah's tour of the sea and creates a whole new prayer for Jonah whose main theme is that no one can hide from God.

## Chapter 5: The Fish

(1) באותה שעה זימן הקב"ה דג גדול לבלוע את יונה. (2) ר' טרפון אומר ממונה היה הדג מששת ימי בראשית שנאמר וימן ה' דג לבלוע את יונה. (3) נכנס לתוך פיו כאדם הנכנס לבית הכנסת גדולה. (4) והיו שני עיניו של דג כשתי חלונות מאירות ליונה.

(5) ר' מאיר אומר מרגליות היתה תלויה במעיו של דג ומאירה ליונה וראה כל מה שבימים ובתהומות, ועליו הכתוב אומר אור זרוע לצדיק. (6) אמר לו הדג אין אתה יודע שבא זמני לכנס בפיו של לויטן. (7) אמר לו הוליכני אצלו ואני מציל אותך ואת נפשי. (8) מיד הוליכו אצלו. (9) אמר יונה ללויטן ללויטן תדע שבשבילך ירדתי מקום מדורך. (10) ולא עוד אלא שאני עתיד לטול חבל בלשונך ולעלות אותך ולוכה אותך בסעודה גדולה של צדיקים. (11) ולא עוד אלא ראה בחזנתו של אברהם הביט לברית. (12) מיד ברח לויטן לפני יונה מהלך שני ימים.

(1) At the same instant, the Holy One of Blessing summoned a large fish to swallow Jonah. (2) Rabbi Tarfon said the fish was ordained for this purpose since the creation of the world,<sup>37</sup> as it is written: "The Eternal appointed<sup>38</sup> a fish to swallow Jonah" (Jonah 2:1). (3) Jonah entered the fish's mouth like a man entering the great synagogue.<sup>39</sup> (4) The fish's two eyes were like two windows which brought light<sup>40</sup> for Jonah.

(5) Rabbi Meir said: "There were sparkling pearls hanging in the belly of the fish

37. Literally: "Since the six days of creation."

38. Hebrew: *vayiman*. Seems to have the sense in Jonah 2:1 of "command."

39. Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10 reads *hagedolah* as opposed to MY which reads *gedolah*. This makes it clear that Midrash Yonah here refers to The Great Synagogue, although it is unclear exactly which synagogue this is.

40. Hebrew: *halonot meirot* which seems to suggest clear windows which allow light to enter.

which gave light to Jonah and he saw all that is in the seas and the depths of the earth." This verse describes Jonah: "Light is sown for the righteous" (Psalms 97:11.)<sup>41</sup> (6) The fish said to Jonah: "Don't you know that I am about to be swallowed by Leviathan?" (7) Jonah replied: "Bring me to him and I will save us both." (8) Immediately, the fish brought Jonah to Leviathan. (9) Jonah said to Leviathan: "Leviathan, know that I came down here because of you, to see your dwelling place. (10) Not only that, but in the future I will hook your tongue<sup>42</sup> with a rope and catch you and sacrifice you<sup>43</sup> at the banquet of the righteous at the end of time." (11) Also, Leviathan saw the mark of Abraham on Jonah's flesh and looked at Jonah's circumcision. (12) Right away Leviathan fled a distance of two days journey from Jonah.

**Verse 2: Since the creation of the world:** Rabbinic literature contains a tradition that God stipulated certain conditions with the creatures that God created during the first six days of the world. This tradition is ascribed is Rabbi Jeremiah Ben Eliezer, not Rabbi Tarfon, as seen in MY. <sup>44</sup> In one version of this Rabbinic tradition, God says: "I commanded the lions not to injure Daniel (Daniel 6), the Heavens to open before Ezekiel (Ezekiel 1) and the fish to spit out Jonah (Jonah 2:1)."<sup>45</sup> The Zohar takes this tradition and expands it greatly, saying that God made conditions with creatures on each day of the six days of creation.<sup>46</sup> As noted in Section 1, "The Textual History of Midrash Yonah,"

---

41. JPS translation.

42. Earlier versions of Midrash Yonah read: "hook your neck with a rope," e.g., Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayikra* 8; or, "hook your head with a rope," Yalkut Shimoni II:550-551

43. MY reads "*lizkeh otkha*" which is unclear. A better reading from Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10 is "*lizboah otkha*," to sacrifice you, which I use in my translation.

44. Genesis Rabbah 5:5. See also Yalkut Shimoni I:237, II:21.

45. Genesis Rabbah 5:5.

46. Zohar, *Parshat Vayakhel* II:198a.

the late versions of MY include this Zohar piece appended to the end of the MY text.<sup>47</sup>

**Verses 3-4:** While MY describes the inside of the fish as similar to a synagogue, the biblical book of Jonah contains no details of what it was like for Jonah while in the fish. Jonah is simply swallowed, remains in the fish for three days and nights and then prays (Jonah 2:1-2). Along with the description here, MY chapter 6 creates a lengthy midrashic narrative that shows how Jonah fared in the fish and what eventually led him to pray to God. Jonah has a great aquatic adventure in the fish, including a tour of the world, but then suffers inside a pregnant fish which motivates him to pray.

**Verse 5: Rabbi Meir said:** The use of the name *meir*, which means “illumine” seems to be a purposeful literary choice of the author/s of MY. In MY 6:4, the windows brought light (*meirot*) for Jonah and now in MY 6:5 the tradent is named with the same root of *meir*. Rabbi Meir was a 2nd C.E. Palistinian sage. This tradition is not recorded under his name elsewhere in Rabbinic literature.

**Verse 5: Light is sown for the righteous:** As in the earlier Rabbinic traditions which see Jonah as fleeing to save Israel<sup>48</sup> and even willing to become a martyr for his people,<sup>49</sup> MY depicts Jonah as a righteous Jew whom God protects with light even within the dark belly of the fish. It is worth noting that the Biblical book of Jonah does not say that Jonah is righteous. The author/s of MY seem intent on asserting the goodness of Jonah when many of his actions, such as fleeing from God, seem less than perfect.

**Verse 6: Swallowed by Leviathan:** Leviathan, who was first alluded to at the beginning

---

47. See “Late Text Witnesses” in Section 1 of this thesis, p. 4-5.

48. See commentary to MY 2:7.

49. See commentary to MY 4:24-25.

of the early versions of Midrash Yonah,<sup>50</sup> now begins to take center stage in MY. From a literary perspective, the use of Leviathan, the king of all fish and a mighty sea monster, fits in well with the book of Jonah which spends so much time discussing the sea, the sailors and Jonah's flight from God upon a ship. The concept that Leviathan could swallow a big fish that held Jonah is attested to in Pirkei de-Rabbi Eliezer Chapter 9: "All of the great sea monsters within the sea are food for Leviathan."

**Verse 9: To see your dwelling place:** Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 9 also describes the great sea monster's home: "It's dwelling is in the lowest waters; and between its fins rests the middle bar of the earth."<sup>51</sup>

**Verse 10: Sacrifice you at the banquet of the righteous at the end of time:** Rabbinic literature contains a tradition that God will sacrifice Leviathan and serve him as a meal for the righteous at the escatalogical banquet.<sup>52</sup> The author/s of Midrash Yonah simply adapt this tradition and apply it to Jonah.

---

50. See commentary to MY 1:1.

51. Gerald Friedlander, *Pirkei de Rabbi Eliezer* (London: Sepher Hermon Press, 1916), 63.

52. B.T. *Bava Batra* 74a.



## Chapter 5: Part 2

(12) אמר יונה הרי הצלתך מפי של לויטן הראיני כל מה שיש בימים ובתחומות. (13) הראהו נהר גדול שמימי אוקיינוס יוצאים שנאמר ונהר יסובבני. (14) הראהו שבילי ים סוף שעברו ישראל בתוכו שנאמר סוף חבוש לראשי. (15) הראהו גיהנם שנאמר ותעל משחת חיי. (16) הראהו היכל ה' שנאמר לקצבי הרים ירדתי. (17) מכאן אנו למידים שירושלים על שבעה הרים עומדת. (18) הראהו אבן שתייה קבועה בתהום, והראהו שם בני קרח שעומדים עליה ומתפללים. (19) אמר לו הדג יונה הרי אתה נגד היכל ה' התפלל ואתה תענה

(12) Jonah said to the fish: "Look, I saved you from Leviathan's mouth, show me all that is in the seas and the depths." (13) He showed Jonah the great river which feeds the oceans, as it is written: "The floods engulfed me"(Jonah 2:4).<sup>53</sup> (14) He showed him the paths which the Isrealites took through the Reed Sea, as it is written: "Reeds entangled my head" (Jonah 2:6). (15) The fish showed Jonah the underworld, as it is written: "You brought my life up from the pit"(Jonah 2:7). (16) He showed him God's Temple, as it is written: "I sank to the base of the mountains"(Jonah 2:7).<sup>54</sup> (17) From here we learn that Jerusalem rests upon seven mountains. (18) The fish showed Jonah the Foundation Stone of the World set within the depths of the earth and the sons of Korach who stood around the stone and prayed. (19) The fish said to Jonah: "Look, you stand opposite God's Temple. Pray here and you will be answered."

53. JPS Translation.

54. JPS Translation.

**Verses 12-19:** In this section, the author/s of MY reinterpret the Biblical prayer of Jonah and apply it to a fanciful tour of the world which the fish gives to Jonah. The impetus for this re-interpretation is that Jonah's Biblical prayer does not match his context inside the fish. For example, Jonah says, "I called to the Eternal in my trouble and He answered me, from the belly of the Underworld I cried out, and You heard my voice"(Jonah 2:6). Yet Jonah is still in immanent danger in the fish and God has not yet spoken to him. In the same vein, Jonah says: "I sank to the base of the mountains; the bars of the earth closed upon me forever. Yet, You brought my life up from the pit, O Lord my God!" (Jonah 2:7)<sup>55</sup> Jonah says that God saved him, but in the context of the story, Jonah is still in the belly of the fish. Thus, Midrash Yonah creates an entire new motif, the underwater tour, and uses the verses from Jonah's Biblical prayer as indicating sites that Jonah sees.

Earlier versions of Midrash Yonah contain additional stops along the tour which do not appear in MY. Jonah sees the place where waves originate, based on Jonah 2:4, and the pillars that support the earth, based on Jonah 2:7.<sup>56</sup>

Finally, I would suggest that this tour is an expansion of and commentary on Rabbi Meir's comment in MY 5:5: "Rabbi Meir said: There were sparkling pearls hanging in the belly of the fish which gave light to Jonah and he saw all that is in the seas and the depths of the earth. This verse describes Jonah: 'Light is sown for the righteous' (Psalms 97:11)." Meir said that Jonah had a tour of the depths inside the fish and verses 12-19 constitute that tour.

**Verse 13: The great river which feeds the oceans:** In the time of the rabbis, the ancient cosmology taught that water surrounded the whole earth and was the source of the oceans.<sup>57</sup>

---

55. JPS Translation.

56. Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10; Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayikra* 8; Yalkut Shimoni II:550-551.

57. Friedlander, *Pirkei de Rabbi Eliezer*, 70.

**Verse 14:** MY interprets the phrase "Reeds entangled my head" (Jonah 2:6) as referring to the Seed of Reeds which the Isrealites crossed. The Targum Jonathan sets a precedent for this tradition by changing the word *suf*, reeds, in Jonah 2:6 to *yama de 'suf*, the Reed Sea.

**Verses 16-19:** The tour begins with Jonah seeing the many wonders of the world and then continues with places that will motivate Jonah to pray, such as Jerusalem, the Temple and the Foundations Stone around which the sons of Korach themselves pray. Even the fish itself wants Jonah to pray (19). Thus, Jonah's adventure in saving the fish from Leviathan and seeing the wonders of the sea has two purposes: to deal with the problems in Jonah's biblical prayer as mentioned above and to motivate Jonah to pray.

**Verse 18: The Foundation Stone of the world:** According the B.T. *Yoma* 54b, the world was founded upon one sacred stone located in the Temple in Jerusalem. This stone is the very center of the world and the place from which it emanated.<sup>58</sup>

**Verse 18: The sons of Korach:** Many of the Psalms are dedicated to the *B'nai Korah*,<sup>59</sup> a group whose identity remains unclear, but who might have authored them. Since the sons of Korah clearly know how to pray, they appear in MY praying before the foundation stone. It is also possible that "the sons of Korah" refers to the rebellious Korah of Numbers 16, who forms a band of 250 Isrealites and challenges Moses' authority. Korah and his band gets swallowed up by the earth and descend to the Underworld (Numbers 16:33). Perhaps Korah's sons are now praying at the foundation stone to God and asking for God's mercy and salvation. This would exactly parallel Jonah's situation in the fish and his need to pray in order to escape.

---

58. See also P.T., *Yoma* 4, 42c and B.T. *Sanhedrin*, 26b.

59. See, for example, Psalms 42 and 44.

## Chapter 6: The Second Fish

(1) והיה יונה שלשה ימים במעי הדג ולא התפלל. (2) אמר הקב"ה אני הרחבתי לו מקום במעי הדג כדי שלא יצטער והוא לא מתפלל לפני. (3) אני מזמין לו דגה מעוברת בשלש מאות וששים וחמשת אלפים דגים קטנים כדי שיצטער ויתפלל לפני שאני מתאווה לתפילתן של צדיקים. (4) באותה שעה זימן לו הקב"ה דגה מעוברת והלכה אצל הדג. (5) אמרה הדגה לדג איש נביא שבמיעך שיגרני הקב"ה לבלעו. (6) אם אתה פולטו מוטב ואם לאו אני בולעך עמו. (7) אמר לה הדג לדגה מי יודע זה שאתה אמת אמרת. (8) אמרה לויתן יודע. (9) הלכו שניהם אצל לויתן. (10) אמרה לו דגה ללויתן מלך על כל דגי ימים אין אתה יודע ששיגרני הקב"ה אצל דג זה לבלוע הנביא שבמעי? (11) אמר לה הן. (12) אמר לו דג ללויתן אימתי. (13) אמר לו בשלש שעות אחרונות כשירד הקב"ה לצחק בי שמעתי כן. (14) אמר לה לדגה לכי ובולע את הנביא שבמעי הדג. (15) פולטו הדג ובולעו אותו הדגה. (16) כיון שנכנס לתוך מעיה היה מצטער בצער גדול מתוך הטינוף ומתוך זוהמתה של דגה. (17) מיד כיון לבו לתפילה לפני הקב"ה.

(1) Jonah had been in the belly of the fish for 3 days and had not prayed.<sup>60</sup> (2) The Holy One of Blessing said: "I gave Jonah plenty of room in the fish so that he would not suffer, but he's not praying to me. (3) I will summon a pregnant fish, her belly full of 365,000 baby fish so that he will suffer and pray to me since I crave the prayers of the righteous."

(4) At that exact moment, the Holy One of Blessing summoned a pregnant fish who moved right next to the [male] fish. (5) The [female] fish said to the [male]

60. With the exception of the last phrase "and had not prayed," this verse paraphrases Jonah 2:1b.

**fish: "The Holy One of Blessing sent me to swallow the prophet who is in your belly.**

**(6) If you spit him out fine, but if not, I will swallow you with him!" (7) The [male]**

**fish said to the [female] fish: "How do I know that you are telling the truth?" (8)**

**She replied: "Leviathan will vouch for me."**

**(9) The two of them went to Leviathan. (10) The [female] fish said to**

**Leviathan: "King of all the fish of the sea, isn't it true that The Holy One of Blessing**

**sent me to this [male] fish in order to swallow the prophet who is in his belly?" (11)**

**Leviathan replied: "Yes." (12) The [male] fish said to Leviathan: "When [did God**

**tell you]?" (13) Leviathan replied: "I heard this in the last three hours when The**

**Holy One of Blessing came down to play with me." (14) Leviathan said to the**

**[female] fish: "Go and swallow the prophet who is in the belly of the [male] fish."**

**(15) The [male] fish spit out Jonah and the [female] fish swallowed him. (16) When**

**Jonah entered her belly, he began to suffer greatly because of the filth and the bad**

**smell of the [female] fish. (17) Immediately, Jonah gathered his thoughts<sup>61</sup> in order**

**to pray before The Holy One of Blessing.**

1-17: Jonah was not sufficiently motivated to pray when the male fish took him to the Temple and the Foundation Stone (MY 5:16-18), so God had to use a more powerful technique, making Jonah suffer within the belly of a pregnant female fish. Earlier versions of Midrash Yonah do not include this entire section about the female fish; rather, they say that after seeing the Temple and the sons of Korah, Jonah is inspired and prays right away.<sup>62</sup>

This story about the pregnant fish resolves a textual problem in the book of Jonah. In Jonah 2:1 we read that God summoned a *dag*, a male fish, to swallow Jonah and the prophet dwelt in the male fish for three days and three nights. However, Jonah 2:2 says

---

61. Literally: "Directed his mind."

62. Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10; Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayikra* 8.

that Jonah prayed to God from the belly of a *female* fish, *dagah*. How can Jonah's fish be male and female at the same time?!? MY solves this textual problem by creating a narrative about how Jonah gets swallowed by a pregnant fish which motivates him to pray. The rabbis of the Babylonian Talmud offered a similar solution to this textual problem of the female and male fish which may have inspired the author/s of MY. They say that a large fish (Jonah 2:1) spit out Jonah and a small fish (Jonah 2:2) swallowed him instead.<sup>63</sup> Here, the rabbis understand the *dagah* of Jonah 2:2 not as a female fish, but rather a small fish.

**Verse 1: For 3 days:** One Rabbinic tradition states that Israel is never in distress for more than three days, citing as examples Jonah in the fish and the three days Abraham spent travelling to Mt. Moriah (Genesis 22:4). The tradition teaches that Jonah benefited from the goodness of Abraham who was willing to sacrifice his son.<sup>64</sup>

**Verse 3: I crave the prayer of the righteous:** Just as when Jonah is called righteous while in the fish,<sup>65</sup> here, too, Jonah is called a righteous man, *tzadik*. Jonah has already been in the fish for 3 days and has not yet prayed, which seems like an act of rebellion or at the very least extreme, stubbornness. However, MY continues to uphold Jonah's reputation by calling Jonah a righteous man.

**Verse 13: I heard this in the last three hours:** B.T. *Avodah Zarah* 3b describes how God spends the last three hours of everyday playing with Leviathan, based on Psalms 104:26: "Leviathan that you created in order to play with." MY includes this tradition in its description of Leviathan.

---

63. B.T. *Nedarim* 51b.

64. Genesis Rabbah 56:1; Esther Rabbah 9:2; Midrash Tehillim 22:5; Yalkut Shimoni II:12.

65. See Commentary to MY 5:5.

## Chapter 7: Jonah's Prayer

(1) ויתפלל יונה אל י"י אלהיו ממעי הדגה. (2) אמר לפניו רבונו של עולם אנא אלך מרוחך ואנה מפניך אברת. (3) אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך. (4) אשא כנפי שחר אשכונה באחרית ים. (5) גם שם ידך תנחני ותאחזני ימך.

(6) שוב אמר לפניו. (7) רבונו של עולם אתה הוא מלך על כל ממלכות אתה אדון מושל על כל רוזני תבל. (8) כסאך שמי השמים והארץ הדום רגליך. (9) מלכותך במרום וממשלתך בעומק. (10) מעשה כל העולם לפניך גלויים ותעלומות כל גבר לפניך פרושים. (11) דרכי כל הארץ אתה חוקר ומצעדי כל חי אתה בוחן. (12) וכל רזי עולם ידועין לך ולבבות אתה מבין. (13) מחשבות כל אדם חשובין לך, כל מסתרין גלויין לך. (14) אין תעלומות לפני כסא כבודך ואין נסתר מנגד עיניך. (15) כל רז ורז אתה סודר, כל דבר דבר אתה סת, כל מקום אתה שם. (16) עיניך צופות רעים וטובים שנאמר עיני ה' צופות רעים וטובים. (17) בבקשה ממך ענני מבטן שאול והושיעני ממצולה. (18) ותבא לפניך שועתי ועשה מהרה בקשתי. (19) שאתה ברחוק ושומע בקרוב שנאמר בצר לי אקרא ה'. (20) ועדיין לא נענה.

(21) שוב אמר לפניו (22) רבונו של עולם נקראת מוריד ומעלה הרי ירדתי העליתי (23) ממות ומחיה נקראת הרי הגיעה נפשי למות החייתי. (24) ולא נענה עד שיצא דבר זה מפיו (25) אשר נדרתי להעלות את לותן ולזבוח אותה בסעודה של צדיקים לפניך אשלם ביום תשועתי. (26) שנאמר ואני בקול תודה אזבחה לך אשר נדרתי אשלמה.

(1) "Jonah prayed to The Eternal, his God from the belly of the [female] fish"

(Jonah 2:2). (2) Jonah said before Him: "Master of the Universe, where can I escape from your spirit? Where can I flee from Your presence? (3) If I ascend to

heaven, You are there; if I descend to Sheol, You are there too. (4) If I take wing with the dawn to come to rest on the western horizon, (5) even there Your hand will be guiding me, Your right hand will be holding me fast" (Psalms 139:7-10).<sup>66</sup>

(6) Once again, Jonah prayed before God: (7) "Master of the Universe, you are the king over all the kingdoms, You are the master and ruler over all the princes of the earth. (8) Your throne is in the highest heavens and the earth is Your footstool."<sup>67</sup>

(9) Your sovereignty is in the greatest heights and Your rule reaches the depths.

(10) Before You are revealed the workings of the world and the secrets of every person laid bare. (11) You know the ways of all the earth and You comprehend the movements<sup>68</sup> of every living creature. (12) All of the secrets of the world are known to You and You read the minds of men. (13) You know the thoughts of all men and all the hidden things are revealed before You. (14) There are no secrets before Your throne of Glory, nothing is hidden from Your eyes. (15) You order all the secrets of the world and You are responsible for every word.<sup>69</sup> You are everywhere. (16) You see evil and good, as it is said: 'The eyes of the Eternal, seeing evil and good'

(Proverbs 15:3). (17) Please answer me from the belly of the Underworld, save me from the whirlpool. (18) May my cry come before you, may you quickly fulfill my request. (19) For you are far away, but You hear as if up close,<sup>70</sup> as it is written: 'In my suffering, I called out to the Eternal' (Psalms 18:7, II Samuel 22:7). (20) But Jonah's prayer was still not answered.

(21) Once again, Jonah said before God: (22) "Master of the Universe, You are

---

66. JPS Translation.

67. Based on Isaiah 66:1: "Thus said the Lord: The heaven is My throne and the earth is My footstool"(JPS Translation).

68. Literally: "steps" but "movements" captures the intent of the phrase.

69. The Hebrew text is unclear. The Mehlman/Polish translation reads: "You lay open every secret, You disclose every hidden matter." Mehlman and Polish, "Midrash Jonah," 35.

70. Literally: "You hear up close."



called the One who brings down and the One who brings up; I have descended, now bring me up. (23) You are the One who takes away life and the One who restores life; look, I am about to die, save my life!" (24) Jonah's prayer was not answered until these words came out of his mouth: (25) "'What I have vowed' (Jonah 2:10) before You, to catch Leviathan and sacrifice him at the banquet of the righteous at the end of time, I will fulfill on the day of my salvation."<sup>71</sup> (26) As it is written: 'But I, with loud thanksgiving, will sacrifice to You; what I have vowed I will fulfill.'" (Jonah 2:10)

**Verses 1-26:** Since MY changed the Biblical prayer of Jonah (Jonah 2:3-2:10) into a tour of the depths of the seas (See MY 5:12-19), the author/s of MY must compose a new prayer for Jonah. Jonah's prayer may be divided into 3 sections: Section 1: verses 1-5, Section 2: verses 6-20, and Section 3: verses 21-26. Section 1 is built around Psalm 139:7-10 which is quoted directly. The idea of associating Psalm 139 with Jonah first appears in the *Mechilta de-Rabbi Ishmael*,<sup>72</sup> in a discussion about whether Jonah can flee from God by leaving the land of Israel. Section 3 is the earliest version of Jonah's prayer, since it appears in the first versions of *Midrash Yonah* where the other two sections are not found.<sup>73</sup> Section 2 is a later creation of the author/s of *Midrash Yonah* and appears in variant forms, beginning with a version found in the *Yalkut Shimoni*.<sup>74</sup> In the textual history of *Midrash Yonah*, section 3 of Jonah's prayer came first, section 1 was created based on the *Mechilta de-Rabbi Ishmael* and section 2 appeared last.

Section 3, the earliest section, is Jonah's petition for God to save him from his terrible situation in the fish (See 21-23). This closely parallels the main theme of the

71. It is not clear whether Jonah will sacrifice Leviathan after he is saved from the whale, which is his salvation, or on the day of salvation for the whole world at the end of time.

72. *Mechilta de-Rabbi Ishmael, Massechta de-Pisha, Bo, Parashah Alef.*

73. *Pirkei de-Rabbi Eliezer*, Chapter 10; *Midrash Tanchuma ha-Nidpas, Vayikra* 8.

74. *Yalkut Shimoni II:550-551.* See also *Warsaw Ms. 258.*

Biblical version of Jonah's prayer where Jonah details his dangerous situation (Jonah 2:6-7). Section 2 describes in detail how God knows all and that no-one can hide from God, even in their thoughts (See 10-14). This is Jonah's acknowledgement that his attempt to flee was useless since God knew his plans all along. The theme of God's omniscience appears in other sections of MY which I consider late additions to the text (See, for example, MY 1:1-2 and MY 3:15). The later author/s of Midrash Yonah use Jonah as a primary way to teach about God's complete knowledge of the world.

**Verses 17-23:** MY paraphrases the Biblical prayer in order to convey its primary theme: Jonah asking God for mercy and salvation. For example, the phrase, "Answer me from the belly of the Underworld"(17) closely parallels "From the belly of the Underworld I cried out" (Jonah 2:3). In the same vein, MY changes "When my life was ebbing away, I called the Lord to mind" (Jonah 3:8)" to "You are the One who takes away life and the One who restores life; look, I am about to die, save my life!"(23) The theme of God's power to take away and restore life is closely paralleled in Hannah's prayer from I Samuel 2:6: "ה' מִמֵּית וּמְחַיֶּה מוֹרֵד שְׂאוֹל וְיַעַל" "The Eternal gives death and restores life, brings down to the Underworld and raises up." Perhaps the author/s of Midrash Yonah used I Samuel 2:6 as the basis for this section of Jonah's prayer.

**Verses 24-26:** Leviathan makes his final appearance here in MY as Jonah vows to sacrifice him. In Midrash Yonah as a whole, Leviathan is a repeated literary motif which frames the story; Leviathan was alluded to from the very beginning (See commentary to MY 1:1), he played a large role in Jonah's tour of the deep and the episode with the pregnant fish (See MY 5:6-12 and 6:9-15), and now Jonah promises to sacrifice him when he is about to escape the fish..

Jonah's vow to sacrifice Leviathan changes from a vague threat when he is trying

to save the fish's life (MY 5:10) to what appears to be a solemn vow and promise during Jonah's prayer (MY 5:25). In creating this vow, the author/s of MY correct a textual problem with Jonah's prayer as seen in Jonah 2:10: "But I, with loud thanksgiving will sacrifice to You; what I have vowed, I will perform."<sup>76</sup> In the Biblical context, it is unclear what Jonah will sacrifice and what vow he made that he must fulfill. Thus, MY explains that Jonah vows to sacrifice Leviathan just like he did while in the fish.

---

76. JPS Translation.

## Chapter 8: Escaping the Fish and the Sailors

(1) באותה שעה נתגלגלו רחמיו של הקב"ה על יונה ואמר לדגה פלטי יונה ליבשה. (2) ופלטו תשע מאות וששים וחמשה פרסאות ליבשה שנאמר ויאמר ה' לדג. (3) מלמד שזימן הקב"ה דג גדול מכולם לבלוע ליונה ולדגה.

(4) כיון שראו המלחים אותן נפלאות שעשה הקב"ה עם יונה השליכו את אלהיהם בים שנאמר משמרים הבלי שוא חסדם יעזובו. (5) ועלו לירושלים ומלו בשר ערלתם שנאמר ויראו האנשים יראה גדולה את ה' ויזבחו זבח. (6) הם לא זבחו אלא דם ברית מילה שהוא כדם זבח. (7) ונדרו להביא איש את אשתו ואת בנו ואת כל אשר לו לאלהי יונה ונדרו ושלמו. (8) ועליהם ועל שאר גירי הצדק נאמר יאמרו נא יראי ה' כי לעולם חסדו.

(1) At that instant, The Holy One of Blessing's mercy was stirred for Jonah and He commanded the [female] fish: 'Spit Jonah out upon dry land.' (2) He<sup>77</sup> spit him 965 miles<sup>78</sup> to the dry land, as it is written: "The Eternal said to the fish..."(Jonah 2:11). (3) This teaches that The Holy One of Blessing summoned a bigger [male] fish than the other two to swallow Jonah and the [female] fish.

(4) When the sailors saw all the miracles that the Holy One of Blessing did for Jonah, they threw their gods into the sea, as it is written: "They who cling to empty folly, forsake their own welfare" (Jonah 2:9).<sup>79</sup> (5) They went up to Jerusalem and circumcised the flesh of their foreskins, as it is written: "The men greatly feared the Eternal and they offered a sacrifice"(Jonah 1:16). (6) Their sacrifice was the blood of circumcision, since this blood is equal to the blood of sacrifice. (7) And they

77. As discussed below in the commentary to MY 8:3, the female fish is now a male fish.

78. Hebrew: *parsaot*, "Persian miles." I use "miles" as it is more colloquial.

79. JPS translation.

vowed that each man would bring his wife and his children and all that he owned to the God of Jonah and they fulfilled their vows. (8) It is said about the sailors and all righteous converts: "Let all those who fear the Eternal declare, 'His steadfast love is eternal'" (Psalms 118:4).

Verse 3: MY now addresses another problem regarding the gender of the fish in the Biblical text. If Jonah prayed inside a female fish (Jonah 2:2), why did a male fish spit him out on land (Jonah 2:11)? The author/s of MY answer that a large male fish swallowed the pregnant fish (with Jonah in her), and this large fish is the one who spits out the prophet in Jonah 2:11. Thus, MY teaches that there are three fish who swallow Jonah. The first one is a male as necessitated by Jonah 2:1, "And God summoned a large fish (*dag*)." This fish gives Jonah the tour of the depths. The second one is the pregnant female, based on Jonah 2:2, "Jonah prayed to the Eternal his God from the belly of the [female] fish, (*dagah*)." And in Jonah 2:11, an even larger male fish, *dag*, who had swallowed Jonah and the pregnant fish, spit out the prophet on to dry land.

Verses 4-8: In the Biblical context, after throwing Jonah overboard, the sailors fear God, offer sacrifices and make vows (Jonah 1:16). This does not appear as a formal conversion, but rather an acknowledgment of God's power. Also, the Bible tells us the fate of the sailors before Jonah is swallowed by the fish (Jonah 2:1).

Midrash Yonah, on the other hand, places this piece about the sailors after Jonah's experiences in the male and female fish and his prayer (the end of chapter 2 in the Biblical context). Thus, the sailors see all of the miracles that God did for Jonah (4) and they actually convert to Judaism by throwing away their idols (4) and becoming circumcised (8). The conversion of the sailors is the literary climax of MY's retelling of Jonah chapters 1-2. If God's miracles for Jonah are so potent that they can cause idolatrous sailors to convert, surely Jonah must now realize that he cannot flee from God,

but must go to Nineveh. Earlier versions of Midrash Yonah stop here and do not offer any commentary on Jonah chapters 3-4.<sup>80</sup>

Overall, MY has changed the sailors from a band of idolatrous men to good people and righteous converts to Judaism. In the Biblical context, the sailors only offer a short prayer before throwing Jonah overboard (Jonah 1:14). In Midrash Yonah they try every way possible not to throw Jonah in to the sea, placing him in the sea (MY 4:1-10). This clearly demonstrates their goodness. In the Biblical context the sailors do not know God, while in MY they have heard of God's saving of Israel at the Reed Sea (MY 3:20-23). In the Bible, the sailors fear God and offer sacrifices in an unspecified way, while in MY the sailors circumcise themselves and become righteous converts (MY 8:8-10). In short, Midrash Yonah greatly elevates the status of the sailors; they become truly good people and full converts to Judaism.

**Verses 5-7:** This section serves as a commentary to Jonah 1:16b: "They [the sailors] offered sacrifices to the Eternal and made vows." The sacrifices are understood as the foreskins of their circumcisions (5-6). And the unspecified vows become their promises to bring their wives and children and possessions up to Jerusalem (7).

**Verse 8:** Earlier versions of Midrash Yonah use a different proof text to describe the converted sailors: "And about them [the sailors], it is written: 'For the converts and for the righteous converts.'"<sup>81</sup> Although framed as a proof text, this line does not appear anywhere in Tanakh. It was taken from the 13th blessing of the *amidah* which is a plea to God to show mercy upon all the righteous of the people of Israel, including the righteous converts.

---

80. Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10; Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayikra* 8; St. Petersburg Ms. 13.

81. Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10; see also Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayikra* 8 and Yalkut Shimon II:550-551.

## **Midrash Yonah Chapters 9-12**

In its commentary on Jonah Chapter 3, MY adds new narratives and interpretations that go beyond the Biblical text. In the Bible, Jonah prophesies, the king and the people repent and God forgives them of their sins. Midrash Yonah offers commentary on specific textual issues from the Bible, such as the size of Nineveh and how animals could wear sack-cloth (Jonah 3:8). However, the principal focus is on the repentance of the Ninevites. MY records one interpretation after another that depicts the Ninevites as truly pious, desiring to absolve their sins. Some of these extraordinary narratives include a story about how the Ninevites destroy their own property to return stolen goods and a debate concerning the ownership of a buried treasure.

## Chapter 9: Nineveh & Jonah's Prophecy

(1) מיד נגלה עליו בית דין שנית שנאמר ויהי דבר ה' אל יונה שנית לאמור קום לך אל נינוה העיר הגדולה. (2) שיגרו להתנבאות עליה ולהחזיר אנשי נינוה בתשובה. (3) מיד עמד יונה והלך לנינוה בלב שלם שנאמר ויחל יונה לבא בעיר מהלך יום אחד.

(1) Immediately, Jonah was given a second chance,<sup>1</sup> as it is written: "The word of the Eternal came to Jonah a second time: 'Get up and go to Nineveh that great city...'"(Jonah 3:1-2). (2) God called Jonah to prophecy to Nineveh so that the people of the city would repent. (3) Immediately Jonah got up and went to Nineveh with a whole heart, as it written, "Jonah started out and made his way into the city the distance of one day's walk" (Jonah 3:4).<sup>2</sup>

**Verse 2:** In describing Jonah's trip to Nineveh, MY changes the Biblical narrative in order to tell the reader God's intention. In the Bible, God simply commands Jonah to go to Nineveh (Jonah 3:1-2). In verse 2, MY tells us of God's inner desire for this trip: to get the Ninevites to repent.

**Verse 3: With a whole heart:** In the Biblical text, Jonah simply goes to Nineveh as God commands him (Jonah 3:3). The reader has no idea what he is thinking or feeling.

Midrash Yonah teaches that Jonah went to Nineveh with his whole heart to do what God wanted of him. As in verse 2, we see the inner-state of the characters on display in

---

1. Literally: "a second court was revealed to Jonah."

2. JPS Translation.



Midrash Yonah in a way not found in the Biblical text.

However, the depiction of Jonah in MY contradicts the plain sense of the Bible. The Biblical Jonah was not at peace in going to Nineveh; he would later justify why he fled in the first place and would even beg for his own death (Jonah 4:1-3). Midrash Yonah suggests that Jonah had accepted God's command, changing the Biblical text in which Jonah remains conflicted and distraught.

### Section 3, Chapter 9: Part 2

(4) ונינוה היתה עיר גדולה מלמד השהיתה נינוה מהלך ארעים פרסאות על ארבעים פרסאות. (5) והיו בה שנים עשר שווקים וכל שוק ושוק היה בה שנים עשר אלף ריבוא בני אדם. (6) והיו בה שני רחובות וכל רחוב ורחוב היו בה שנים עשר מבואות. (7) וכל מבוי היה שנים עשר חצירות וכל חצר שנים עשר בתים. (8) וכל בית ובית היו בה שנים עשר גיבורים וכל גיבור וגיבור היו לו שנים עשר בנים. (9) והיה יונה עומד בשוק אחד ומכריו והיה קולו מהלך מ' פרסאות (10) והיו שומעין קולו בכל שוק ושוק ורחוב ורחוב ובכל מבוי ומבוי בכל חצר וחצר בכל בית ובית ובכל שער ושער בעיר נינוה.

(4) "Nineveh was a large city" (Jonah 3:3), which teaches that Nineveh was forty miles<sup>3</sup> [long] by forty miles [wide]. (5) There were 12 marketplaces in Nineveh and

3. Hebrew: *parsaot*, "Persian miles." See f. 79 to MY 8:2

in each marketplace there were 120,000 people.<sup>4</sup> (6) There were 2 roads in Nineveh and on each and every road there were 12 alleys. (7) In each and every alley there were 12 courtyards and in each courtyard there were 12 houses. (8) In each and every house there were 12 strong men and each and every man had 12 sons. (9) Jonah stood in one marketplace and cried out and his voice traveled for 40 miles. (10) It was heard in each and every marketplace, on each and every road, in each and every alley, in each and every courtyard, in each and every house and in each and every gate of the city of Nineveh.

**Verses 4-8:** MY here lists three traditions about the size of Nineveh; it's physical dimensions (4), the size of it's markets (5) and the layout of it's houses (6-8). The impetus for these explanations comes from Jonah 3:3. The Biblical text uses an ambiguous phrase to describe Nineveh: *ir gedolah le'elohim*, "a large city of God."

One Rabbinic tradition that does not appear in MY about the size of Nineveh comes from Genesis 10:12: "And Resen which is between Nineveh and Kelah, it is the large city." In the Babylonian Talmud *Yevamot* 10a the rabbis debate whether the Genesis verse means that Nineveh is the large city or Kelah is the large city. Based on Jonah 3:3, "Nineveh was a large city," they decide that the large city referred to in Genesis 10:12 is Nineveh.<sup>5</sup>

**Verse 5: There were 120,000 people:** Another version of Midrash Yonah reads:

---

4. Hebrew: *shneim asar elef ribo b'nai adam*. "*Schneim asar*" is "twelve." "*Elef*" means "1000" and "*ribo*" means "10,000". It would seem simpler to say either *shenim asar elef*, 12,000, or *shneim asar ribo*, twelve ten-thousands or 120,000. Yalkut Shimoni II 550-551 reads "*shneim asar elef*," 12,000. But I based my translation on Jonah 4:11 which reads "*shteim esreh ribo adam*," 120,000 people.

5. See also: Midrash Tannaim, p. 73; Genesis Rabbah 37:4; Yalkut Shimoni I:62, II:550-551.

"120,000 boys and girls who do not know good from evil or right from left."<sup>6</sup> This insertion clearly alludes to Jonah 4:11 where God describes Nineveh as "that large city where there are more than 120,000 people who do not know their right hand from their left." Jonah 4:11 implies that the Ninevites sinned because they were ignorant. This vindicates the Ninevites by describing them as children who are not responsible for their own actions.

**Verse 6: There were two roads in Nineveh:** Earlier versions of MY do not include this phrase, but rather begin with "On each and every road..."<sup>7</sup> The text makes more sense without the phrase "there were two roads in Nineveh," since such a large city should not have so few roads. And without this phrase, the text still smoothly transitions from describing the size of the markets to detailing the layout of the city.

**Verses 9-10:** Midrash Yonah answers a question that arises from the Biblical book of Jonah: if Nineveh was such a large city, how do all the 120,00 people hear the voice of one lone prophet who says only one line of prophecy (Jonah 3:4)? MY answers that Jonah's message was so powerful that it spread to every single corner of the huge and mighty city of Nineveh.

In the Biblical context, Jonah's prophecy is simple and short: "Another 40 days and Nineveh will be overthrown" (Jonah 3:4). In light of other Biblical prophets who fill entire books with prophecy, Jonah's one sentence seems so brief as to suggest that Jonah still did not want to follow God's command. The Biblical Jonah simply fulfills his obligation to prophecy in the most minimal way as he still has questions about God's justice (see Jonah chapter 4). MY does not even mention the text of Jonah's prophecy at all (Jonah 3:4), since it's brevity might suggest Jonah's reluctance to the reader.

---

6. Warsaw Ms. 258; Parma Ms. 2295.

7. Yalkut Shimoni II: 550-551; Warsaw Ms. 258; Parma Ms. 2295.

## Chapter 10: The King of Nineveh & His Decree

(1) והיו אנשי נינוה שוברים את לבם ונהפכה דעתם עליהם וחזרו כולם בתשובה אחד אנשים אחד נשים אחד שרים ושרות ואחד בחורים ובתולות שנאמר ויאמינו אנשי נינוה באלקי.  
(2) הגיע הדבר לאסנפר מלך נינוה ועמד מכסה מלכותו ונטל כתר מעל ראשו והניח על ראשו אפר. (3) ופשט בגדי ארגמן הניח בעפר לבשו ונתפלש בעפר.

**(1) The hearts of the Ninevites were broken and they changed their minds and they all repented, every man and every woman, every prince and princess, every young man and every young woman,<sup>8</sup> as it is written: "And the people of Nineveh believed in God" (Jonah 3:5).**

**(2) Word reached Osnappar, the king of Nineveh. He stood up from his royal throne, took off his crown from his head, and replaced it with ashes. (3) He took off the purple garments [of royalty] and put his clothes in the dust<sup>9</sup> and he rolled around in the dust.**

**Verse 1:** This verse is an expansion and explanation of Jonah 3:5 about how the Ninevites repented. The vast majority of material concerning the repentance of the Ninevites appears later on in MY's commentary to Jonah 3:10: "And God saw their actions that they had turned from their evil ways" (See MY chapter 11, the Repentance of the Ninevites). However, Midrash Yonah re-tells the Biblical narrative more or less in chronological order. The author/s of MY, therefore, cannot ignore Jonah 1:5 and offer a

8. Literally "virgin."

9. The king purposely took his clothes and rubbed them on the ground as a sign of penitence.

comment about how every citizen of Nineveh repented regardless of his or her status.

**Verse 2: Osnappar, the King of Nineveh:** The only Biblical mention of Osnappar appears in Ezra 4:10 and seems to refer to a Persian king. Jastrow writes that Osnappar is Assurbanipal, the Assyrian ruler.<sup>10</sup> In the Babylonian Talmud, *Sanhedrin* 94a, it states that Osnappar is Sennacherib, another Assyrian king made famous in the Bible by his failed attempt to conquer Jerusalem in the time of King Hezekiah of Judah. As recounted in II Kings 18:13-19:37 and Isaiah 36-37, Hezekiah withstood the siege of Sennacherib and the mighty Assyrian king retreated. One reason for Hezekiah's success against such a powerful Assyrian army was Hezekiah's 1749 foot-long underground tunnel, since excavated in Jerusalem, which allowed the residents to safely bring the waters of the Gihon Spring within the city walls.<sup>11</sup> Both Assurbanipal and Sennacherib are logical choices as Osnappar since they were Assyrian monarchs and Nineveh is an Assyrian city.

One Rabbinic tradition takes a different approach to the identity of the king of Nineveh by saying that he is the Pharaoh of the Exodus!<sup>12</sup> Pharaoh dies at the Reed Sea, but not before repenting for keeping the Israelites as slaves. God resurrects him and Pharaoh goes to rule Nineveh. This time, Pharaoh has learned his lesson and responds to Jonah's call by putting on sack-cloth and ashes (Jonah 3:6).<sup>13</sup> By making Pharaoh the king of Nineveh, the rabbis demonstrate the power of repentance. Even one of the most evil kings in Jewish history can learn his lesson and repent of his sins.

---

10. Marcus Jastrow, *Dictionary of the Talmud* (Jerusalem: Horev), 95.

11. *Ancient Israel*, ed. Hershel Shanks (Washington D.C.: Biblical Archaeology Society, 1999), 179-184.

12. Bereshit Rabbati, p. 257-8; Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 43; Yalkut Shimoni II:370.

13. Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 43. This tradition also appears in the earlier version of Midrash Yonah from Yalkut Shimoni II:550-551.

## Chapter 10: Part 2

(4) ואמר הוא וכל אנשי ביתו וכל שריו ועבדיו וכל גדולי המלכות להתענות הם וכל אנשי בתיהם שלשה ימים ושלשה לילות וכל יושבי עיר נינוה. (5) והכרוז היה יוצא לפני המלך שלשה ימים ושלשה לילות אל תאכלו אל תשתו כל משתה. (6) ויתכנסו בשקים ויתפלשו באפר ויתפללו בבכי לפני הקב"ה בכל שוק ושוק בכל רחוב ורחוב בכל בית ובית בכל שער ושער שבעיר נינוה. (7) הגביהו יונקי שדים שלהם כלפי מעלה ואמרו לפני הקב"ה בבכי גדול עשה בשביל אילו שלא חטאו. (8) ואולי ירחם הקב"ה עלינו ולא יאבד אותנו מכעסו.

**(4) The king commanded that he and all the men of his royal house and all his princes and servants and all the great men of the kingdom, along with their households, and all of the inhabitants of Nineveh should afflict themselves for three days and three nights.<sup>14</sup>**

**(5) And the king's edict was announced: "Three days and nights you shall not eat or drink. (6) Put on sackcloth and roll in the dust and pray and wail<sup>15</sup> before the Holy One of Blessing in each and every marketplace, on each and every road, in each and every house and in each and every gate in the city of Nineveh. (7) Let every nursing mother<sup>16</sup> lift up their children towards heaven and with great wailing say to The Holy One of Blessing: 'Act on behalf of these children who have not sinned.' (8) Perhaps the Holy One of Blessing will have mercy upon us and He will not destroy us out of his great anger."<sup>17</sup>**

14. I changed the syntax of this sentence for clarity.

15. Literally: "pray with wailing"

16. Based on the Mehlman and Polish translation, "Midrash Jonah," p. 37.

17. Verse 8 continues the edict and comes from the king, not the nursing mothers.

**Verses 4-8:** This section re-tells Jonah 3:7-9, the King's edict, but changes and adds to the Biblical text as detailed in the commentary to each verse. An earlier Rabbinic parallel to the king's decree appears in Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 43: "It was announced among the whole nation that all shall fast for 3 days and anyone who does not obey these words will be burned in the fire."

**Verse 4:** The Biblical text of Jonah says that only the King put on sackcloth (Jonah 3:6), while in MY all of the royalty and important people of Nineveh repent along with him. The impetus for this interpretation comes from Jonah 3:7 where the text states that the decree came from the king and his nobles.

**Verse 6:** In each and every marketplace, on each and every road, in each and every house and in each and every gate in the city of Nineveh: Like MY 9:9 which states that Jonah's prophecy made it to every part of Nineveh, this verse emphasizes that not one Ninevite was exempt from the King's decree. While not found in the Biblical version of the King's edict, this verse shows that the king demanded total and complete repentance.

**Verse 7:** Not found in the Biblical text, this verse of MY serves as a justification for why God should forgive the Ninevites. Even if the Ninevites sinned, their nursing babies could not have possibly done anything wrong and do not deserve God's punishment. Using the innocence of children as a way to avert Divine wrath was also seen in the commentary to MY 9:5, where the Ninevites themselves are characterized as "children, not knowing right from wrong."

## Introduction to Midrash Yonah Chapter 11

This chapter deals at great length with the repentance of the Ninevites. Midrash Yonah quotes a number of Rabbinic traditions verbatim, without editing them to fit into the narrative. These traditions use two specific Jonah verses as proof texts, Jonah 3:8 and 3:10, which describe the repentance of the Ninevites. MY also quotes other Rabbinic texts concerning repentance that have only a slight connection to the book of Jonah.

Two Rabbinic texts in particular shape MY's discussion of the repentance of the Ninevites: P.T. *Taanit* 2:1, 65a and B.T. *Taanit* 16b.<sup>18</sup> These talmudic texts parallel each other in structure: 1) an introduction containing either a comment about the insincerity of the Ninevites (Palestinian Talmud) or a repetition of M. *Taanit* 2:1 (Babylonian Talmud), 2) a tradition about separating mother animals from their young, 3) a proverb describing the Ninevites and 4) a tradition about how the Ninevites returned stolen goods.

The primary difference between the two Talmudic texts is that the Palestinian Talmud sees the Ninevites as evil and insincere in their repentance, while the Babylonian Talmud views the Ninevites as righteous.<sup>19</sup> Perhaps the Babylonian sages felt compelled to view the Ninevites more favorably as they lived not far from Nineveh; the ruling powers at that time may not have looked so favorably on a Jewish text that criticized their ancestors, the Ninevites. Midrash Yonah will quote these two Talmudic texts directly, the Palestinian Talmud text first and the Babylonian text much later, and will create new interpretations and narratives based on them.

---

18. For the original Hebrew texts, see Appendix A, "Two Parallel Talmudic Texts about the Repentance of the Ninevites."

19. See also pp. 20-23 of this thesis.



## Chapter 11: The Repentance of the Ninevites

(1) אמר ר' שמעון בן חלפתא תשובה של רמאות עשו אנשי נינוה. (2) מה עשו העמידו עגלים מבפנים ואימותם מבחוץ סייחים מבפנים ואימותם מבחוץ. (3) והיו אילו גועין מבפנים ואילו מבחוץ. (4) אמרו לפני הקב"ה אם אין אתה מרחם עלינו אין אנו מרחמים על אילו. (5) אמר ר' אחא בערביא עבדין כן שנאמר מה נאנחה בחמה נבוכו עדרי בקר. (6) כתיב ויקראו אל אלקים בחזקה. (7) אמר ר' שמעון בן חלפתא חציפא נצח לבישא וכל שכן לטובתו של עולם.

(8) מיד כל בני העיר עשו כדבר המלך ויתפללו בבכי ובמר נפש ובדמעות לפני הקב"ה. (9) ביום השלישי שבו מדרכם הרעה שנאמר וישבו איש מדרכו הרעה.

(1) Rabbi Shimon ben Halafta said: "The Ninevites were deceptive in their repentance. (2) What did they do? They placed calves inside and their mothers outside, baby horses inside and their mothers outside. (3) Each one longed for each other, the ones inside and the ones outside. (4) The Ninevites said before the Holy One of Blessing: "If you do not have mercy on us, we will not have mercy on these [animals]." (5) Rabbi Acha said: "In Arabia they act similarly, as it is written: 'How the beasts groan! The herds of cattle are bewildered'" (Joel 1:18).<sup>20</sup> (6) It is written: "They shall cry out mightily to God (Jonah 3:8)."<sup>21</sup> (7) Rabbi Shimon ben Halafta said: "Perseverance in prayer conquers [even] the bad man, all the more so the Good One of the world."<sup>22</sup>

(8) Immediately all the people of the city followed the king's decree and they prayed

20. JPS Translation.

21. JPS Translation.

22. Mehlman and Polish, "Midrash Yonah," 37.

**and wailed with bitterness in their souls and with tears before The Holy One of Blessing. (9) On the third day they repented from their evil ways, as it is written: "Let each man repent of his evil way"(Jonah 3:8).**

**Verses 1-7:** This section on the repentance of the Ninevites is quoted directly from the Palestinian Talmud *Taanit* 2:1, 65a.<sup>23</sup> Only one small change is made to the text concerning the names of the tradents. In Palestinian Talmud *Taanit*, the statement in MY verse 1 is attributed to Rabbi Shimon ben Lakish, not Rabbi Shimon ben Halafta. And verse 2 in MY is stated as follows in the Palestinian Talmud: "What did they do? Rabbi Huna in the name of Rabbi Shimon ben Halafta: They placed calves inside...." In addition, MY does not quote the entire Palestinian Talmud text, leaving out a tradition on how the Ninevites returned stolen goods. This tradition will be quoted much later (MY 12:23-24).

In all of Midrash Yonah up until now, not a single Rabbinic text has been quoted at such length. Previously, the author/s of MY took motifs from Rabbinic literature and adapted them to fit into the narrative smoothly, such as the material on the Leviathan.<sup>24</sup> In verse 5, the quote from the prophet Joel does not fit into the narrative and should not appear, except that it is a part of the Palestinian Talmud text. Likewise, the proverb of Rabbi Shimon ben Halafta (7) does not add to the narrative but is quoted along with the rest of the piece.

As a whole, MY's commentary on the repentance of the Ninevites will quote many other Rabbinic texts without any editing, a method not seen anywhere else in Midrash Yonah. This makes MY more of an anthology rather than a smooth narrative re-telling of the book of Jonah.

---

23. This quote from also appears in Pesikta de-Rav Kahana 24:11.

24. See MY 5:6-12.

**Verse 1: The Ninevites were deceptive in their repentance:** The Targum Jonathan to Nachum also states that the repentance of the Ninevites was insincere.<sup>25</sup> Perhaps the author/s of the Palestinian Talmud *Taanit* text knew this more ancient tradition from the Targum and incorporated it into their tradition on the Ninevites. No where in the Biblical text of Jonah is there a hint that the repentance of the Ninevites was false or fake; Jonah offers his prophecy (Jonah 3:4), the people mourn and repent (3:5), the king repents and offers his decree of fasting and penitence (3:6-9) and then God states that the Ninevites had repented and God forgives them (3:10).

**Verses 2-4:** The MY/Palestinian Talmud text depicts the Ninevites as being so evil that they essentially force God to forgive them. In God's great compassion, God would not want the baby and adult animals to suffer. Instead, God would forgive the Ninevites even though they did not really repent of their sins.<sup>26</sup>

This tradition of the baby and adult calves solves a textual problem in the Biblical text of Jonah. As part of the king of Nineveh's decree, he says: "They [the Ninevites] shall wear sackcloth, man and beast, and cry out mightily to God" (Jonah 3:8). How can an animal afflict itself and cry out to God in penitence? The author/s of the Palestinian Talmud text answer that the animals of Nineveh did cry out mightily to God, not in repentance, but in pain, since the Ninevites separated the young and adult beasts.

The tradition of the separated animals naturally compares to MY 10:4-8 where the king asks the Ninevites to raise their children towards heaven, asking God not to destroy the city on behalf of those innocent babies. With the separated animals, the Ninevites are insincere in their repentance, while the king of Nineveh is genuine and wishes to show God the innocence of his people.

---

25. Etan Levine, *The Aramaic Version of Jonah*, 14.

26. This tradition about the separated animals also appears in slightly modified form in Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 43. In the PRE text the Ninevites separate men and women and pure and impure animals, along with beasts and their young.

**Verses 8-9:** By describing how the Ninevites are truly repentant, Midrash Yonah contradicts the P.T. *Taanit* text just quoted (1-7) which describes how insincere their repentance was! The author/s of MY want to accomplish two contradictory goals: quote the Rabbinic tradition from the Palestinian Talmud, but still maintain that the Ninevites were sincere in their repentance. As a result, the text of MY comes across as not well edited.

## Chapter 11: Part 2

(10) כיצד שבו (11) אפילו מציאה שמצאו בשדות ובכרמים בשוקים וברחובות החזירו לבעלים. (12) ובכל בית ובית שהיו עשרה לבנים מן הגזל ואפילו בפלטין של מלך שהיו דמיו יקרים עד אין חקר שוברים כולם והחזירים לבעליהן. (13) וכל גן וגן וכל כרם וכרם שהיו בה שתי גפנים או שני אילנות מן הגזל עקרום והחזירו לבעליהן. (14) שתי כריכות אחת של שתי ואחת של ערב שגזלה אשה קרעו כל הבגד. (15) וכרכו שתי כריכות אחת של שתי ואחת של ערב והחזירים לבעליהן.

(10) How did they repent? (11) They returned lost objects<sup>27</sup> that they found in the fields or in the vineyards or in the marketplaces or on the roads to their [rightful] owners. (12) Every house that contained 10 stolen bricks, even the palace of the king whose sale-price cannot be measured,<sup>28</sup> they destroyed them all and returned the bricks to their owners. (13) Every garden and vineyard where there were two vines or two trees [acquired] by theft, they uprooted them and returned them to their

27. Literally: "a found [object]".

28. This refers to the value of the palace. "*Damim*" is the value or price of an object. MY seems to suggest that the Ninevites were willing to destroy the palace.

owners. (14) If a women stole two skeins,<sup>29</sup> one for the warp<sup>30</sup> and one for the woof<sup>31</sup> [and used them in making a garment], the Ninevites unraveled<sup>32</sup> the garment. (15) They rewound two skeins from it, one for the warp and one for the woof, and then returned them to their owners.<sup>33</sup>

**Verses 10-15:** When the author/s of Midrash Yonah quote from the P.T. *Taanit*, 2:1, 65a (1-7), they leave out one tradition regarding the return of stolen goods by the Ninevites. This tradition is not quoted until much later, in MY 12:23-24, where it is contrasted to a parallel version found in the Babylonian Talmud, *Taanit* 16b.<sup>34</sup> Even though Midrash Yonah does not quote the P.T. tradition on returning stolen goods here, it does offer other versions of this same motif.

**Verse 12:** Another Rabbinic version of this tradition appears in Midrash Tanchuma: "Anyone who had one beam or one stone from theft, he destroyed the house, took out the beam and returned the stolen item."<sup>35</sup>

**Verses 14-15:** The Ninevites would tear apart a garment that was made with stolen thread. They would then rewind the thread onto reels and return these coils of thread to the owner. Instead of simply paying the owner for the stolen thread, the Ninevites would destroy their own property and put in a tremendous amount of effort to completely rectify the situation and fix their sins. In the same manner, the Ninevites destroyed their own

---

29. A "skein" is a loosely coiled length of thread wound on a reel.

30. The "warp" are the lengthwise threads in a loom.

31. The "woof" is a filling thread used in weaving.

32. Literally: "cut up"

33. Verses 14-15 is based heavily upon the Mehlman and Polish translation, "Midrash Jonah," 37.

34. See Commentary to MY 12:23-24.

35. Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Shemini* 9.

buildings to return stolen bricks (12), causing themselves much harm and grief. The Ninevites are portrayed here as extremely righteous and pious in their repentance, clearly going beyond the norm.

**Verse 14: If a woman stole two skeins:** Warsaw Ms. 258 writes that the woman here is the women of Exodus 3:22. In the Biblical verse, God commands the women of Israel to borrow (and not return) silver and gold objects from their Egyptian neighbors right before the Exodus. Thus, the Isrealites will despoil the Egyptians when they escape slavery. Both the women of Nineveh and the women of the Exodus steal from their neighbors.

### Chapter 11: Part 3

(16) כיצד שבו מרדכם הרעה (17) מלמד שכל אחד ואחד היה עושה משפט וצדקה. (18)

וכל מי שהיה בידו עבירה הלך ומתודה ונוצר בתורה ומקבל עליו דין שמים. (19) אם

לסקילה סקילה אם לשריפה שריפה אם להריגה הריגה אם לחניקה חניקה עד שזכו לחי

העולם הבא.

(16) How did they “repent from their evil ways” (Jonah 3:10)? (17) Learn from how each one acted justly and righteously. (18) Anyone who had committed a sin went and confessed and as written in the Torah, he accepted the Judgment of Heaven upon himself. (19) If [the judgment was] for stoning, then stoning. If for burning, then burning. If for death, then death. If for strangulation, then strangulation. Until they [all] had earned life in the world to come.

**Verses 16-19:** Midrash Yonah offers another example of the extremes to which the Ninevites went in their repentance. They were willing to die for their sins in this world

so they would merit a place in the world to come. Although drawing heavily on Rabbinic concepts such as the judgement of heaven and the world to come, this section of MY has no precedent in Rabbinic literature.

**Verse 18: The Judgment of Heaven:** The Ninevites did not offer themselves up to the civil judges to be sentenced to death for their sins. Rather, they admitted their sins to God and God chose the punishment. Perhaps this is similar to the Biblical conception that God controls the lifespan of person, both for good and bad. In the Ten Commandments, God says: "Honor your father and mother, that you may live many days on the land that the Eternal your God gives to you" (Exodus 20:12).

## Chapter 11: Part 4

(20) אפילו אם מכר אדם לחבירו בית חריבה ועמד לבנותו ומצא בה מטמון של כסף וזהב מה היה עושה. (21) היה קורא לאותו האיש שמכר לו את הבית חריבה ואמר מטמון שמצאתי בתוך החורבה זו היא שלך. (22) משיב ממוכר ואומר ללוקח אני כשמכרתי הבית החריבה כל אשר בתוכו מכרתי לך ועכשיו מטמונית הללו שלך.

(23) אם לא היו רוצים ליטול לא המוכר ולא הלוקח הלכו שניהם אצל הדיין. (24) אמר לוקח לדיין אדוני כשלקחתי חורבה זו מן האיש היה לא לקחתיה אלא חורבה בלבד. (25) וכשחפשתי בה מצאתי בה אבנים טובות ומרגליות. (26) ועתה יטול ממני ולא יעזב אצלי כי בשביל הגזל הקב"ה מחריב את העולם שנאמר כי מלאה הארץ חמס מפניהם. (27)

אמר לו מוכר לדיין אני כשמכרתי לו חורבה זו מכרתי לו היא וכל אשר מה שבתוכה. (28) כשם שאתה בורח מן הגזל כך אני בורח מן הגזל. (29) שכל מי שגזל מחבירו אפילו שוה פרוטה כאילו נוטל נשמתו ממנו שנאמר כן ארחות כל בוצע בצע את נפש בעליו יקח.

(30) מה עשה הדיין. (31) ביקש שטר של אותו חורבה. (32) הלך במניין עד ארבעה דורות ומצא יורש לאותו איש שהטמין אותה והחזירו לבעליו. (33) על אותו נאמר אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף.

(20) [Another case of repentance:] Even if a person sold a demolished house to his friend, and the new owner began to rebuild it and he found in the ruins a treasure of silver and gold, what did he do? (21) He called over the man who sold him the demolished house and said: "This treasure that I found in these ruins, it belongs to you." (22) The seller replied to the buyer: "When I sold you the demolished house, I



**also sold you all that is within it, and now these treasures are yours."**

**(23) If neither the seller or buyer wanted to take the treasure, the two of them went before a judge. (24) The buyer said to the judge: "Sir, when I bought the demolished house from this man, I only bought the ruined house. (25) But when I searched, I found precious jewels and pearls. (26) And now, make him take this treasure from me and do not leave it with me, for the Holy One of Blessing destroys the world because of theft, as it is written: 'For the world is full of lawlessness because of them'" (Genesis 6:13).<sup>36</sup> (27) The seller said to the judge: "When I sold him this demolished house, I sold him the house and all that was within it. (28) Just as you (the buyer) want to avoid theft, so do I want to avoid theft. (29) For anyone who steals from his fellow man even a penny,<sup>37</sup> it is as if he took his life, as it is written: "Such is the fate of all who pursue unjust gain; it takes the life of its possessor" (Proverbs 1:19).<sup>38</sup>**

**(30) What did the judge do? (31) He requested the deed to the demolished house. (32) The judge looked back four generations at its previous owners and he found an inheritor of the original man who hid the treasure and he returned the treasure to its rightful owner."<sup>39</sup> (33) It is written about the judge: "Truth springs up from the earth, justice looks down from heaven" (Psalms 85:12).<sup>40</sup>**

**Verses 20-33:** This narrative about the buyer and seller is an expansion of the tradition about how the Ninevites returned stolen goods (MY 11:10-15). The hidden treasure is a stolen good in the eyes of the buyer and seller (26, 28), and they are determined not to

---

36. In Genesis 6:13, God is about to destroy the whole world with the flood.

"Lawlessness" is *hamas*, which also means "theft."

37. Hebrew: *shav perutah*, the equal of a pruta, small Roman coin. A penny is the modern equivalent.

38. JPS Translation.

39. Thus neither the buyer nor the seller got the treasure.

40. JPS Translation.

engage in theft, even if it means returning the treasure to a descendant of the original owner. This story is the literary climax of MY's material on the repentance of the Ninevites and illustrates how incredibly determined and pious they were in returning anything stolen, even a buried treasure.

In MY chapter 11 as a whole, the Ninevites are depicted as much more righteous than in the Biblical text. In the Bible, the Ninevites repent by believing in God, fasting and putting on sackcloth (Jonah 3:5). In addition, Jonah 3:10 reports that God saw their deeds and how they turned from their evil ways. Yet, the Biblical author does not seem particularly interested in detailing exactly how the Ninevites repent beyond the fasting and the sackcloth. In contrast, Midrash Yonah describes in great detail the pious repentance of the Ninevites. They return stolen bricks even if it means destroying the king's palace (MY 11:12), they tear apart garments to return stolen thread (MY 11:14-15) and they even return a buried treasure found on a legally owned property (20-33). As a whole, the Ninevites are depicted in MY as truly repentant and righteous people.

Midrash Yonah's treatment of the Ninevites strongly parallels its description of the non-Jewish sailors. The MY text depicts the sailors as full converts to Judaism and extremely righteous which transcends their description in the Bible (See commentary to MY 8:4-10). Likewise, the Ninevites show a level of piety and repentance not seen in the Bible.

**Verses 20-33:** Louis Gizberg points out that the entire narrative about the buried treasure is based on an earlier Alexander the Great story preserved in Rabbinic literature.<sup>41</sup> The

---

41. Louis Ginzberg, *Legends of the Jews* (Philadelphia: Jewish Publication Society, 1909), Vol. 6, p. 351 n. 35.

version below comes from P.T. *Bava Metzia*, II, 5, 8c:<sup>42</sup>

Alexander of Macedon went to visit King Kazia. The latter showed him much gold and much silver. Whereupon (Alexander) said to him: 'I do not need your gold and silver. I have come only to see your ways, how you deal, how you dispense justice.' While Alexander was engaged in conversation with King Kazia, a man approached him (King Kazia) with the following complaint against his friend. He had bought a field from him and in clearing it, had found a treasure of dinars (in a dunghill). The buyer said: 'I bought the dunghill, but did not buy the treasure.' The vendor said: 'I sold the dunghill and all it contained.' While they were engaged in argument, the king said to one of them: 'Have you a male offspring?' 'Yes,' he replied. He then said to the other: 'Have you a female offspring?' 'Yes,' he replied. Whereupon he said to them: 'Let them be married to one another and the treasure will belong to both.' Alexander began to laugh, and King Kazia asked him: 'Why are you laughing? Have I not judged well? Had this case come before you, how would you have judged?' He replied: 'We would have slain both of them and the treasure would have gone to the king.'"

Midrash Yonah adapts this story about the wickedness of Alexander the Great and uses it to teach of the great repentance of the Ninevites. The role of King Kazia is assumed by the judge in MY, and in both versions the buyer and seller realize that they have no legitimate claim on the treasure. The solution in Midrash Yonah, finding the previous owner, seems better than sharing the wealth by creating a marriage between the two families. However, both solutions are just.

---

42. The translation is from *The Book of the Gestes of Alexander of Macedon*, Ed. Israel Kazis (Cambridge MA: Medieval Academy of America, 1962), 20-21. Other versions of this Alexander story are found in Genesis Rabbah 33:1; Pesikta de-Rab Kahana 9:24; Leviticus Rabbah 27:1; Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Emor* 6; Midrash Tanchuma Buber *Emor* 9; and Yalkut Shimoni II:550-551, 727. Like many of the Alexander the great stories, this one was very popular and used throughout Rabbinic literature.

**Verse 29:** The argument of the seller quotes a much-repeated Rabbinic tradition about how stealing even the equivalent of a penny is like killing a person. Earlier Rabbinic versions of this tradition also include the proof-text from Proverbs 1:19.<sup>43</sup>

---

43. B.T. *Bava Kama* 119a; Leviticus Rabbah 22:6; Tanchuma *ha-Nidpas*, Noah 4.

## Chapter 12: God Forgives the Ninevites

(1) כיון שראה הקב"ה באנשי נינוה מעשיהם הטובים קרע את גזר דינם, וירא אלקים את מעשיהם. (2) אמר ר' יצחק ארבעה דברים מקרעין גזר דינו של אדם צעקה, צדקה, שינוי השם, ושינו מעשה. (3) צעקה דכתיב ויצעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יוציאם. (4) צדקה דכתיב וצדקה תציל ממות. (5) שינוי השם דכתיב ויאמר ה' אל אברהם שרי אשתך וגומר. (6) שינוי מעשה דכתיב וירא אלקים את מעשיהם. (7) וש אומרים אף שינוי מקום שטאמר ויאמר ה' אל אברהם לך לך והדר ואעשך לגוי גדול. (8) ואידך ההוא זכותא דארעא דישראל הוא דקא גרים.

(1) When the Holy One of Blessing saw the good deeds of the Ninevites, he tore up the guilty verdict against them: "God saw their deeds, [that they had turned from their evil ways and God renounced the punishment]" (Jonah 3:10). (2) Rabbi Yitzhak said: "Four things undo a guilty verdict against a man: Crying out to God, charity, changing your name, and changing your deeds. (3) "Crying out to God," as it is written: "In their adversity they cried out to the Lord and He saved them from their troubles" (Psalms 107:28).<sup>44</sup> (4) "Charity," as it is written: "Charity saves from death" (Proverbs 10:2, 11:4).<sup>45</sup> (5) "Changing your name," as it is written: "The Eternal said to Abraham, Sarai your wife, [do not call her Sarai; Her name shall be Sarah]" (Genesis 17:15). (6) "Changing your deeds," as it is written: "And God saw their deeds [that they had turned from their evil ways and God renounced the

44. JPS Translation.

45. In the Biblical context, *tzedakah* means "righteousness," from the root *tzedek*. By rabbinic times the meaning had evolved to "charity." See for example, Leviticus Rabbah 37:2: "A story of a man who practiced charity (*tzedakah*) and sold his house and all that he owned and spent the proceeds on charity." In its Biblical context, Proverbs 10:2 would read: "Righteousness saves from death."

punishment]" (Jonah 3:10). (7) Some also add, "Changing your location," as it is written: "The Eternal said to Abraham, Go forth....and I will make you into a great nation"(Genesis 12:1). (8) And the other one says: It was the merit of living in the land of Israel [that helped Abraham, not the change of place].

**Verses 1-8:** In this section, MY quotes B.T. *Rosh Hashanah* 16b,<sup>46</sup> the parallel text to P.T. Taanit 2:1, 65a.<sup>47</sup> Midrash Yonah prefers to quote the entire Rabbinic text rather than edit it. Verse 8 especially seems out of place in a story about Jonah. The first printed Edition, Prague 1595, and the Yalkut Shimoni II:550-551 include this section from B.T. *Rosh Hashanah*. Other manuscripts, perhaps from a different manuscript family, leave out this material.<sup>48</sup>

Thematically, the B.T. *Rosh Hashanah* material is meant as a commentary to Jonah 3:10 in which God forgives the Ninevites. However, this section seems out of place in a Rabbinic re-telling of the book of Jonah. The B.T. text has its own agenda, showing how a person can avoid punishment for sins and only mentions Jonah as one case among many. Perhaps this explains why some manuscripts do not include it.

**Verses 1-4:** Another Rabbinic version of this tradition uses only one Biblical verse, instead of three as seen in Midrash Yonah, to show the power of changing your deeds, crying out to God and charity. II Chronicles 7:14 reads: "When my people who bear my name, humble themselves, pray and seek my favor and turn from their evil ways, I will hear in My heavenly abode and forgive their sins and heal their land."<sup>49</sup> The rabbis in this alternate tradition understand "humble themselves" to mean giving charity, "pray and

---

46. Yalkut Shimoni I:63 is an exact copy of B.T. *Rosh Hashanah* 16b.

47. For a full discussion of the the two parallel Talmudic texts, see "Introduction to Midrash Yonah, Chapter 11."

48. Warsaw Ms. 258; Parma Ms. 2295.

49. JPS Translation.

seek my favor” as “crying out to God” and “turn from their evil ways” as “changing your deeds.”

## Chapter 12: Part 2

(9) שנו רבותינו סדר תעניות כיצד. (10) מוציאין התיבה לרחובה של עיר. (11) ונותנין אפר מקלה על גבי תיבה ובראש הנשיא ובראש אב בית דין. (12) וכל אחד ואחד נוטל ונותן בראשו. (13) והזקן שבהם אומר לפניהם דברים כבושים. (14) אחינו לא שק ולא תענית גורמים אלא תשובה ומעשים טובים גורמים שנאמר וירא אלהים את מעשיהם כי שבו מדרכם.

(9) Our rabbis taught: What is the order of the fasts? (10) Take the Ark [of the Covenant] out to the [main] road of the city. (11) Place wood ashes on the Ark, on the head of the chief of the Sanhedrin, and on the head of the chief judge of the court.<sup>50</sup> (12) Each and every person takes ashes and place them upon their heads. (13) The wise<sup>51</sup> man among them speaks harsh words to them: (14) “Brothers, sack-cloth and ashes are not sufficient [to fix our sins], only repentance and good deed are sufficient, as it is written: “God saw their deeds, that they had turned from their evil ways [and God renounced the punishment]” (Jonah 3:10).

50. In Mishnaic times, mourners placed ashes of wood on their heads as a sign of mourning. As demonstrated in the Commentary to 9-14, this entire section is a quote from M. *Taanit* 2:1.

51. Literally “Old”

**Verses 9-14:** This section is adapted almost verbatim from M. *Taanit* 2:1.<sup>52</sup> The only substantive difference between the Mishnah and MY is in what exactly the wise man says to his fellow Jews. The Mishnah reads: "Brothers, it is not said of the people of Nineveh, 'God saw their sack-cloths and fasts,' but rather 'God saw their deeds, that they had turned from their evil ways'(Jonah 3:10)".

Just as B.T. *Rosh Hashanah* 16b is quoted in MY 12:1-8, this Mishnah is another Rabbinic tradition that mentions Jonah 3:10, where God forgives the Ninevites. The M. *Taanit* text describes a ritual of repentance that the Israelites performed in Mishnaic times, involving all of the community, the chief of the Sanhedrin (Jewish Senate), and the chief of the courts. The Warsaw and Parma manuscripts do not include this material just as they did not include much of the MY material that is directly quoted from Rabbinic sources.

---

52. M. *Taanit* 2:1 is the Mishnah that is associated with the two parallel Talmudic texts on the repentance of the Ninevites. (See the Commentary: "Introduction to Midrash Yonah Chapter 11") Instead of quoting the Mishnah with the Jerusalem Talmud *Taanit* text in MY 11:1-7, the author/s of MY quote it here, since it serves as a commentary to Jonah 3:10.



## Chapter 12: Part 3

(15) ואומר ויתכסו שקים האדם והבהמה. (16) מאי עבד. (17) אסרו הבהמות לחד והולדות לחד. (18) אמרו לפניו רבונו של עולם אם אין אתה מרחם עלינו וכו' כדאמרינן לעיל. (19) ויקראו אל אלקים בחזקה. (20) מאי אמרו. (21) אמר שמואל אמרו לפניו רבונו של עולם עלוב ושאינו עלוב צדיק ורשע מי נדחה מפני מי. (22) וישבו מדרכם הרעה ומן החמס. (23) אמר שמואל אפילו גזל מריש ובנאו בבירה מקעקע הבירה ומחזיר מריש לבעליו. (24) ופליגא דר' יוחנן דאמר ר' יוחנן מה שהיה בכף ידיהם החזירו בשדה תיבה ומגדל לא החזירו.

(25) כיון שראה הקב"ה באנשי נינוה ששבו מדרכם נח מכעסו ועמד מכסא דין וישב על כסא רחמים ונתרצה ואמר סלחתי.

(15) [The Torah] says: "Man and beast shall wear sack-cloth"(Jonah 3:8). (16) What did the Ninevites do? (17) They confined the adult animals and their young separately. (18) They said before Him: "Master of the Universe, if you do not have mercy on us..., as mentioned above." (19) "They shall cry out mightily to God" (Jonah 3:8). (20) What did they say? (21) Shmuel said: "They said before Him: 'Master of the Universe, the humble and the lofty, the righteous and the wicked, who is rejected [by God] first?'<sup>53</sup> (22) "Let each man repent of his evil way"(Jonah 3:8).<sup>54</sup> (23) Shmuel said: If someone stole a beam [that was used to build a castle], the builder would destroy the castle and return the beam to its owner. (24) Rabbi Yochanan disagreed and said: "What the Ninevites possessed they returned to the original owner, but they did not return [objects acquired by theft] that were in a

53. Literally: "Who is rejected before who."

54. The MY text misquotes Jonah 3:8, which I correct.

chest, case, or cupboard.

**(25) When The Holy One of Blessing saw that the Ninevites had repented of their ways, His anger was appeased. He stood up from His throne of justice and sat on His throne of mercy and He was pleased and said: "I forgive them."**

**Verses 15-23:** The content of these verses does not seem to fit the previous material, on God forgiving the Ninevites, but rather seems like a repetition of MY 11:1-7 which describes the repentance of the Ninevites. In fact, verses 15-23 are quoted from the B.T. *Taanit* 16b which is the parallel Talmudic text to P.T. *Taanit* 2:1, 65a as quoted in MY 11:1-7.<sup>55</sup> Instead of quoting one Talmudic text after another, the author/s of MY first quote the P.T. *Taanit* text when discussing the repentance of the Ninevites (MY 11:1-7) and then quote the B.T. *Taanit* text here in the context of God's forgiving the Ninevites (MY 12:15-25). From a literary standpoint, the B.T. *Taanit* text would fit better in MY chapter 11 which describes the repentance of the Ninevites.

**Verse 18: As mentioned above:** This refers to MY 11:1-5, the tradition from P.T. *Taanit* 2:1, 65a regarding the separation of the adult and young animals.

**Verse 21: 'Master of the Universe, the humble and the lofty, the righteous and the wicked, who is rejected [by God] first?** As mentioned, this proverbial text comes from B.T. *Taanit*. The parallel version from P.T. *Taanit* as seen in MY 11:7 is: "Perseverance in prayer conquers [even] the bad man, all the more so the Good One of the world." The P.T. version suggests that God will hear the prayers of all people if they try hard enough, while the B.T. version maintains that God prioritizes the righteous over the evil.

The concept of God prioritizing the righteous also appears in a Rabbinic tradition

---

55. See "Introduction to Midrash Yonah Chapter 11" for a discussion of the two parallel Talmudic texts.

concerning Jonah and the fish. One version from *Kohelet Rabbah* 7:1 reads: "Pure oil falls in the water and is washed away (*niduach*). But a good name falls in the water and is not washed away, as it is written: 'The Eternal commanded the fish and He spit out Jonah' (Jonah 2:1)".<sup>56</sup> This proverb is somewhat equivalent to the English idiom, "oil and water do not mix," and demonstrates how Jonah's righteousness saved him while he was in the fish. The Hebrew word for "washed away," *niduach*, appears in the *Kohelet Rabbah* text. This is the same Hebrew verb that is used in the proverb from the Babylonian Talmud, but is translated as "is rejected" (21). In addition to sharing the same verb, the proverbs from B.T. *Taanit* and *Kohelet Rabbah* also have the same theme, that God recognizes the righteous and saves them from harm.

**Verses 22-24:** MY quotes the B.T. and P.T. versions of the how the Ninevites returned stolen goods, two traditions which do not agree. Verse 23 is the continuation of the B.T. *Taanit* text. Verse 24 is an insert from the P.T. *Taanit* text.<sup>57</sup> As discussed in the introduction to MY chapter 11, the sages of the B.T. view the Ninevites as more sincere in their repentance than do the sages of the P.T. In the B.T. version, verse 23, the Ninevites would destroy a castle to return a stolen beam, while in the P.T. version, verse 24, they simply returned items that were out in the open and could be seen by all. Items that they had stolen but that were hidden away in boxes or chests, they kept for themselves.

The Biblical verse which serves as the basis for all of the traditions about returning stolen goods is Jonah 3:8b: "Let every (Ninevite) man return from his evil ways and from his lawlessness." The phrase "his lawlessness," *he-hamas asher be-kapehem*, is translated in the Targum as "the theft that was in their hands," i.e., the acts of theft that he

---

56. See also: Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayakehel*, 1; Yalkut Shimoni II:973.

57. When MY 11:1-7 quotes P.T. *Taanit* 2:1, 65a, this tradition about stolen goods is not mentioned.

committed.<sup>58</sup> Perhaps based on the Targum, the author/s of MY take the Biblical context which refers to a general sense of breaking the law and understand it as "theft" in order to create traditions about how the Ninevites returned stolen goods.

In a sense, the material in MY 11:10-15 and MY 11:20-33, the story about the buried treasure, are interpretations of MY 12:23, the B.T. version of how the Ninevites sincerely repented by returning stolen goods.

**Verse 25:** After quoting B.T. *Taanit* 16b about the repentance of the Ninevites, the MY text returns to the main theme of MY chapter 12, how God forgives the Ninevites. By interrupting the material on God's forgiveness to insert the B.T. text, MY appears once again as an anthology of Rabbinic material on the book of Jonah rather than a smooth narrative re-telling the story of Jonah.

The motif of God moving from the throne of justice to the throne of mercy alludes to the very beginning of Midrash Yonah, MY 1:2: "When the King of Kings....the One who has great mercy for all of His creations, summoned Jonah with His attribute of mercy." God called to Jonah to demonstrate God's mercy and now God uses that attribute of mercy in forgiving the Ninevites. The theme of God's mercy will again appear at the very end of MY, when Jonah realizes that God was right to act towards the Ninevites with mercy, MY 13:8. The author/s of MY use the theme of God's mercy as a way of unifying the entire text of Midrash Yonah.

---

58. Etan Levine, *The Aramaic Version of Jonah*, 45.

## **Midrash Yonah Chapter 13**

Midrash Yonah dedicates comparatively little space to interpreting Jonah chapter 4, only one chapter as I divide up the text. However, MY remains willing to drastically altar the Biblical text in its commentary. The Bible portrays Jonah as questioning God's justice by forgiving the Ninevites. God then causes a shady plant to grow over him, kills the plant, and then asks Jonah if he can understand why God wants to treat all creatures with compassion. The book ends without a response from Jonah. In the Bible, the prophet is portrayed as serious in his claim against God. At the same time we see elements of farce as Jonah twice begs for his own death. Midrash Yonah was not content to maintain this view of Jonah as a principled yet emotionally unstable prophet. In MY, Jonah repents of his own sin of fleeing from God (Jonah 1:3) and realizes that God is right to forgive the repentant Ninevites.

## Chapter 13: Jonah Repents

(1) מיד נפל יונה על פניו ואמר רבונו של עולם ידוע אני שחטאתי לפניך. (2) מחול לעוני  
שברחתי לים שלא ידעתי כח גבורתך ועכשיו ידעתי שנאמר כי אתה אל רחום וחנון. (3)  
אמר לו הקב"ה אתה [לא] חסת על כבודי וברחת מלפני לים אף אני חסתי על כבודך  
והצלתך מבטן שאול.

(1) Immediately, Jonah fell on his face and said: "Master of the Universe. I know that I sinned before you. (2) Forgive my sin of fleeing to the sea, for I did not know Your strength and power and now I know," as it is written: "For You are a merciful and gracious God" (Jonah 4:2). (3) The Holy One of Blessing replied: "You did not spare My honor" and you fled from Me to the sea, but I spared your honor and saved you from the belly of the Underworld."<sup>60</sup>

**Verses 1-2:** In this section, Midrash Yonah re-tells Jonah 4:1-2 and changes the Biblical text. In the Bible, Jonah wants God to punish the Ninevites despite their repentance. However, Jonah knows that God will forgive them, saying, "For You are a merciful and gracious God" (Jonah 4:2). In short, Jonah challenges God's justice. However, Midrash Yonah depicts Jonah as a repentant sinner who knows he did wrong by fleeing from God. Jonah says that God is merciful and gracious (Jonah 4:2) in order to ask God to forgive his sin.

**Verse 2: For I did not know Your strength and power and now I know:** The theme of

59. Based on Parma Ms. 2295 and Warsaw Ms. 258, I inserted the word *lo*, "not," as bracketed in the Hebrew text. The reading of "you did not spare my glory" is clearly better, as Jonah fled from God but God spared him.

60. "The belly of the Underworld" alludes to the belly of the fish from Jonah chapter 2.

God's power serves as a literary frame for all of Midrash Yonah. In MY 1:2, God called Jonah to prophecy to demonstrate God's power over the sea. And now, near the very end of MY, Jonah learned his lesson and knows God's true power. One main theme of Midrash Yonah is now clear: Jonah, who initially flees from God out of ignorance, finally learns of the glory and strength of God.

**Verse 3: You did not spare My honor:** The tradition that Jonah did not honor God when he fled appears in a much earlier Rabbinic text, the Mechilta de-Rabbi Ishmael: "There are three sons....One proclaims the honor of the son (himself) but not the honor of the father (God)....Jonah proclaims the honor of the son but not the honor of the father, [as it is written:] 'Jonah arose to flee' (Jonah 1:3)."<sup>61</sup> Midrash Yonah extends this Rabbinic tradition to emphasize God's mercy: even though Jonah did not honor God, God saves Jonah from the fish.

## Chapter 13: Part 2

(4) ומרוב חמה שהיה במעי הדגה נשרף בגדו ומעילו ושערותיו. (5) וזבובין ויתושין ונמלים ופרעושין שרויין עליו ומצערין אותו עד שבקש נפשו למות שנאמר ושאל את נפשו למות. (6) מכאן אמרו כל שאפשר לו לבקש רחמים על חבירו או להחזירו תשובה ואינו מחזירו בא לידי צער.

(4) Due to the powerful heat inside the fish's belly, Jonah's clothes and hair had been scorched. (5) Flies, gnats, ants and fleas were lodged all over him. They caused him so much pain that he begged for death, as it is written: "He begged for

61. Mechilta de-Rabbi Ishmael, *Massechta de-Pisha, Bo, Parashah Alef*.

death." (6) Based on this, the sages<sup>62</sup> said: "Anyone who has the opportunity to request mercy for another man or to get him to repent, and the person does not, this person will face difficulties."

**Verses 4-5:** After realizing that God does not act based on strict justice, but rather forgives repentant sinners (Jonah 4:1-2), Jonah reaches a point of absolute desperation and begs for his own death (Jonah 4:3). God's response is almost mocking as God says: "Are you that deeply grieved?" (Jonah 4:4) Since MY describes Jonah as repenting of his own sins, Midrash Yonah cannot maintain the plain sense of the Bible which borders somewhere between tragedy and farce. Midrash Yonah must explain why Jonah begs for death while maintaining his righteousness. Thus, Jonah suffered so greatly due to flies and insects that he would rather die than live.

**Verse 6:** This verse explains why Jonah had to suffer in the first place. Since he initially fled and did not try to get the Ninevites to repent, he will face pain and difficulties, the insects. In describing the missed opportunity to help another person, Midrash Yonah draws on a Rabbinic tradition found in B.T. *Berachot*, 12b: "Anyone who has the opportunity to request mercy for another man and the person does not, he is called a sinner."

---

62. Parma Ms. 2295 reads: "The sages said." And since this teaching is quoted from the Babylonian Talmud, as detailed in the commentary to MY 13:7, the word *amru*, "they said," seems to refer to the rabbis.



## Chapter 13: Part 3

(7) מה עשה הקב"ה. (8) העלה קיקיון על ראש יונה בלילה. (9) ובשחרית עלו עליו ער"ה עליו וכל עלה ועלה ארבעה זרת וטפת. (10) ארבעה אנשים יכולין לשב בצילו תחת הקיקיון לכבוש את השמש. (11) זימן הקב"ה תולעת והכה את הקיקיון ויבש ומת. (12) וזבובין ויתושיין שרויין עליו ומצערין אותו מכל צדדים עד שבקש נפשו למות.

(7) What did the Holy One of Blessing do? (8) He caused a *kikayon* plant to grow which covered Jonah's head at night. (9) The next morning 275 leaves sprouted from the plant and each one was four handbreaths long.<sup>63</sup> (10) Four men could sit in the shadow of the *kikayon* plant in order to find protection from the sun. (11) The Holy One of Blessing sent a worm which struck the *kikayon* plant and it withered and died. (12) Then flies and gnats came back and lodged on Jonah and caused him pain from all sides until he begged for death.

Verse 8: The *kikayon* plant cannot be identified in the Biblical context, Jonah 4:6, since it only appears in this one verse. In B.T. *Shabbat* 21a, the rabbis debate the nature of the *kikayon*: "Rabbah bar bar Chanah said: I myself have seen a *kikayon* plant. It resembles a *ricinus*<sup>64</sup> plant, and grows from the moisture in ponds. Merchants hang it above the entrances of their stores. From its kernels, people produce oil, and under its branches

63. In describing the size of leaves, the text of MY is difficult to translate. The text reads: "*arba'ah zeret ve-tefach*," translated literally as "four finger-span(s) and hand-breath(s)." A finger-span is the distance from the little finger to the thumb of a spread hand and a hand-breath is the measure of four fingers of the hand (excluding the thumb), while put together. Ms. Warsaw Ms. 258 has a much better reading: "*zeret orko ve-rochev tefach*," which means: "a finger-span long and a hand-breath wide."

64. A *ricinus* plant is a "castor oil plant."

rested all the sick people of the West (The land of Israel).<sup>65</sup>

**Verses 9-10:** The large number of leaves, 275, seems exaggerated and proves how well the plant protected Jonah. Likewise, the fact that four people could sit under the plant, not mentioned in the Biblical text, emphasizes how Jonah benefits from the *kikayon*. When God kills the plant, the reader feels the magnitude of Jonah's loss.

**Verses 11-12:** Midrash Yonah re-tells Jonah 4:7-9, the death of the plant and the second time Jonah begs for death. In the Bible, it is unclear exactly why Jonah once again wants to die (See also Jonah 4:3). Perhaps Jonah feels like the death of the plant was the last straw and he could no longer tolerate how God manipulated his life and created all of the difficulties he faced. There is clearly an element of farce and comedy in a prophet who would beg for his own death after only losing a plant.

However, Midrash Yonah maintains its view of Jonah as the repentant sinner. Like the previous time when he begged for death (MY 13:5-6), MY attributes this suicidal act to a cause outside of Jonah's psyche, the return of the insects that plagued him.

---

65. This translation is taken from *The Schottenstein Edition: Talmud Bavli*, Tractate Shabbat 21a.

## Chapter 13: Part 4

(13) באותה שעה זלגו עיניו דמעות כמטר לפני הקב"ה. (14) ואמר לו יונה מפני מה אתה בוכה. (15) יש לך צער על זה שלא גדלתו לא הכנסת בתוכו זבל ולא השקית בו מים לילה אחת היה ולילה אחת יבש. (16) כך חסת עליו ואני לא אחוס על נינה העיר הגדולה. (17) באותה שעה נפל על פניו ואמר הנהג עולמך במדת רחמים דכתיב לה' אלקינו הרחמים והסליחות:

(13) At that instant, Jonah's eyes flowed with tears like rain before the Holy One of Blessing. (14) He said to Jonah: "Jonah, why are you crying? (15) Are you troubled over this plant which you did not grow, fertilize or water, which was alive one night and the next night had withered? (16) You had mercy for the plant, so should I not have mercy upon Nineveh, that great city?" (17) At that instant, Jonah fell upon his face and said: "Direct your world with mercy," as it is written: "Mercy and forgiveness belong to The Eternal our God"(Daniel 9:9)."

**Verses 13-17:** The Biblical book of Jonah ends with a question from God: Just as Jonah cared about the plant which died, should God not care about the Ninevites and forgive them since they repented of their sins (Jonah 4:10-11)? With this question, God answers Jonah's objection that all sinners should be punished for their sins by saying that God's compassion overrides the need for strict justice.

In the Bible, Jonah does not reply to God's question, leaving open the possibility that this suicidal prophet still disagrees with God. In MY, Jonah replies to God and shows that he has learned his lesson. Jonah knows that God was right in forgiving the

---

66. JPS Translation.

sinners of Nineveh and says that God should direct the world with mercy (18). While the Jonah of the Bible begs for death and never quite seems to relinquish his belief that God should punish the wicked, the Jonah of Midrash Yonah repents of his sin of fleeing from God and realizes that God should direct the world with mercy.

**Verse 14:** The tears in Jonah's eyes emphasize his complete repentance and the knowledge that he was wrong to flee in the first place. This is the most powerful expression of Jonah's repentance, which was also seen in Jonah's acknowledgement of God's power (MY 13:1-2).

**Verse 16: Nineveh, that great city:** In God's question to Jonah, Midrash Yonah leaves off a large part of Jonah 4:11: "Nineveh, that great city, in which there are more than 120,000 people who do not know their right hand from their left and many beasts as well." The Biblical verse implies that the Ninevites sinned because they were ignorant. The mention of the animals is important as well since beasts and infants are not held responsible for their actions.<sup>67</sup> MY purposely leaves out this section of Jonah 4:11. The author/s of MY went to such great lengths to describe the repentance of the Ninevites (See MY chapter 12), that to view them as simply ignorant would invalidate their repentance.<sup>68</sup>

**Verse 17:** Parma Ms. 2295 and Warsaw Ms. 258 greatly expand the ending of the story

---

67. See the JPS Translation, note to Jonah 4:11.

68. Other versions of Midrash Yonah do make use of Jonah 4:11 and the ignorance of the Ninevites. See the Commentary to MY 9:5 and 10:7.

of Jonah. Unlike Midrash Yonah, both manuscripts have Jonah asking about God's attribute of justice. This matches the Biblical text more closely where Jonah is angry that God forgives the Ninevites (Jonah 4:1-2). However, the Warsaw and Parma manuscripts demonstrate that God's attribute of mercy is simply more powerful and important than strict justice.

The two manuscripts then proceed to offer a lengthy section of praise of God and God's mercy using many proof texts from all of the Bible. Both versions end by praising God with a text from Psalms: "That my whole being might sing hymns to You endlessly; O lord my God, I will praise You forever" (Psalms 30:12).<sup>69</sup>

---

69. Appendix B includes the Mss. Warsaw and Parma endings in Hebrew.

## **Conclusion**

The main goal of this thesis was a source-critical examination of one version of Midrash Yonah which is located in Section 3, the Commentary. In analyzing MY, I drew upon other versions of Midrash Yonah along with the Rabbinic material on the book of Jonah. In the Introduction to this thesis I proposed four questions that would guide my thought in writing the commentary: How does Midrash Yonah interpret the Biblical text as a whole? How does MY view Jonah, the sailors and the other characters from the book of Jonah? How does Midrash Yonah use earlier Rabbinic sources? What is the literary style of MY? In this Conclusion, we can now begin to answer these questions.

Midrash Yonah re-tells the Biblical text in chorological order and preserves all of the major events in the book of Jonah. However, the close reader will discover many ways in which MY changes the Biblical text to suit its own purposes. Midrash Yonah leaves out certain Biblical verses, such as the sailors casting of lots in Jonah 1:7. In addition, Midrash Yonah freely re-arranges parts of the story: the sacrifice of the sailors, Jonah 1:16, occurs after Jonah's prayer in MY, but before it in the Biblical text. This change reflects a new interpretation, highlighting the conversion of the sailors by placing it later in the narrative.

The author/s of Midrash Yonah go even further, sometimes changing the content of the Biblical story. For example, Jonah's Biblical prayer is used as proof-texts for the tour within the fish, MY Chapter 5, probably to overcome textual difficulties in the Biblical version.<sup>1</sup> Midrash Yonah then creates a new prayer for Jonah in Chapter 7. Finally, the author/s of MY solve textual problems in the Biblical book of Jonah by creating new interpretations of the Biblical text. For example, the story of the pregnant

---

<sup>1</sup> See the Commentary to MY 5:12-19.

fish, MY Chapter 6, brilliantly explains why Jonah is swallowed by a male fish (Jonah 2:1), but prayed to God from inside a female fish (Jonah 2:2). In short, the author/s of MY do not hesitate to change the Biblical narrative in order to create new interpretations and to solve textual problems in the book of Jonah.

In addition to interpreting the Biblical text, Midrash Yonah changes how we view many of the characters of the book of Jonah, including the sailors, the Ninevites and most importantly Jonah himself. In the Bible, the sailors offer sacrifices to God (Jonah 1:16). In MY they become full-fledged converts to Judaism and become circumcised (MY Chapter 8). In Midrash Yonah they even seem more righteous than in the Bible, refusing to throw Jonah overboard until they have no other choice (MY Chapter 4). The sailors are not the only ones who appear more righteous; the Ninevites are depicted in MY as extremely pious in their repentance. The Bible simply states that they fasted (Jonah 3:5) and repented of their evil ways (Jonah 3:10). In Midrash Yonah, they return a buried treasure for fear of theft and tear down buildings that contain stolen bricks (MY Chapter 11). Both the sailors and the Ninevites are depicted as more righteous people in Midrash Yonah than in the Biblical narrative.

Jonah himself has the most drastic personality make-over in MY. His flight from God (Jonah 1:3) is explained as a way to avoid being called a lying prophet. In another explanation, Jonah's flight is depicted as a heroic act; Jonah wants to save Israel from God's wrath when the Ninevites repent (MY Chapter 2). In addition, Jonah is called a *tzaddik*, a righteous man (MY 5:5), a claim nowhere stated in the Bible. Midrash Yonah performs the most drastic re-interpretation of Jonah chapter 4. In the Bible, Jonah begs for death twice (Jonah 4:3, 4:8), clearly due to emotional causes, frustration and



dejection. In Midrash Yonah, he asks for death because of a physical cause, the suffering that comes from insects that bite him. The Biblical Jonah does not seem to accept that God wishes to forgive sinners (Jonah 4:11). In MY, Jonah repents of his own sin of fleeing from God and affirms that God is right to rule the world with mercy (MY Chapter 13). The depiction of Jonah in the Biblical Chapter 4 is changed from a rebellious and emotionally torn figure to a pious *tzaddik* who learns his lesson and affirms God's righteousness.

In my view, the author/s of MY felt very uncomfortable with a prophet, a man of God, who at best was deeply frustrated and at worst was mentally unbalanced. Thus, Jonah's behavior had to be ascribed to causes outside himself. But on a deeper level, the author/s of MY wanted to re-enforce the prime message of the book of Jonah, that God forgives sinners when they repent. By having even Jonah ask for forgiveness and realize that the world should be ruled with mercy, Midrash Yonah shows the power of *teshuvah*, repentance.

Now that we see some ways in which Midrash Yonah uses the Biblical text and depicts the key characters of the book of Jonah, we turn to the issue of how MY incorporates the teachings of the rabbis. Much of the midrashic material in MY is drawn from earlier Rabbinic Literature. Some of the Rabbinic material about Jonah was quoted directly, as seen in the B.T. and P.T. versions of the repentance of the Ninevites (MY Chapter 11). Other Rabbinic traditions about Jonah were adapted and re-told by Midrash Yonah. For example, MY adapts the Rabbinic tradition that Jonah is the same prophet mentioned in II Kings 14:25 (See MY Chapter 2). Midrash Yonah also includes other Rabbinic texts that do not relate to Jonah. For example, the King Katzia story about

Alexander the Great is adapted by MY to describe the righteousness of the Ninevites (MY chapter 11). While Rabbinic tradition does not link Jonah and the Leviathan, MY makes this sea monster a key part of the narrative. MY even uses Rabbinic traditions about Leviathan, such as how God plays with him every day (MY chapter 6:9-14). In my view, the vast majority of the material in MY is Rabbinic and the author/s of MY either quoted the rabbis directly or adapted their traditions into the text.

In Midrash Yonah I see two literary genres put together, narrative and anthology. MY chapters 1-8, which re-tell Jonah chapters 1-2, is a beautiful narrative piece. Adapted almost completely from the earlier versions, such as Pirkei de-Rabbi Eliezer and Midrash Tanchuma *ha-Nidpas*, it is unified by the motif of the Leviathan and re-tells Jonah 1-2 in a smooth and flowing narrative style. MY chapters 9-13, which re-tell Jonah chapters 3-4, has narrative elements but often seems like an anthology. Especially in MY chapters 11-12, we see an attempt to preserve as many Rabbinic traditions as possible without regard for narrative flow. Even if the traditions contradict one another, such as the two opposing views about the sincerity of the Ninevites, the author/s of MY preserve them both. I view MY chapters 9-13 as a later creation than MY 1-8. They were written by an author with a different set of priorities; he was more concerned with preservation than story-telling. Even though the two sections are very different in literary style, they both have the same basic goal: re-telling the Biblical story through the eyes of the rabbis by quoting, adapting and editing Rabbinic traditions.

In this study of Midrash on the book of Jonah, I was continually struck by the profound connection of MY to previous Rabbinic texts. The author/s of Midrash Yonah see themselves as firmly within the Rabbinic tradition. It almost seemed like they created

nothing new on their own, but rather quoted or adapted material from earlier Rabbinic texts. Midrash then is not simply the ability to come up with new interpretations of the Bible. It is also a process of selecting and preserving the wisdom of the rabbis of the past, editing it in a way that is accessible and meaningful for the reader.

In Midrash Yonah I found three forms of Midrash, short interpretations on one or two verses of Jonah, narratives that re-tell the Biblical story and anthologies that gather together previous Rabbinic material without much editing. In my view, each of these three reflect the predominate literary style used in the time of the writers: the sages of the B.T. and P.T., dated to the 5<sup>th</sup> and 6<sup>th</sup> Centuries C.E., often present interpretations only on one or two verses of a text, as seen in the pieces adapted by Midrash Yonah. The author/s of Pirkei de-Rabbi Eliezer, dated to the 9<sup>th</sup> Century C.E., create smooth narratives throughout the work, as seen in Chapter 10, which appears in MY Chapters 1-8. And finally the author/editor of the later versions of MY, beginning with Yalkut Shimoni in the 13<sup>th</sup> Century C.E., has a very strong tendency to anthologize, as seen in the material on the repentance of the Ninevites in MY Chapter 11.

The first printed edition of Midrash Yonah contains all three of these literary styles blended together. Thus, the most helpful model for understanding the textual evolution of Midrash Yonah is to say that it went through many versions in the manuscript tradition before it was crystallized as the first printed edition. MY grew from one version to another, as each successive editor had a different literary style. The fact that Midrash Yonah contains short *derashot*, narratives, and a section that reads like an anthology, reflects the absolute desire to preserve the previous versions of MY, even if their literary styles greatly contrast with one another.

Ultimately, my study of Midrash Yonah did not give me the kind of answer I wanted to my fundamental question about the book of Jonah: What happens to a person who challenges God? Especially in the material on Jonah chapter 4, the author/s of MY were determined to describe Jonah as a pious repentant soul who understood that he was wrong to even challenge God in the first place. Instead of highlighting Jonah's challenge, their goal was to show the power of repentance, such that even Jonah realized that God was right to act with mercy. For my issue, what happens to a person who questions God, a different Biblical book, the book of Job, provides a better answer: we can challenge God's justice, but ultimately the world is a mystery created by God which we cannot fully understand.

To continue this project, I might want to engage in an analysis of the book of Jonah itself along with the works of the medieval commentators to Jonah. In this thesis, we saw how Midrash Yonah solves many of the textual problems of the book of Jonah and re-interprets the Biblical narrative. It would be interesting to research how modern scholars understand the book of Jonah. How do they solve issues such as the context of Jonah's prayer and the male and female fish? The medieval commentators had a more difficult task than the moderns; they had to uphold the Bible as the word of God, but still resolve its textual problems. What innovations did the medieval commentators bring to their interpretations of the book of Jonah? I wonder if they depend heavily on Midrash and the Rabbinic interpretations that existed previously or do they come up with their own solutions.

In addition, I would love to create my own modern Midrash on the book of Jonah in Hebrew. I would adopt the material on Jonah chapters 1-2 almost completely from

Midrash Yonah, as I think it is a profound narrative. From the material on Jonah chapter 3, I would select a few of the Rabbinic traditions and try to weave a tighter narrative about the Ninevites that feels more like a story. And for chapter 4 of Jonah, I would start from scratch. In the tradition of good Midrash, I would look to Rabbinic tradition for motifs and ideas, and blend them together to create a new narrative. My version, however, would keep Jonah's challenge of God intact, but ultimately provide a different answer to God's demand to forgive sinners (Jonah 4:11).

**Appendix A:**  
**Two parallel Talmudic Texts about the**  
**Repentance of the Ninevites**

In this appendix, I include the Hebrew versions of the mishnah and the two parallel Talmudic texts that serve as the basis for MY chapter 11, the repentance of the Ninevites (See "Introduction to Midrash Yonah Chapter 11"). Midrash Yonah quotes M. *Taanit* 2:1 in MY 12:9-14, B.T. *Taanit* 16b in MY 12:15-23 and P.T. *Taanit* 2:1, 65a is divided, the majority quoted in MY 11:1-7 and the rest in MY 12:24.

### Mishnah Taanit 2:1

שנו רבותינו סדר תעניות כצד. מוציאין התיבה לרחובה של עיר. ונותנין אפר מקלה על גבי תיבה ובראש הנשיא ובראש אב בית דין. וכל אחד ואחד נוטל ונותן בראשו. והזקן שבהם אומר לפניהם דברים כבושים. אחינו לא שק ולא תענית גורמים אלא תשובה ומעשים טובים גורמים שנאמר וירא אלהים את מעשיהם כי שבו מדרכם.

#### B.T. Taanit 16b

"ויתכסו שקים האדם והבהמה." מאי עביד. אסרו הבהמות לחדוד והוולדות לחדוד. אמרו לפניו רבונו של עולם אם אין אתה מרחם עלינו אין אנו מרחמים על אלו. "ויקראו אל אלקים בחזקה." מאי אמרו. אמר שמואל אמרו לפניו רבונו של עולם עלוב ושאינו עלוב צדיק ורשע מי נדחה מפני מי. "וישובו מדרכם הרעה ומן החמס." אמר שמואל אפילו גזל מריש ובטאו בבירה מקעקע הבירה ומחזיר מריש לבעליו

#### P.T. Taanit 2:1, 65a

אמר ר' שמעון בן לקיש תשובה של רמאיות עשו אנשי נינוה. מה עשו. ר' הונה בשם ר' שמעון בן חלפתא. העמידו עגלים מבפנים ואימותיהם מבחוץ. סייחים מבפנים ואימותיהם מבחוץ. והוון אילין געיי מן הכא אילין געיי מן הכא. אמרין אין לית מתרחם עלינן לינן מרחמין עליהוןהדא היא דכתיב מה נאנחה בהמה נבוכו עדרי בקר וגו'. אמר ר' אחא בערביא עבדין כן. "ויתכסו שקים האדם והבהמה ויקראו אל אלקים בחזקה." מהו בחזקה. אמר ר' שמעון בן חלפתא חציפא נצח לבישא כל שכן לטובתו של עולם. "וישובו מדרכם הרעה ומן החמס אשר בכפיהם." אמר ר' יוחנן מה שהיה בכף ידיהם החזירו. בשידה תיבה ומגדל לא החזירו.

**Appendix B:**  
**Parallel Narrative Texts and Manuscripts**  
**of Midrash Yonah**



In this appendix, I compare eight of the fourteen narrative versions of Midrash Yonah to serve as a supplement to the Commentary on Midrash Yonah. Important variant readings in the other versions of Midrash Yonah are underlined. The subdivisions of chapter and verse from the Commentary are maintained in this appendix.

The texts used are as follows:

**MY:** Jellinek, *Beit ha-Midrash* Vol. 1, 96-102. This is the text used in the Commentary.

**P:** First Printed Edition of Midrash Yonah, Prague 1595.

**W:** Warsaw Manuscript: Warszaw - Uniwersytet, Inst. Orientalistyczny 258 "*Teshuvat Yona ha-Navi*." I use the Hebrew text of the Warsaw manuscript found in Tamar Kedari's article "*Midrash Teshuvat Yonah ha-Navi*."

**PAR:** Parma Manuscript: Parma - Biblioteca Palatina Cod. Parm. 2295, ff. 133-135. I use the Hebrew text of the Parma Manuscript found in Eisenstein's *Otzar ha-Aggadah*.

**St.P:** St. Petersburg Manuscript: St. Petersburg - Russian National Library Evr. I.13 ff. 276-277

**PRE:** Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10.

**T:** Tanchuma *ha-Nidpas*, *Vayikra* 8.

**Y:** Yalkut Shimoni II:550-551.

MY, P, W and Y re-tell the entire story of Jonah, covering all four biblical chapters. PRE, T and St.P offer commentary only on Jonah chapters 1 and 2. PAR begins with material on Jonah chapter 3, inserts the PRE material in the middle, and then

offers commentary on Jonah chapter 4.<sup>1</sup>

I did not include four manuscripts in this appendix, Ms. London 146, Ms. JTS 5601, Ms. Mosayuf 130 and Ms. Darmstadt 25.<sup>2</sup> Ms. London 146 and Ms. JTS 5601 were exact copies of the Prague 1595 first printed edition. I did not possess Ms. Mosayuf 130 and Ms. Darmstadt 25 was illegible.

- 
1. See the chapter on the textual history of Midrash Yonah, pp. ?? , for a more full discussion of the implications of Ms. Parma 2295.
  2. See the Bibliography for full information on these manuscripts.

## Chapter 1: Introduction

### MY

(1) ויהי דבר ה' אל יונה בן אמתני לאמור קום לך אל נינוה. (2) יתברך וישתבח שמו של מלך מלכי המלכים הקב"ה שרחמיו מרובים על כל מעשיו, שבשעה ששיגר יונה אל נינוה להתנבאות עליה לא נזדמן לו אלא במדת רחמים כדי להודיע כוחו וגבורתו בים, שנאמר ויקם יונה לברוח תרשישה. (3) משל למה הדבר דומה. למלך בשר ודם שמתה אשתו כשהיא מניקה (4) ובקש אשה מינקת להניק את בנו כדי שלא יאבד. (5) מה עשתה מינקתה של מלך? (6) הניחה את בנו של מלך וברחה. (7) כיון שראה המלך שברחה והניחה את בנו כתב איגרת לתפשה ולחבש אותה בבית האסורין למקום שיש בו נחשים ועקרבים. (8) לימים עבר המלך על הבור שחבשה שם והיא צועקת ובוכה למלך מן הבור. (9) נתגלגלו רחמיו של המלך עליה והפקיד לשלוחו להעלותה ולהחזירה. (10) אף יונה כיון שברח מפני הקב"ה הסגיר אותו בים במעי הדגה עד שצעק לפני הקב"ה והוציאו.

### P

Same as MY<sup>3</sup>

### W

יתברך וישתבח שמו של מלך מלכי המלכים הקב"ה לעד ולנצח שרחמיו מרובים על כל מעשיו בשעה ששיגר את יונה אל נינוה בתשובה שנ' לך אל נינוה העיר הגדולה (יונה א, ב) ולא נזדמן לו אלא במידת הדין להודיעם כחו וגבורתו של הק' בים שנ' ויקם יונה לברוח תרשישה וכו' (שם שם, ג). משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם (שמכה את) [שמתה] אשתו כשהיא מניקה להניק את בנה מה עשה קרא למניקת' להחזיר על בנו כדי שלא יאבד בכעסו. מה עשתה מינקתו הניחה בנו וברח'. כיון שראה המלך שברחה כתב איגרת לתפשה ולחבשה בבית האסורים והורידה לבור שיש בו מים ונחשים ועקרבים לימים עבר המלך על פי אותו הבור והיא צועקת ובוכה למלך מן הבור. נתגלגלו רחמיו עליה והפקיד לשלוחו להעלותה ולחזירה ולהניק את בנו. (אמ') [אף] יונה כך.

### PAR

No Material on MY chapters 1-8<sup>4</sup>

3. No differences were found in this section when comparing Jellenik's version, MY, to the first printed edition from 1595, P. When the Jellenik text varies from the first printed edition, the differences are often very minor. Jellenik wrote in his introduction to MY that he corrected the first printed edition based on the Yalkut Shimoni version, II:550-551.

4. PAR begins with commentary on Jonah chapter 3 seen in MY chapter 9.

## PRE

בחמישי ברח יונה מפני אלהיו.<sup>5</sup>

## T

רבי טרפון אומר ממונה היה הדג מששת ימי בראשית לבלוע את יונה שנאמר (יונה ב) ימן  
ה' דג גדול, ביום החמישי ברח יונה מפני אלהיו.

## Y

תניא ר' אליעזר<sup>6</sup> אומר בחמישי נהפכו מי מצרים לדם, בו ביום יצאו אבותינו ממצרים, בו  
ביום עמדו מי הירדן לפני ארון ה', בו ביום סתם חזקיהו כל המעינות, בחמישי ברח יונה  
מפני אלהים

### St. Petersburg Manuscript

בחמישי נהפכו המים של למצרים לדם בן ביום יצאו ממצרים אבותינו בן ביום עמדו מי  
הירדן לפני ארון ברית יי בן ביום סתם חזקיהו את המשנות (?) שבירושלים בחמישי השרץ  
מן המים לויצן ונחש בריח (?) מדדו (?) במים התחתונים בין שני סנפירותין התיכון של ארץ  
עומד כל התנינים הגדולים שבים מזונות של לויצן וחק"בה שוחק בו שנאמר לויצן זה יצרת  
לשחק בו. (תהיהם קד: כו) בחמישי ברח יונה מפני אלהים.<sup>7</sup>

5. The 5th day alludes to the Leviathan who God made on the 5th day of creation. This alternate beginning to Midrash Yonah does not appear the first printed edition.

6. This may refer to the same Rabbi Eliezer to whom Pirkei de-Rabbi Eliezer was ascribed.

7. The additional material in St.P comes directly from Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 9, the chapter immediately proceeding Chapter 10. PRE's version of Midrash Yonah. The rest of Ms. St. Petersburg 13 exactly parallels PRE and thus is not included.

## Chapter 2: Jonah's Flight

### MY

(1) ולמה ברח יונה? (2) שפעם ראשונה קודם לכן שלחו הקב"ה להשיב את בני ישראל ועמדו דבריו, (3) והשיב את גבול ישראל מלבא חמת עד ים הערבה כדבר ה" אשר דבר ביד עבדו יונה בן אמיטי אשר מגת החפר. (4) פעם שנייה שלחו לירושלים להחריבה (5) וכשעשו ישראל תשובה עשה הקב"ה כרוב רחמי וניחם על הרעה ולא החריבה, והיו ישראל קוראים אותו נביא שקר. (6) פעם שלישית שלחו לנינוח. (7) דן יונה דין בעצמו ואמר ולא דיו שישראל קורין אותי נביא שקר אלא אף אומות העולם קורין אותי נביא שקר. (8) אלא אברח למקום שלא נאמר שכבודו שם. (9) בשמים נאמר על השמים כבודו, בארץ נאמר מלא כל הארץ כבודו, (10) והרי אני בורח לים שלא נאמר כבודו שם.

### P

(7) דן יונה דין בעצמו ואמר לא דיו שישראל קורין אותו נביא שקר אף אומות העולם קורין אותו נביא שקר.<sup>8</sup>  
(9) בשמים נאמר על השמים כבודו, בארץ נאמר על הארץ כבודו.

### W: No material on MY Chapter 2

### PRE

ולמה ברח מפני שפעם ראשון שלחו להשיב את גבול ישראל ועמדו דבריו, שנאמר והוא השיב את גבול ישראל מלבוא חמת פעם שניה שלחו לירושלם להחריבה כיון שעשו תשובה הקב"ה עשה כרוב חסדיו וניחם על הרעה ולא חרבה, והיו ישראל קוראין אותו נביא שקר, פעם ג' שלחו לנינוח דן דין יונה בינו לבין עצמו אמר אני יודע שזה הגוי קרובי תשובה הן עכשיו עושין תשובה, והקב"ה שולח רוגזו על ישראל<sup>9</sup> ולא די שישראל קורין אותי נביא שקר אלא אף עו"ג, הריני בורח לי למקום שלא נאמר כבודו שם, אם על השמים נאמר שכבודו שם שנאמר על השמים כבודו, ועל הארץ נאמר שכבודו שם שנאמר מלא כל הארץ כבודו, הריני בורח לי למקום שלא נאמר כבודו שם.

8. I only quote the verses from P that differ from MY.

9. This tradition on the ease of the Ninevites' repentance began in Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10, but did not appear in the first printed edition of 1595.

T

ולמה ברח אלא שפעם ראשונה שלחו להשיב את גבול ישראל ועמדו דבריו שנאמר (מלכים ב יד) הוא השיב את גבול ישראל, פעם שניה שלחו לירושלים להחריבה ועשה הקדוש ברוך /הוא/ ברזב רחמיו ונחם על הרעה ולא חרבה והיו קורין אותו נביא השקר, פעם שלישית שלחו אל נינוה להחריבה, דן יונה דין בינו לבין עצמו, אמר יונה אני יודע שהגוים קרובי תשובה הם עכשיו אם אלך בשליחותי מיד יעשו תשובה והקדוש ברוך הוא ארך אפים ורב חסד ובעת שיעשו תשובה מיד ירחם ויקצוף הקב"ה על ישראל כמו שעשה בימי סנחריב כשבא רבשקה לחרף אלהים חיים אמר אמרתי אך דבר שפתים עצה וגבורה למלחמה עתה על מי בטחת כי מרדת בי (מלכים ב יח) וכי תאמרון אלי אל ה' אלהינו בטחנו הלא הוא אשר הסיר חזקיהו את במתיו ואת מזבחותיו (שם /מלכים ב' י"ח/) מה עשה חזקיהו באותה שעה (שם /מלכים ב' יט) ויתפלל חזקיהו לפני ה' ואמר ה' אלהי ישראל יושב הכרובים אתה הוא ה' האלהים לבדך לכל ממלכות הארץ, אתה עשית את השמים ואת הארץ הטה ה' אזנך ושמע פקח ה' עיניך וראה ושמע את דברי סנחריב אשר שלחו לחרף אלהים חי (שם /מלכים ב' י"ט/) וישלח ישעיהו בן אמוץ אל חזקיהו לאמר כה אמר ה' אלהי ישראל אשר התפללת אלי אל סנחריב מלך אשור שמעתי (הנני נותן בו רוח וגו') ובא דבר עמיה ארבע מאה מלכין אחדי סיפין ורומחין וגו') והיה בלילה ההוא ויצא מלאך ה' וקח במחנה אשור מאה ושמונים וחמשה אלף ושכמו בבקר והנה כלם פגרים ויסע וילך וישב סנחריב מלך אשור וישב בנינוה, אמר לחכמים למה אהבתו של הקב"ה עם ישראל יותר מכל אומות העולם, אמרו לו אבא זקן היה להם ושמו אברהם ובא לשחוט בנו להעלותו עולה אמר להם שחטו אמרו לו לאן, אמר להן הוא על שהיה רצונו לשחוטו היה אהבה בינו לבין אלהיו אמר אני אשחוט את בני ואעלהו לו לעולה וכן עשה שנאמר /שנאמר/ (מלכים ב ג) ויקח את בנו הבכור אשר ימלך תחתיו ויעלהו עולה, אמר הקב"ה מה אומות העולם שלא נתתי להם חקים ומשפטים הם עושים לשמי שנאמר (מלאכי א) בכל מקום מוקטר מוגש לשמי וגו', מיד והיה קצף גדול על ישראל לפיכך אמר יונה הגוים מיד יעשו תשובה והיה רוגזו של הקב"ה על ישראל שיאמר הקב"ה הגוים שלא נתתי להם חקים ומשפטים בעת שאני גוזר עליהם גזירה והם יודעים מיד הם שבים וישראל לא כן שבכל עת אני שולח להם נביאי והם קשי עורף ולפיכך והיה קצף גדול<sup>10</sup>, ולא עוד שישאל קורין לו נביא שקר אלא אף אומות העולם קורין לו כן, אמר יונה אני בורח מלפניו למקום שאין שם כבודו, מה אעשה אם אעלה לשמים שם כבודו, שנ' (תהלים קיג) על השמים כבודו, ואם על הארץ שם כבודו, שנאמר (ישעיה ו) מלא כל הארץ כבודו, הריני בורח לים שאין נאמר שם כבודו.

10. T includes the same tradition as PRE regarding the repentance of the Ninevites, but greatly expands it. A large part of this insertion affirms God's love of Israel over the other nations as seen when God saves Jerusalem from the Assyrians in the days of Hezekiah (II Kings 19) and in the Binding of Isaac. Yet, God will still get angry at the Israelites if they do not repent, since the other nations, who do not have Torah, will repent of their sins.

# Y

ולמה ברח שפעם ראשונה שלחו להשיב את ערי ישראל ועמדו דבריו שנאמר הוא השיב את ערי ישראל, פעם שנית שלחו על ירושלים להחריבה, כיון שעשו תשובה עשה הקב"ה ברוב רחמיו ונחם על הרעה ולא החריבה וקראו אותו נביא השקר, פעם שלישית שלחו אל יונה להחריבה, דן יונה בינו לבין עצמו ואמר יודע אני שהגויים קרובי תשובה הם ויעשו תשובה ומשלח רוגזי על ישראל ולא די שישראל קורין אותי נביא השקר אלא אף עובדי אלילים קורין אותי נביא השקר אברח למקום שאין כבודו שם<sup>11</sup>, משל למלך בשר ודם שמתה אשתו כשהיא מניקה ובקש אשה מניקה להניק את בנו, מה עשה קרא למניקתו להניק את בנו כדי שלא יאבד ברעב, מה עשתה מניקתו של מלך הניחה את בנו וברחה, כיון שראה המלך כך שלח אגרת לתפשה ולחבשה בבית האסורין ולהורידה למקום שיש בו נחשים ועקרבים, לימים עמד המלך על פי הבאר והיתה בוכה וצועקת למלך, נתגלגלו רחמי המלך עליה והפקיד המלך להעלותה ולהחזירה, כך יונה כיון שברח מן הקב"ה הסגירו בים במעי חג עד שצעק לפני הקב"ה והוציאו<sup>12</sup>

11. The Yalkut Shimoni shortens this piece about where Jonah will flee.

12. The *mashal* (parable) which begins MY (1:3-10) is moved later in Y.

## Chapter 3: The Boat & The Sailors

### MY

(1) מה עשה? (2) רוצה לירד ליפו ולא מצא אניה לשם. (3) ואותה אניה שירד בה יונה הביא הקב"ה עליה סער והחזירה ליפו. (4) כיון שראה יונה שמח בלבו. (5) אמר עכשיו אני יודע שדרכי ישר לפני הקב"ה. (6) אמר להם ארד עמכם באניה. (7) אמרו לו והלא אנו הולכים לתרשיש? (8) אמר אבא עמכם תרשישה. (9) ודרך כל האניות כשאדם יוצא מהם נותן שכרו. (10) ויונה מרוב זריזות שרצונו לברוח נתן כל שכרו והקדים בשמחת לבו שנאמר ויתן שכרה וירד בה לבוא עמהם תרשישה. (11) אמר ר' יוחנן שנתן שכרה של חספינה כולה. (12) רבי אומר שכרה של ספינה ארבעים אלפים דינרי דהבא. (13) פרשו מהלך יום אחד בים סיער הקב"ה עליהם את הים ברוח סערה וכל האניות שבים עוברות ושבות בשלום. (14) שנאמר והאניה חשבה להשבר, ולא האחרות שבים. (15) וכל כך למה כדי להודיע סתו וגבורתו של הקב"ה שהוא מושל בשמים ובארץ ובים ואין כל בריה יכולה להסתר מפניו.<sup>13</sup> (16) ר' חנינא אומר משבעים אומות היו בספינה וכל אחד ואחד אלהיו בידו. (17) אמרו נקרא כל אחד ואחד בשם אלהיו ולא הועילו מאומה. (18) ויונה ירד בירכתי הספינה ונרדם ושן. (19) בא אליו רב החובל אמר לו, הרי אנו עומדים בין מיתה לחיים ואתה וישן. (20) מאיזה עם אתה. (21) אמר עברי אנכי. (22) אמר לו והלא שמענו שאלהי העבריים גדול הוא מכל האלהים. (23) קום קרא אל אלהיך אולי יעשה אלהים ככל נפלאותיו שעשה בים סוף. (24) אמר להם יונה בשבילי הצרה הזאת עליכם. (25) שאוני והטילוני אל הים וישתוק הים מעליכם שנאמר ויאמר להם שאוני והטילוני אל הים.

### P

(4) כיון שראה יונה שמח בלבו.  
(10) ויונה מרוב זריזות שרצונו לברוח נתן כל שכרו והקדים בשמחת לבו שנאמר ויתן שכרה וירד לבוא עמהם תרשישה.

### W

כיון שברח מלפני הק' וירד לספינה לברוח סיער הק' את הים ואת גליו עליו שנ' ויאמר אליהם שאוני והטילוני אל הים.<sup>14</sup>

13. MY 3:15 is only found in MY and seems to be a late addition.

14. Except for this short transitional piece, Ms. Warsaw 258 does not include any additional material on MY chapters 3-4, how Jonah boards the ship and eventually is thrown overboard.



## PRE

יִרְדַּד יוֹנָה לִיפּוֹ, וְלֹא מִצָּא שָׁם אֹנִיָּה לִירֵד בָּהּ, וְהָאֹנִיָּה שִׁירְדַּד בָּהּ יוֹנָה הִיטָה רַחוּקָה מִיפּוֹ מֵהֶלֶךְ  
 ב' יָמִים לִנְסוּת אֶת יוֹנָה, מֵה עֲשֵׂה הַקֶּבֶ"ה<sup>15</sup> הֵבִיא עֲלֵיהָ רוּחַ סֶעֱרָה בַּיָּם וְהִחֲזִירָהּ לִיפּוֹ, וְרָאָה  
 יוֹנָה וְשִׁמַּח בְּלִבּוֹ, וְאָמַר עֲכָשׁוּ אֲנִי יוֹדַע שְׁדָרְכִי מִיּוֹשֶׁרֶת לִפְנֵי, אָמַר לָהֶם אֲרֹד עִמָּכֶם אֲמָרוּ לוֹ  
 הֲרִי אֲנִי הוֹלְכִים לֵאמֹר הִים תִּרְשִׁישָׁה, אָמַר לָהֶם אֲבֹא עִמָּכֶם, וְדָרָךְ כָּל אֲנִיּוֹת כְּשֶׁאֲדָם יוֹצֵא  
 מִמֶּנָּה הוּא נוֹתֵן שָׂכָרָה, וְיוֹנָה בְּשִׁמְחָתָה לָבוֹ<sup>16</sup> הַקִּדִּים וְנָתַן שָׂכָרָה, שְׁנֵאמַר וַיִּקֶּם יוֹנָה לִבְרוּחַ  
 תִּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי ה' וִירְדַּד יִפּוֹ וְגו' פָּרְשׁוּ מֵהֶלֶךְ יוֹם אֶחָד וְעָמַד עֲלֵיהֶם רוּחַ סֶעֱרָה בַּיָּם מִיָּמִינָם  
 וּמִשְׁמָאלָם, וְדָרָךְ כָּל הָאֲנִיּוֹת עוֹבְרוֹת וְשׁוֹבוֹת בְּשָׁלוֹם בְּשִׁתִּיקוֹת הִים וְהָאֹנִיָּה שִׁירְדַּד בָּהּ יוֹנָה  
 הִיטָה בְּצָרָה גְדוּלָה, שְׁנֵאמַר וְהָאֹנִיָּה חֲשָׁבָה לְהִשְׁבֵּר. ר' חֲנִינָא אָמַר מִשְׁבָּעִים לְשׁוֹנוֹת הִיוּ  
 בָּאֹנִיָּה וְכָל אֶחָד וְאֶחָד שִׁקְצוּ בִידּוֹ שְׁנֵאמַר וַיִּרְאוּ הַמַּלְאָכִים וַיִּזְעַקוּ אִישׁ אֶל אֱלֹהָיו וַיִּשְׁתַּחֲוּ  
 וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו וְהָיָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲנֶה וַיִּצֵּל אוֹתָם מִן הַצָּרָה הַזֹּאת הוּא  
 הָאֱלֹהִים.<sup>17</sup> וְקִרְאוּ אִישׁ אֶל אֱלֹהָיו וְלֹא הוֹעִילוּ וְיוֹנָה בְּצָרָתָה נִפְשׁוֹ<sup>18</sup> נִרְדָּם וַיִּשָּׁן לוֹ, בָּא אֱלֹהֵי רַב  
 הַחוּבֵל אָמַר לוֹ, הֲרִי אֲנִי עוֹמְדִים בֵּין מוֹת לְחַיִּים וְאַתָּה נִרְדָּם וַיִּשָּׁן, וְאִי מִזֶּה עִם אֶתָּה, אָמַר לוֹ  
 עֲבָרִי אֲנִכִּי, אָמַר לוֹ וְהִלָּא שָׁמַעְנוּ שְׁאֵלָהּ הָעִבְרִים גְּדוּלָה הוּא, קוֹם קְרֵא אֶל אֱלֹהֶיךָ אוֹלִי  
 יִתְעַשֶּׂת הָאֱלֹהִים לָנוּ וַיַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ נִסִּים כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה לָכֶם בַּיָּם סוּף. אָמַר לָהֶם לֹא אֶחָד מִכֶּם  
 כִּי בְּשִׁבְלֵי הַצָּרָה הַזֹּאת עֲלִיכֶם שְׂאוֹנִי וְהִטִּילוֹנִי אֶל הַיָּם וַיִּשְׁתַּחֲוּ הִים מֵעֲלִיכֶם שְׁנֵאמַר וַיֹּאמְרוּ  
 אֱלֹהִים שְׂאוֹנִי וְהִטִּילוֹנִי וְגו'.

## T

יִרְדַּד לִיפּוֹ וְלֹא מִצָּא שָׁם אֹנִיָּה לִירֵד בָּהּ, וְהָאֹנִיָּה שִׁירְדַּד בָּהּ יוֹנָה הִיטָה רַחוּקָה מִיפּוֹ מֵהֶלֶךְ שְׁנֵי  
 יָמִים לִנְסוּת אֶת יוֹנָה<sup>19</sup>, מֵה עֲשֵׂה הַקֶּבֶ"ה הֵבִיא סֶעֶר גְּדוּלָה בַּיָּם וְהִחֲזִירָהּ לִיפּוֹ וְרָאָה יוֹנָה  
 וְשִׁמַּח בְּלִבּוֹ, וְאָמַר עֲכָשׁוּ אֲנִי יוֹדַע שְׁדָרְכִי מִיּוֹשֶׁרֶת לִפְנֵי, וְהוּא לֹא יָדַע כִּי הַקֶּבֶ"ה מִסִּבָּב הַדָּבָר  
 לְהוֹדִיעַ שֶׁשֶׁם כְּבוֹדוֹ<sup>20</sup>, אָמַר לָהֶם אֲבֹא עִמָּכֶם, וְדָרָךְ כָּל הָאֲנִיּוֹת כְּשֶׁאֲדָם יוֹצֵא מֵהֶן הוּא  
 נוֹתֵן שָׂכָר, וְיוֹנָה בְּשִׁמְחָתָה לָבוֹ הַקִּדִּים וְנָתַן שָׂכָר שְׁנֵאמַר (יוֹנָה א) וַיִּקֶּם יוֹנָה לִבְרוּחַ תִּרְשִׁישָׁה  
 מִלִּפְנֵי ה' פָּרְשׁוּ מֵהֶלֶךְ יוֹם אֶחָד וְבָא עֲלֵיהֶם סֶעֶר גְּדוּלָה בַּיָּם מִיָּמִינָם וּמִשְׁמָאלָם וְדָרָךְ כָּל  
 הָאֲנִיּוֹת שְׁבָאוֹת וְשׁוֹבוֹת בְּשָׁלוֹם בְּשִׁתִּיקוֹת, וְהָאֹנִיָּה שִׁירְדַּד בָּהּ יוֹנָה הִיטָה בְּצָרָה גְדוּלָה לְהִשְׁבֵּר  
 שְׁנֵאמַר (שֵׁם /יוֹנָה א') וְה' הִטִּיל רוּחַ גְּדוּלָה אֶל הַיָּם, רַבִּי חֲנִינָא אָמַר מִשְׁבָּעִים לְשׁוֹנוֹת הִיוּ  
 בָּאֹנִיָּה וְכָל אֶחָד וְאֶחָד אֱלֹהָיו בִּידּוֹ אָמַר הָאֱלֹהִים שִׁיעֲנָה וַיִּצֵּל אוֹתָם מִן הַצָּרָה הַזֹּאת הוּא  
 הָאֱלֹהִים, וְעָמַדוּ וְקִרְאוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו וְלֹא הוֹעִילוּ, יוֹנָה בְּצָרָתָה נִפְשׁוֹ נִרְדָּם וַיִּשָּׁן, וְבָא אֱלֹהֵי  
 רַב הַחוּבֵל, אָמַר לֵיהָ הֲרִי אֲנִי עוֹמְדִין בֵּין מוֹת לְחַיִּים וְאַתָּה נִרְדָּם מֵאִי זֶה עִם אֶתָּה, אָמַר  
 לָהֶם עֲבָרִי אֲנִכִּי, אָמַר לוֹ וְהִלָּא שָׁמַעְנוּ שְׁאֵלָהּ הָעִבְרִים גְּדוּלָה הוּא, קְרֵא אֶל אֱלֹהֶיךָ אוֹלִי

15. God tests Jonah to see if he would realize the error of his ways since there was initially no ship at Jaffa for him to board.

16. PRE gives us a sense of Jonah's emotional state as he fled.

17. PRE foreshadows the eventual conversion of the sailors as seen in MY 8:4-8.

18. As seen in f. 13, the pathos of Jonah is described in PRE in a way not found in MY.

19. T is a parallel text to PRE as seen by comparing the underlined material from MY Chapter 3.

20. This is a unique tradition to T, not found in PRE. In MY 3:15 we see the same theme that God tests Jonah to show that God has power over the sea.

יעשה לנו ויעשה ככל נפלאותיו שעשה לכם בים סוף. אמר להם בשבילי הצרה הזאת באה עליכם כי מלפניו אני בורח כי חשבתי כי אין בים כבודו ועכשיו אני רואה כי בים וביבשה כבודו<sup>21</sup>, אמר להם בשבילי שאוני והטילוני אל הים וישתוק הים מעליכם

# Y

ירד ליפו ולא מצא אניה לירד שם והיתה אניה מיפן מהלך שני ימים, מה עשה הקב"ה הביא עליה רוח סערה והחזירה ליפו וראה יונה ושמת שמחה גדולה אמר עכשו אני יודע שדרכי מיושרת לפני, אמר להם ארד עמכם, אמרו לו הרי אנו הולכים לאיי הים תרשישה, א"ל אעפ"כ, בשמחת לבו של יונה הקדים ונתן שכרה שטאמר ויתן שכרה וירד בה, פרשו לים עמד עליהם רוח סערה מימינם ומשמאלם וכל האניות עוברות ובאות בשלום ובשתיקה ואותה אניה בצרה גדולה וחשבה להשבר, ר' חנינא אומר משבעים לשון היו באניה וכל אחד אלוהו בידו ומשתחוים ואומרים נקרא איש אל אלוהו והאל אשר יענה ויציל הוא האלהים וקראו ולא הועילו מאומה, יונה בצרת נפשו נרדם ויעף לו, בא אליו רב החובל אמר לו אנו עומדים בין מות לחיים ואתה נרדם מאיזה עם אתה, אמר לו עברי אנכי, אמרו לו שמענו שאלהך גדול קום קרא אל אלהך אולי יעשה לנו ככל נפלאותיו שעשה בים, אמר להם בשבילי צרה זאת שאוני והטילוני אל הים.

21. A continuation of the theme seen in f. 17. God wanted to prove to Jonah that God dwells in the sea and now Jonah understands and accept this.

## Chapter 4: Jonah Goes Overboard

### MY

(1) רבי שמעון אומר לא קבלו עליהם האנשים להטיל את יונה לים. (2) מה עשו נטלו הכלים שבאניה והשליכו אותם לים להקל מעליהן ולא הועילו. (3) רצו לחתור ליבשה ולא יכלו שטאמר ויחתרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו. (4) מה עשו נטלו את יונה ואמרו אלהי עולם אל נא נאבדה בנפש האיש הזה שאין אנו יודעים מה מעשיו של איש הזה. (5) אלא הוא אומר בפיו בשבילי הצרה הזאת עליכם. (6) הטילו אותו עד ארכבותיו ועמד הים מזעפו. (7) העלוהו אצלם והים הולך וסוער. (8) הטילו אותו עד טבורו הים עומד מזעפו. (9) העלוהו אצלם והים הולך וסוער. (10) עד שהטילו כלו שטאמר וישאו את יונה ויטילוהו אל הים.

### P

(2) מה עשו נטלו הכלים שבאניה והשליכו אותה לים להקל מעליהן ולא הועילו.  
(5) אלא הוא אומר בפיו בשבילי הצרה הזאת עליכם.

### W: No Material on MY Chapter 4

### PRE

ר' שמעון אומר לא קבלו האנשים להפיל את יונה אל לים והפילו גורלות עליהם ויפול הגורל על יונה<sup>22</sup> שטאמר ויפילו גורלות ויפול הגורל וגו' מה עשו נטלו את דכלים שבאניה והשליכו אותם אל הים להקל מעליהם ולא הועיל מאומה, רצו לחתור ביבשה ולא יכולו, מה עשו נטלו את יונה ועמדו על ירכתי הספינה ואמרו אלהי עולם ה' אל ותתן עלינו דם נקי שאין אנו יודעין מה טיבו של איש זה, אמר להם בשבילי הצרה הזאת עליכם שאוני והטילוני אל הים, מיד נטלוהו והעלוהו עד ארכבותיו ועמד הים מזעפו, לקחו אותו אצלן והים סוער עליהם, הטילוהו עד טבורו והים עמד מזעפו העלו אותו אצלם והים הולך וסוער עליהם, הטילוהו עד צוארו ועמד הים מזעפו, ועוד העלו אותו אצלן והים הולך וסוער עליהם<sup>23</sup> הטילוהו כולו ומיד עמד הים מזעפו

22. MY does not include any reference to the casting of lots as seen in Jonah 1:7 and in PRE, T and Y. See the Commentary to MY 3:16-25.

23. While PRE and Y record this tradition, T and MY do not know it.

## T

רבי שמעון אומר לא קבלו האנשים מן יונה להפילו לים והפילו גורלות כמו שטאמר ויפילו גורלות ויפול הגורל על יונה, מה עשו נטלו את הכלים אשר באניה והשליכו אותם לים להקל מעליהם ולא הועיל מאומה, בקשו לחזור ליבשה ולא יכלו שטא' (שם /יונה א') ויחתרו האנשים וגו', מה עשו נטלו את יונה ועמדו על ירכתי הספינה ואמרו אלהי עולם ה' אל תתן עלינו דם נקי שאין אנו יודעין מה טיבו של זה האיש והוא אומר בפיו בשבילי הצרה הזאת באה עליכם, הטילו אותו עד ארכובותיו ועמד הים מזעפו, לקחו אותו אצלן והיה סוער עליהם, הטילו אותו עד טיבורו ועמד הים מזעפו, לקחו אותו אצלן והיה סוער עליהם, הטילו אותו כלו מיד שתק הים מזעפו שטאמר (שם /יונה א') וישאו את יונה ויטילוהו וגו'.

## Y

אמר ר' שמעון עדיין לא קבלו עליהם להשליכו לים עד שהפילו גורלות ונפל הגורל על יונה, מה עשו נטלו כלים שבאניה והשליכום לים להקל מעליהם ולא הועילו, רצו לחזור ליבשה ולא יכלו, נטלו את יונה והעמידוהו על ירכתי הספינה, אמרו רבון העולמים אל תתן עלינו דם נקי שאין אנו יודעים מה מעשה של זה האיש, הטילו אותו עד ארכובותיו והים עומד מזעפו נשאו אותו אצלם והים הולך וסוער, הטילו אותו עד טיבורו והים עומד מזעפו, נשאו אותו אצלם והים עומד וסוער, הטילו אותו על צוארו וכו' (כדלעיל) עד שהטילו כולו שטאמר וישאו את יונה.<sup>24</sup>

24. As seen throughout its version of Midrash Yonah, Y creates a shorter narrative than PRE and T, while still recording all of the midrashic motifs.

## Chapter 5: The Fish

### MY

(1) באותה שעה זימן הקב"ה דג גדול לבלוע את יונה. (2) ר' טרפון אומר ממונה היה הדג מששת ימי בראשית שנאמר וימן ה' דג לבלוע את יונה. (3) נכנס לתוך פיו כאדם הנכנס לבית הכנסת גדולה. (4) והיו שני עיניו של דג כשתי חלונות מאירות ליונה. (5) ר' מאיר אומר מרגליות הייתה תלויה במעיניו של דג ומאירה ליונה וראה כל מה שבימים ובתהומות, ועליו הכתוב אומר אור זרוע לצדיק. (6) אמר לו הדג אין אתה ידע שבא זמני לכנס בפיו של לויטן. (7) אמר לו הוליכני אצלו ואני מציל אותך ואת נפשי. (8) מיד הוליכו אצלו. (9) אמר יונה ללויטן ללויטן תדע שבשבילך ירדתי לראות מקום מדורך. (10) ולא עוד אלא שאני עתיד לטול חבל בלשונך ולעלות אותך ולזכה אותך בסעודה גדולה של צדיקים. (11) ולא עוד אלא ראה בחזתמו של אברהם הביט לברית. (12) מיד ברח לויטן לפני יונה מהלך שני ימים. (12) אמר יונה הרי הצלתך מפי של לויטן הראיני כל מה שיש בימים ובתהומות. (13) הראהו נהר גדול שמימי אוקיינוס יוצאים שנאמר ונהר יסובבני. (14) הראהו שבילי ים סוף שעברו ישראל בתוכו שנאמר סוף חבוש לראשי. (15) הראהו גיהנם שנאמר ותעל משחת חיי. (16) הראהו היכל ה' שנאמר לקצבי הרים ירדתי. (17) מכאן אנו למידים שירושלים על שבעה הרים עומדת. (18) הראהו אבן שתייה קבועה בתהום, והראהו שם בני קרח שעומדים עליה ומתפללים. (19) אמר לו הדג יונה הרי אתה נגד היכל ה' התפלל ואתה תענה.

### P: Same as MY

### W: No Material on MY Chapter 5

### PRE

רבי טרפון אומר ממונה היה אותו הדג לבלוע את יונה מששת ימי בראשית שנאמר וימן ה' דג גדול לבלוע את יונה. ונכנס בפיו כאדם שהיה נכנס בבית הכנסת הגדולה ועמד, והיו שתי עיניו של דג כחלונות אפומיות מאירות ליונה, ר' מאיר אומר מרגליות אחת הייתה תלויה במעיניו של דג מאירה ליונה כשמש הזה שהוא מאיר בצהרים, ומראה לו כל מה שבים ובתהומות, ועליו הכתוב אומר אור זרוע לצדיק, אמר לו הדג ליונה אין אתה ידע שבא יומי להאכל נפיו של לויטן, אמר לו יונה הוליכני אצלו אמר יונה ללויטן בשבילך ירדתי לראות מקום מדורך שאני עתיד ליתן חבל בלשונך ולעלותך ולזבוח אותך<sup>25</sup> לסעודה הגדולה של צדיקים, הראהו חזתמו של אברהם אמר הביט לברית, וראה לויטן וברח מפני יונה מהלך שני ימים, אמר לו הרי הצלתך מפי של לויטן, הראיני כל מה שבים ובתהומות, והראהו נהר גדול של מימי אוקיינוס, שנאמר תהום יסובבני, והראהו ים סוף שעברו בתוכו, שנאמר סוף חבוש לראשי, והראהו מקום משברי ים וגליו יוצאין ממנו, שנאמר כל משברך וגלך עלי עברו, והראהו עמודי ארץ במכוניה, שנאמר הארץ בריחה בעדי לעולם, והראהו גיהנם

25. The reading in PRE is more clear than MY. See f. 47 in the Commentary to MY 5:10.

שנאמר ותעל משחת חי. והראהו שאול תחתית, שנאמר מבטן שאול שועתי שמעת קולי<sup>26</sup>, והראהו היכל ה', שנאמר לקצבי הרים ירדתי, מכאן אנו למדים שירושלים על שבעה הרים היא עומדת, והראהו שם אבן שתייה קבועה בתהומות תחת היכל ה', ובני קרח עומדים ומתפללין עליה, אמר לו הדג ליונה הרי אתה עומד תחת היכל ה' התפלל ואתה נענה.

## T

וימן ה' דג גדול לבלוע את יונה ויהי יונה במעי הדג שלשה ימים ושלשה לילות ונכנס יונה לתוך פיו כאדם שהוא נכנס לבה"כ גדולה והיו שתי עיניו של דג כחלונות מפותחות מאירות ליונה, רבי מאיר אומר מרגלית אחת תלויה במעיו של דג והיתה מאירה ליונה כשמש הזה שהוא מאיר בגבורתו בצהרים, והיה רואה יונה כל מה שבים ושבתהומות שנאמר אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה, א"ל הדג ליונה אי אתה יודע שבא זמני להאכל לתוך פיו של לויטן, א"ל הולכיני לשם ואני מציל אותך ואת נפשי, הולכיני אצל לויטן, אמר לו ללויטן בשבילך באתי לראות מדורך בים, ולא עוד אלא שאני עתיד ליתן חבל בצוארך<sup>27</sup> ולעלות אותך לסעודה גדולה של צדיקים, הראהו חותמו של אברהם אבינו הבית לברית וראהו לויטן וברח מהלך שני ימים לפני יונה, אמר לו לדג הריני הצלתך מפיו של לויטן הראני כל מה שבים ובתהומות, והראהו נהר גדול של מימי אוקינוס שנ' תהום יסובבני<sup>28</sup>, והראהו שבילי ים סוף שעברו ישראל בתוכם שנאמר סוף חבוש לראשי, והראהו מקום שמשברי הים וגליו יוצאין שנאמר כל משברך וגלך עלי עברו, והראהו עמודי ארץ במכוניה שנ' הארץ בריחה בעדי לעולם, והראהו שאול תחתית שנא' ותעל משחת חי ה' אלהי, והראהו גיהנם דכתיב מבטן שאול שועתי שמעת קולי, והראהו תחת היכל ה' שנא' לקצבי הרים ירדתי, מכאן אנו למדים שירושלים על שבעה הרים עומדת, וראה שם אבן שתייה קבועה בתהומות, וראה שם בני קרח עומדין ומתפללין עליה, אמר לו ליונה הרי אתה עומד תחת היכל ה' התפלל ואתה נענה.

## Y

ר' מאיר אומר<sup>29</sup> ממונה היה הדג לבלוע את יונה מששת ימי בראשית שנאמר וימן ה' דג גדול, נכנס לתוך פיו כאדם שנכנס לביהכ"נ גדולה והיו שתי עיניו כחלונות אמר פנסאות מאירות ליונה, ר' מאיר אומר מרגלית היתה תלויה במעיו של דג ומאירה ליונה כשמש הזה שהאיר בגבורה וראה יונה כל מה שבימים ובתהומות, א"ל הדג ליונה אי אתה יודע שיומי בא להתאכל לתוך פיו של לויטן, אמר לו הולכיני אצלו ואני מציל אותי ואותך מפיו, הולכיני אצל לויטן, אמר לו בשבילך ירדתי לראות את מדורך בים, ולא עוד אלא שאני עתיד לירד

26. These three stops on the tour are not found in MY, but do appear in T and Y in the same order.

27. "In the neck." Compare to MY and PRE which read "in the tongue," and Y which reads "in the head."

28. T quotes Jonah 3:6: "תהום יסובבני." A better reading is found in MY and P which quote Jonah 3:4: "נהר יסובבני."

29. Y quotes this tradition in the name of R. Meir as opposed to R. Tarfon as seen in MY 5:2, PRE and T. R. Meir is the tradent in MY 5:5 and in the corresponding traditions in PRE, T and Y. Perhaps this was a scribal error from the author/s of Y.

וליתן חבל בראש<sup>30</sup> ולעשות סעודה ממך לצדיקים, הראהו חותמו של אברהם אבינו הביט לברית וראה לותן וברח מלפניו מהלך שני ימים, אמר לו אני הצלתך מפיו של לותן הראני כל מה שבימים ובתהומות, והראהו נהר גדול של אוקינוס שנאמר ונהר יסובבני, והראהו שבילי ים סוף שעברו ישראל בתוכם שנאמר סוף חבוש לראשי, והראהו מקום שמשברי הים אליו יוצא שנאמר כל משברך וגליך עלי עברו והראהו עמודי ארץ במכוניה שנאמר הארץ בריחיה בעדי לעולם, והראהו שאול תחתית שנאמר מבטן שאול שועתי, והראהו גיהנם שנאמר ותעל משחת חי, והראהו היכל ה' שנאמר לקצבי הרים, מכאן אנו למדים שירושלים על שבעה הרים עומדת, וראה שם אבן שתיה קבועה בתהומות, וראה שם בני קרח עומדים ומתפללים עליה.

---

30. See f. 26.

## Chapter 6: The Second Fish

### MY

(1) והיה יונה שלשה ימים במעי הדג ולא התפלל. (2) אמר הקב"ה אני הרחבתי לו מקום במעי הדג כדי שלא יצטער והוא לא מתפלל לפני. (3) אני מזמין לו דגה מעוברת בשלש מאות וששים וחמשת אלפים דגים קטנים כדי שיצטער ויתפלל לפני שאני מתאוה לתפילתן של צדיקים. (4) באותה שעה זימן לו הקב"ה דגה מעוברת והלכה אצל הדג. (5) אמרה הדגה לדג איש נביא שבמעיך שיגרני הקב"ה לבלעו. (6) אם אתה פולטו מוטב ואם לאו אני בולעך עמו. (7) אמר לה הדג לדגה מי יודע זה שאתה אמת אמרת. (8) אמרה לויתן יודע. (9) הלכו שניהם אצל לויתן. (10) אמרה לו דגה ללויתן מלך על כל דגי ימים אין אתה יודע ששיגרני הקב"ה אצל דג זה לבלוע הנביא שבמעיו? (11) אמר לה הן. (12) אמר לו דג ללויתן אימתי. (13) אמר לו בשלש שעות אחרונות כשירד הקב"ה לצחק בי שמעתי כן. (14) אמר לה לדגה לכי ובולע את הנביא שבמעי הדג. (15) פולטו הדג ובולעו אותו הדגה. (16) כיון שנכנס לתוך מעיה היה מצטער בצער גדול מתוך הטינוף ומתוך זוהמתה של דגה. (17) מיד כיון לבו לתפילה לפני הקב"ה.

### P

(5) אמרה הדגה לדג איש נביא שבמעיך שיגרני הקב"ה לבלעו.  
(12) אמר לו דג ללויתן אימתי.

### W

באותה שעה זימן הק' דג דגול לבלוע את יונה שנ' ויזמן יי דג גדול ולא התפלל יונה.<sup>31</sup> אמ' הק' אני הרחבתי לו מקום במעי זכר כדי שלא יצטער והוא אינו מתפלל לפני עכשיו אני מזמן לו דכה נקיבה מעוברת בשלש מאות וששים וחמשה אלפים רבבות כדי שיצטער ויתפלל לפני. באותה שעה שיזמן הק' דגה מעוברת הלכה היא אצל הדג זכר ואמרה הדגה לדג איש נביא שבמעיך שיגרני הק' לבלוע. אם אתה פולטו הרי טוב כדי שאבלענו מיד ואם לאו אני בולעך ונביא שמבעך. אמר הדג לדכה ומי יודע שכך הוא שאתה אומרת שהוא אמת. אמרה לו לויתן מלך על כל בני ימים ציוה עלי. הלכו אצל לויתן. אמרה לו הדגה אין אתה יודע ששיגרני הק' אצל דג זה לבלוע את הנביא שבמעיו. אמר לה הן. אמר לו ללויתן אימתי אמר לו בשעה שירד הק' משמי שמים העליונים בשלש שעות אחרונות לשחק בי באותה שעה אמ' הק' לדגה לכי ובולעי איש נביא זה אשר במעי הדג. מיד פלט הדג את יונה ובלעה במקומו. וכיון שנכנס לתוך מעי' היה מצטער צער גדול בתוכה מתוך הדוחק ומתוך הטינוף ומתוך חמתה של דגה מיד נעשה לבו לתפילה לפני הק' שנ' ויתפלל יונה אל יי (שם ב, ב).

31. W does not record any tradition about the first fish, the male one, or Jonah's tour of the depths, as seen in MY chapter 5. After mentioning briefly that Jonah is swallowed by a male fish, W then recounts the episode with the female fish that motivates Jonah to pray.



## PRE

אמר לו לדג עמוד במקום עמודך שאני מבקש להתפלל, עמוד הדג והתחיל יונה להתפלל לפני הקב"ה.<sup>32</sup>

## T

מיד אמר יונה לדג עמוד במקום עמודך שאני מבקש להתפלל תפלה, ועמוד הדג, והתחיל יונה להתפלל לפני הקב"ה.

## Y

והיה יונה שלשה ימים ושלשה לילות במעי הדג ולא התפלל אמר הקב"ה אני הרחבתי לו מקום במעי דג זכר כדי שלא יצטער והוא אינו מתפלל אני מזמן דגה מעוברת שס"ה אלפים רבבות דגים קטנים כדי שיצטער ויתפלל לפני, מפני שהקב"ה מתאווה לתפלתן של צדיקים, באותה שעה זימן לו הקב"ה דגה מעוברת ואמרה לו דגה איש נביא שבמעך שגרני הקב"ה לבלעו אם אתה פולטו הרי טוב ואם לאו אני בולעך עמו, אמר לה מי ידע אם הדבר שאתה אומר אמת, אמר לו לויטן, הלכו אצל לויטן, אמרה לו דגה לויטן מלך על כל דגי הים אי אתה ידע ששגרני הקב"ה אצל דג זה לבלוע איש נביא שבמעיו, אמר לה הן, אמר לו דג ללויטן אימתי, אמר לו בשלש שעות אחרונות כשירד הקב"ה לצחק בי שמעתי כן, מיד פלטו ובלעתו הדגה והיה בצער גדול מתוך הדוחק ומתוך הטנוף, מיד כוון לבו בתפלה שנאמר ויתפלל יונה וגו' במעי הדגה.<sup>33</sup>

32. PRE and T do not include the story of the pregnant fish. In these two versions, Jonah prays immediately after the tour inside the male fish ends. See "Later Text Witnesses" in the chapter, "The Textual History of Midrash Yonah."

33. Y has the tradition about the pregnant fish which is not found in PRE and T, but which appears later in MY and W. Thus Y appears to be a transitional text in the development of Midrash Yonah. See "Yalkut Shimoni" in the chapter "The Textual History of Midrash Yonah."

## Section 2, Chapter 7: Jonah's Prayer

### MY

(1) ויתפלל יונה אל יי אלהיו ממעי הדגה. (2) אמר לפניו רבונו של עולם אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח. (3) אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך. (4) אשא כנפי שחר אשכונה באחרית ים. (5) גם שם ידך תנחני ותאחזני ימך. (6) שוב אמר לפניו. (7) רבונו של עולם אתה הוא מלך על כל ממלכות אתה אדון מושל על כל רוצני תבל. (8) כסאך שמי השמים והארץ הדום רגליך. (9) מלכותך במרום וממשלתך בעומק. (10) מעשה כל העולם לפניך גלויים ותעלומות כל גבר לפניך פרושים. (11) דרכי כל הארץ אתה חוקר ומצעדי כל חי אתה בוחן. (12) וכל ראי עולם ידועין לך ולבבות אתה מבין. (13) מחשבות כל אדם חשובין לך, כל מסתרין גלויין לך. (14) אין תעלומות לפני כסא כבודך ואין נסתר מגד עיניך. (15) כל רי ורי אתה סודר, כל דבר ודבר אתה סח, כל מקום אתה שם. (16) עיניך צופות רעים וטובים שטאמר עיני ה' צופות רעים וטובים. (17) בבקשה ממך ענני מבטן שאול והושיעני ממצולה. (18) ותבא לפניך שועתי ועשה מהרה בקשתי. (19) שאתה ברחוק ושומע בקרוב שטאמר בצר לי אקרא ה'. (20) ועדיין לא נענה. (21) שוב אמר לפניו (22) רבונו של עולם נקראת מוריד ומעלה הרי ידדתי העליני (23) ממות ומחיה נקראת הרי הגיעה נפשי למות החייני. (24) ולא נענה עד שיצא דבר זה מפיו (25) אשר נדרתי להעלות את לוייתן ולבוח אותה בסעודה של צדיקים לפניך אשלם ביום תשועתי. (26) שטאמר ואני בקול תודה אזבחה לך אשר נדרתי אשלמה.

### P

(3) אם שמי שמים שם אתה ואציעה שאול הנך.  
(4) אשא כנפי שחר אשכונה בתחתיות ים.  
(5) גם שם ידך תנחני ותאחזני ימך.<sup>34</sup>  
(12) וכל ראי עולם ידוע לך ולבבות אתה מבין.  
(15) כל רי ורי אתה סודר, כל דבר ודבר כל מקום אתה שם.  
(23) מימית ומחיה נקראת הרי הגיעה נפשי למות החייני.

### W

ומה היא התפילה שהתפלל לפני הקב"ה אמר לפניו רבו' ש"ע אנה אלך מרוחק ואנה אברח מפניך אם אסק שמים הנך ואציעה שאול הנך שם ואשא גם כנפי שחר גם (שיסידך) [שם ידך] תנחני. שוב אמר לפני רבו' ש"ע מלך על כל ממלכות אדון ומושל על כל (אזני) [רוזני] ארץ כסאך שמי שמים והארץ הדום רגלך ומלכותך במרום וממשלתך [בעמק]. מעשה כל העולם כולו גלויים לפניך ותעלומות כל גבר פרוסי' לנגדך. דרכי כל האדם ומצעדי כל חי אתה חוקר סתרי כל חי וכליות ולב אתה ידע ורי לבבות אתה מבין. כל מחשבות חשובים לך וכל נסתרות לך גלויים. אין תעלומות לפני כסאך ואין נסתר מגד עיניך. כל רי אתה סודר כל דבר ודבר אתה מבין כל מקום אתה שם וצופה טובים ורעים. בבקשה ממך ענני מבטן שאול והודיעני ממצולה. תבוא באזן שועתי ועשה בקשתי שאתה יושב ברחוק

34. The P version misquotes Psalm 139:7-10. Jellinek corrects these mistakes in MY.

ומאזין בקרוב שנ' בצר לי אקרא יי וכו'.<sup>35</sup>

### PRE

ואמר לפניו רבש"ע נקראת מוריד ומעלה ירדתי העלני נקראת ממית ומחיה הרי נפשי הגיעה למות החייני, ולא נענה עד שיצא מפיו דבר זה ואמר, אשר נדרתי אשלמה אשר נדרתי להעלות את לויטן ולזבוח אותו לפניך אשלם ביום ישועת ישראל.<sup>36</sup>

### T

רבש"ע נקראת מוריד ומעלה הרי ירדתי העלני, נקראת ממית ומחיה הרי הגעת נפשי למות החייני, ולא נענה, עד שיצא מפיו אשר נדרתי אשלמה וגו' אשר נדרתי לעלות את לויטן ולהעלות לפניך אשלם ביום ישועת ישראל שנא' ואני בקול תודה אזבחה לך אשר נדרתי.

### Y

אמר רבון העולמים אנה אלך מרוחך ואנה מפניך אברח אם אסק שמים וגו' אתה מלך על כל הממלכות ואדון על כל רוזני תבל, כסאך שמי שמים וארץ הדום רגליך, מלכותך במרום וממשלתך בעומק, מעשי כל האדם גלויים לפניך ותעלומות כל גבר פרושות לך, דרכי כל אדם אתה חוקר ומצעדי כל חי אתה בוחן, סתרי כליות אתה יודע, רזי לבבות אתה מבין, כל מסתרים גלויים לך, אין תעלומות לפני כסא כבודך ואין נסתר מנגד עיניך, כל רז ורז אתה סודר וכל דבר ודבר אתה סת, בכל מקום אתה שם, עיניך צופות רעים וטובים בבקשה ממך ענני מבטן שאול והושיעני במצולה ותבא באזניך שועתי ומלא בקשתי, שאתה יושב ברחוק ושומע בקרוב, נקראת מעלה ומוריד נא העלני, נקראת ממית ומחיה הגעתי למות החייני, ולא נענה עד שיצא דבר זה מפיו ואשר נדרתי להעלות את לויטן ולעשותו לפניכם אשלם ביום ישועת ישראל ואני בקול תודה אזבחה לך.<sup>37</sup>

35. As discussed in the Commentary to MY 7:1-26, the prayer of Jonah is divided into three parts. W records two of these sections, the text from Psalm 139 (MY 7:1-5), and the extended piece on God's omniscience (MY 7:6-20). In my view, W must have come from a different manuscript branch as it does not include the full version of Jonah's prayer nor the material found in MY chapters 2, 4, 5.

36. PRE and T include MY 7:21-26, but leave out the other two versions of Jonah's prayer, MY 7:1-5 and MY 7:6-20.

37. MY and Y are the only text witnesses which preserve three versions of Jonah's prayer.

## Chapter 8: Escaping the Fish and the Sailors

### MY

(1) באותה שעה נתגלגלו רחמיו של הקב"ה על יונה ואמר לדגה פלטי יונה ליבשה. (2) ופלטו תשע מאות וששים וחמשה פרסאות ליבשה שנאמר ויאמר ה' לדג. (3) מלמד שזימן הקב"ה דג גדול מכולם לבלוע ליונה ולדגה. (4) כיון שראו המלחים אותן נפלאות שעשה הקב"ה עם יונה השליכו את אלהיהם בים שנאמר משמרים הבלי שוא חסדם יעזובו. (5) ועלו לירושלים ומלו בשר ערלתם שנאמר ויראו האנשים יראה גדולה את ה' ויזבחו זבח. (6) הם לא זבחו אלא דם ברית מילה שהוא כדם זבח. (7) ונדרו להביא איש את אשתו ואת בניו ואת כל אשר לו לאלהי יונה ונדרו ושלמו. (8) ועליהם ועל שאר גירי הצדק נאמר יאמרו נא יראי ה' כי לעולם חסדו.

### P

(7) ונדרו להביא איש את אשתו ואת בניו ואת כל אשר לו לראות<sup>38</sup> יונה ונדרו ושלמו.

### W

באותה שעה נתגלגלו רחמיו של מלך מלכי המלכים הק' על יונה ואמר לדגה פלטי את יונה בתשע מאות וששים וחמשה פרסאות ליבשה שנ' ויאמר יי לדג וכו' (יונה ב, א). מה הוא שאמר הכתו' (הגה) [דג] מלמד שזימן הק' דג גדול מכולם לבלוע יונה ולדגה.<sup>39</sup>

### PRE

מיד רמז הקב"ה והשליך את יונה, שנאמר ויאמר ה' לדג ויקא את יונה אל היבשה<sup>40</sup>, ראו המלחים את כל האותות והנפלאות הגדולים שעשה הקב"ה עם יונה מיד עמדו והשליכו איש את אלהיו בים, שנאמר משמרים הבלי שוא חסדם יעזובו, וחזרו ליפו ועלו לירושלים ומלו את בשר ערלתם, שנאמר ויראו המלחים יראה גדולה את ה' ויזבחו זבח לה', זבח זבח, והלא אין מקבלין זבח מן עובדי גלולים אלא זה הוא דם ברית שהוא כדם זבח, ונדרו ושלמו להביא איש את אשתו ואת כל אשר לו ליראת אלהי יונה ונדרו ושלמו, ועליהם הוא<sup>41</sup> אומר על הגרים גרי הצדק.

38. A scribal error.

39. W does not include any material on the conversion of the sailors as seen in MY 8:4-8.

40. PRE does not include the comment about the larger male fish that swallows Jonah and the female fish (MY 8:3). Since PRE did not include the story about the pregnant fish in the first place, it has no need to explain why Jonah is spit out by a male fish. For further discussion of the three fish who swallow Jonah, see the Commentary to MY 8:3.

41. The final proof text in PRE is from the 13th blessing of the *amidah*. The PRE material ends here and does not offer any commentary on Jonah chapters 3-4.

# T

מיד רמז הקב"ה והקיא את יונה ליבשה שנא' ויאמר ה' לדג ויקא את יונה אל היבשה, ויראו המלחים את כל הנסים והאותות והנפלאות הגדולים שעשה הקב"ה עם יונה ועמדו והשליכו איש אלהיו שנא' משמרים הבלי שוא חסדם יעזובו, וחזרו ליפו ועלו לירושלים ומלו את בשר ערלתם שנא' (שם ה' /יונה א') ויראו האנשים יראה גדולה את ה' ויזבחו זבח לה' וידרו נדרים, וכי זבחו זבח אלא ברית מילה שהוא כדם זבח, ונדרו כל איש מהם להביא את בניו ואת כל אשר לו לאלהי יונה ונדרו ושלמו, ועליהם הוא אומר את הגרים גרי הצדק.<sup>42</sup>

# Y

מיד רמז הקב"ה לדג והקיא את יונה ותנקס"ח<sup>43</sup> פרסאות ליבשה<sup>44</sup> וראו המלחים את כל האותות והנפלאות שעשה הקב"ה עם יונה והשליכו איש את אלהיו שנאמר משמרים הבלי שוא, וחזרו ליפו ועלו לירושלים ומלו בשר ערלתם שנאמר ויראו האנשים יראה גדולה וגו', וכי זבח זבחו, אלא ברית מילה שהוא כדם זבח ונדרו איש אשתו ובניו וכל אשר לו לאלהי יונה ונדרו ושלמו ועליהם הוא אומר ועל גרי הצדק

42. T follows PRE in quoting the *amidah* instead of the Psalms as in MY, demonstrating the close relationship of these two text witnesses. Like PRE, T also ends here, offering no commentary on Jonah chapters 3-4.

43. Perhaps MY's reading of "965" became "968" when a scribe trying to abbreviate the number with Hebrew letters accidentally replaced ה (5) with ח (8).

44. Here is another example of the transitional nature of the Yalkut text witness. Y includes the story of the pregnant fish, but does not record the final comment about the third larger male fish which swallows Jonah and the pregnant fish. This interpretation is necessary in order to reconcile Jonah 2:2 and Jonah 2:11 (See commentary to MY 8:3).

## Chapter 9: Nineveh & Jonah's Prophecy

### MY

(1) מיד נגלה עליו בית דין שנית שנאמר ויהי דבר ה' אל יונה שנית לאמור קום לך אל נינוה העיר הגדולה. (2) שיגרו להתנבאות עליה ולהחזיר אנשי נינוה בתשובה. (3) מיד עמד יונה והלך לנינוה בלב שלם שנאמר ויחל יונה לבא בעיר מהלך יום אחד. (4) ונינוה היתה עיר גדולה מלמד שהיתה נינוה מהלך ארבעים פרסאות על ארבעים פרסאות. (5) והיו בה שנים עשר שווקים וכל שוק ושוק היה בה שנים עשר אלף ריבוא בני אדם. (6) והיו בה שני רחובות וכל רחוב ורחוב היו בה שנים עשר מבואות. (7) וכל מבוי היה שנים עשר חצירות וכל חצר שנים עשר בתים. (8) וכל בית ובית היו בה שנים עשר גיבורים וכל גיבור וגיבור היו לו שנים עשר בנים. (9) והיה יונה עומד בשוק אחד ומכריז והיה קולו מהלך מ' פרסאות (10) והיו שומעין קולו בכל שוק ושוק ורחוב ורחוב ובכל מבוי ומבוי בכל חצר וחצר בכל בית ובית ובכל שער ושער בעיר נינוה.

### P

(10) והיו שומעין קולו בכל שוק ורחוב ורחוב

### W

מיד נגלה הק' שנית על יונה שנ' ויהי דבר יי אל יונה בין אומות שנית, ושיגרו הק' לנינוה להתנבאות עליה להחזיר אנשי נינוה בתשובה שנ' לך אל נינוה וכו'. מיד עמד יונה והלך אל נינוה בלב שלם שנ' ויחל יונה וכו'. כי עיר היא הגדולה מלמד שהיתה נינוה מהלך ארבעים פרסה והיו בהם שנים עשר שווקים וכל שוק ושוק היו בהם י"ב שקקים וכל שקק ושקק היו בה שנים עשר אלף ריבוא ילדים וילדות שאינם יודעים בין טוב לרע ובין לימין ושמאל.<sup>45</sup> וכל רחוב ורחוב היו ברחוב שנים עשר מבואות. וכל מבוי ומבוי היו בה י"ב חצירות. וכל חצר וחצר היו בה שנים עשר בתים וכל בית ובית היו בה י"ב גיבורים. וכל גיבור וגיבור היו לו י"ב בנים. והיה יונה עומד בשוק אחד וביום השני עומד היה ומכריז. והיה קולו הולך לארבעים פרסה והיו שומעים קולו על כל שוק ושוק וכל שער לשער שבעיר נינוה.

### PAR

בעזר שוכן מעונה, אני כותב מדרש יונה<sup>46</sup>: יונה הלך לנינוה בלב שלם שנאמר ויחל יונה לבוא בעיר ונינוה היתה עיר גדולה, מלמד שהיתה נינוה ארבעים פרסה על ארבעים פרסה והיו בה שנים עשר שווקים וכל שוק ושוק היו בה שנים עשר שקקים, וכל שקק ושקק היו בה שנים עשר רבוא ילדים וילדות שאין יודעים לא טוב ולא רע,<sup>47</sup> וכל רחוב ורחוב היו בו שנים עשר מבואות וכל מבוי ומבוי היו בו שנים עשר חצרות, וכל חצר וחצר היו בה שנים

45. An allusion to Jonah 4:11. This insertion seems to suggest that the Ninevites were like children and could not be held accountable for their sins.

46. The PAR manuscript begins here with a comment by the scribe. PAR commences with the material on Jonah Chapter 3.

47. The parallel readings here of PAR and W, not found in the other versions, suggest a close relationship between the two manuscripts.

עשר בתים, וכל בית ובית היו בו שנים עשר גבורים וכל גבור וגבור היו לו שנים עשר בנים, והיה יונה עומד בשוק אחד ומכריו והיה קולו חולך עד ארבעים פרסה.

Y

וקרא אליה את הקריאה (כתוב ברמז שמ"ג). ונינוה היתה עיר גדולה לאלהים, כתיב ואת  
רסן בין נינוה ובין כלח היא העיר הגדולה אין אנו יודעים אם נינוה היא העיר הגדולה אם  
כלח היא עיר גדולה<sup>48</sup>, אלא ממה דכתיב ונינוה היתה עיר גדולה הוי נינוה היא עיר גדולה.  
נינוה היתה מחלך (ארבעים) [שלשת] ימים, והיו בה שנים עשר שווקים, וכל שוק ושוק היו  
בו שנים עשר אלף בני אדם, וכל רחוב ורחוב היו בה י"ב מבואות, וכל מבוי היו בו י"ב  
חצרות, וכל חצר י"ב בתים, וכל בית ובית שנים עשר גבורים, וכל גבור היו לו י"ב בנים, והיה  
יונה מכריו בשוק והיה קולו נשמע מחלך ארבעים יום והיו שומעים קולו כל בית ובית.

---

48. Y inserts the oft-repeated rabbinic debate about two cities, Nineveh and Resen. See the Commentary to MY 9:4-8.

## Chapter 10: The King of Nineveh & His Decree

### MY

(1) והיו אנשי נינוה שוברים את לבם ונהפכה דעתם עליהם וחזרו כולם בתשובה אחד אנשים אחד נשים אחד שרים ושרות ואחד בחורים ובתולות שנאמר ויאמינו אנשי נינוה באלקי'. (2) הגיע הדבר לאסנפר מלך נינוה ועמד מכסה מלכותו ונטל כתר מעל ראשו והניח על ראשו אפר. (3) ופשט בגדי ארגמן הניח בעפר לבושו ותתפלש בעפר. (4) ואמר הוא וכל אנשי ביתו וכל שריו ועבדיו וכל גדולי המלכות להתענות הם וכל אנשי בתייהם שלשה ימים ושלשה לילות וכל יושבי עיר נינוה. (5) והכרוז היה יוצא לפני המלך שלשה ימים ושלשה לילות אל תאכלו אל תשתו כל משתה. (6) ויתכנסו בשקים ויתפלשו באפר ויתפללו בבכי לפני הקב"ה בכל שוק ושוק בכל רחוב ורחוב בכל בית ובית בכל שער ושער שבעיר נינוה. (7) הגביהו יונקי שדים שלהם כלפי מעלה ואמרו לפני הקב"ה בבכי גדול עשה בשביל אילו שלא חטאו. (8) ואולי ירחם הקב"ה עלינו ולא יאבד אותנו מכעסו.

### P

(2) הגיע הדבר לאסנפר מלך נינוה ועמד מכסה מלכותו ונטל כתר מעל ראשו והניחו על ראשו אפר.

(3) ופשט בגדי ארגמן הניחו בעפר

(6) ויתכנסו בשקים ויתפלשו באפר והפללו בבכי לפני הקב"ה

### W

והיו אנשי נינוה שוברים ליבם ונהפכה רעתם מעליהם וחזרו כולם בתשובה אנשים ונשים שרים ושרות בחורים ובתולות שנ' ויאמינו אנשי נינוה באלהיהם וכו'. באותה שעה הגיע לאסנפר מלך נינוה ועמד מכסאו ונטל כתר מלכותו מעל ראשו והניח על גבי אפר ופשט בגדי הארגמן מעליו והניחו באפר ונתן עפר על ראשו הוא וכל אנשי ביתו וכל שריו ועבדיו וכל גדולי מלכות וכל אנשי בתייהם. וגזרו תעניות שלשת ימים ושלשת לילות אל תאכלו מכל מאכל ואל תשתו מכל משקה. התכנסו שקים התפלשו באפר והתפללו בבכי לפני יי אלהיהם על כל שוק ושוק ועל כל רחוב ורחוב וכל מבוי ומבוי וכל חצר וחצר וכל בית ובית וכל שער ושער שבעיר נינוה והגביהו יונקי שדים כלפי מעלה וצעקו בשמים בבכי גדול עשה בשביל אילו שלא טעמו טעם חטא והרימו גרושתכם מעל פני העיר<sup>49</sup> אולי ירחם עלינו יי צבאות ולא יאבד אותנו מן העולם.

### PAR

והיו שומעין קולו כל אנשי נינוה וחזרו בתשובה ויאמינו אנשי נינוה באלהים. באותה שעה הגיע הדבר למלך נינוה ועמד מעל כסאו ונטל כתר מלכותו מעל ראשו והניחו על גבי האפר ופשט בגדי הארגמן והניחם על האפר, הוא וכל שריו ועבדיו, וגזרו תעניות<sup>50</sup> שלשה ימים

49. An allusion to Ezekiel 45:9.

50. Another parallel reading found only in W and PAR, which suggests a close manuscript relationship.



ושלשה לילות: לא תאכלו מכל מאכל ולא תשתו מכל משקה ותתכסו בשקים ותתפלשו בעפר ותתפללו בבכיה לפני ה' אלהים, ותגביהו יונקי שדים שלכם כלפי מעלה ואמרו לשמים בבכי: עשה בשביל אלו שלא חטאו, אולי ירחם המקום עלינו ולא יאבדנו.

# Y

באותה שעה הגיע הדבר לאסנפר מלך נינוה: רבי נחוניא בן הקנה אומר תדע לך התשובה מפרעה שמרד בהקב"ה מאד מי ה' אשר אשמע בקולו, ובלשון שחטא בו בלשון עשה תשובה מי כמוכה באלים ה', והצילו הקב"ה מן המיתה לספר כח גבורתו שטאמר ואולם בעבור זאת העמדתך ומלך בנינוה, ואנשי נינוה כותבים כתבי עמל וגוזלים ומתעבין במשכב זכור, ושלח הקב"ה יונה להתנבא עליה להחריבה ושמע פרעה<sup>51</sup> ועמד מכסאו וקרע בגדיו ולבש שק והכריז בכל עמו שיצומו כל העם שלשה ימים<sup>52</sup>, והעמיד אנשים לבד ונשים לבד וכן בהמה מצד אחד וילדיה מצד אחד והילדים רואים שדי אמם ובוכים וגם אמם רואים הילדים ובוכים<sup>53</sup>.

51. This piece about Pharaoh as the king of Nineveh comes from Rabbinic literature, but does not appear in any other versions of Midrash Yonah (See the Commentary to MY 10:2).

52. The Y version of the King's repentance and edict greatly abbreviate MY 10:2-6.

53. This piece is a conflation of MY 10:7-8, in which the king tells the Ninevites to lift up their children towards heaven and MY 11:1-5, in which the Ninevites separate the male and female beasts.

## Chapter 11: The Repentance of the Ninevites

### MY

(1) אמר ר' שמעון בן חלפתא תשובה של רמאות עשו אנשי נינוה. (2) מה עשו העמידו עגלים מבפנים ואימותם מבחוץ סייחים מבפנים ואימותם מבחוץ. (3) והיו אילו גועין מבפנים ואילו מבחוץ. (4) אמרו לפני הקב"ה אם אין אתה מרחם עלינו אין אנו מרחמים על אילו. (5) אמר ר' אחא בערביא עבדין כן שנאמר מה נאנחה בהמה נבוכו עדרי בקר. (6) כתיב ויקראו אל אלקים בחזקה. (7) אמר ר' שמעון בן חלפתא חציפא נצח לבישא וכל שכן לטובתו של עולם. (8) מיד כל בני העיר עשו כדבר המלך ויתפללו בבכי ובמר נפש ובדמעות לפני הקב"ה. (9) ביום השלישי שבו מדרכם הרעה שנאמר וישבו איש מדרכו הרעה. (10) כיצד שבו (11) אפילו מציאה שמצאו בשדות ובכרמים בשוקים וברחובות החזירו לבלעים. (12) ובכל בית ובית שהיו עשרה לבנים מן הגזל ואפילו בפלטין של מלך שהיו דמיו יקרים עד אין חקר שוברים כולם והחזירו לבעליהן. (13) וכל גן וגן וכל כרם וכרם שהיו בה שתי גפנים או שני אילנות מן הגזל עקרום והחזירו לבעליהן. (14) שתי כריכות אחת של שתי ואחת של ערב שגזלה אשה קרעו כל הבגד. (15) וכרכו שתי כריכות אחת של שתי ואחת של ערב והחזירו לבעליהן.

### P

(7) אמר ר' שמעון בן חלפתא חרצפא נצח לבישא  
(11) אפילו מציאה שמצא בשדות ובכרמים בשוקים וברחובות החזירו לבלעיה.  
(12) ובכל בית ובית שהיו עשרה לבינים מן הגזל.

### W

מיד הלכו כל בני העיר ויעשו כדבר המלך<sup>54</sup>. ויתפללו בבכי גדול ובמר נפש ובדמעות לפני הקב"ה עד ביום השלישי וחזרו כולם כאיש אחד מדרככם הרעה שני וישבו איש מדרכו הרעה (יונה שם, ח). וכשמצאו אדם בשדות ובכרמים בשוקים וברחובות החזירו בתקנות לבעליהן. וכל בית ושבת שהיו בה (עשה) [עשרה] לבנים מן הגזל ואפילו בפלטין של מלך שהיו מדקדקי אחריהן עד אין חקר ועד אין מספר וסתרו את כולם והחזירו לבעליהן וכל כרם וכרם שהיו בה שתי נטיעות או שני אילנות מן הגזל עקרום והחזירו לבעליהם. וכל בגד ובגד שהיו בה שתי פקיעיות של שתי או של ערב שגזלה אשה משכנתה או מגרת ביתה<sup>55</sup> קרעו כל הבגד וכרכו שתי כריכות אחת של שתי ואחת של ערב והחזירו לבעליהן.

54. W leaves out MY 11:1-7 which is a direct quote from P.T. *Taanit* 2:65b. PAR likewise leaves out this Talmudic text. As we shall see, W and PAR leave out other texts included in MY that are directly quoted from Rabbinic literature.

55. This phrase alludes to Exodus 3:22. See the Commentary to MY 11:14. PAR does not contain this allusion to Exodus 3:22, showing that even though the manuscripts are clearly related, they are not precisely parallel.

## PAR

מיד הלכו כולם ועשו כדבר המלך<sup>56</sup>, ויתפללו בבכי ובמר נפש ובדמעות לפני הקב"ה. ביום השלישי חזרו מדרכם הרעה שטאמר וישבו איש מדרכם הרעה ואפילו מציאות שמצא אדם בשדות וכרמים בשוק וברחוב החזירו התנינוקות<sup>57</sup> לבעלים, כל בית ובית שהיה בו אבן של גזל ואפילו בפלטרין של מלך שהיו דמיו יקרין עד אין חקר החזירו לבעליהן, וכל כרם וכרם שהיה בו נטיעות או אילן אחד מגזל עקרו והחזירו, וכל בגד ובגד שהיו פקעיות של שתי או של ערב שגילם משבצות קרעו כל בגד ובגד וכרכו שתי הכריכות אחת של שתי ואחת של ערב והחזירו לבעלים. ויקראו אל אלהים בחזקה וישבו איש מדרכו הרעה, והקב"ה נח מכעסו ועמד מכסא דין וישב על כסא רחמים ונתרצה להם שטאמר וינחם האלהים על הרעה אשר דבר לעשות להם ולא עשה<sup>58</sup>

## Y

והיו יותר משנים עשר רבוא אדם, וינחם ה' על הרעה אשר דבר ארבעים יום הארך אפו נגד ארבעים יום ששלח ליונה לנינוח, ולאחר ארבעים יום שבו לדרכיהם הרעים יותר מן הראשונים ונבלעו המתים בשאול תחתית שטאמר מעיר מתים ינאקו<sup>59</sup>: ויקראו אל אלהים בחזקה, מהו בחזקה, אר"ש בן חלפתא חציפא נצח לבישא כל שכן לטובו של עולם, ועמד מלך מכסא מלכותו וכו' (כדלעיל), והגביה יונקי שדים שלהם כלפי מעלה ואמר להקב"ה בבכי גדול עשה בשביל אלו שלא חטאו, ביום שלישי חזרו כלם מדרכם הרעה<sup>60</sup> אפילו מציאה שאדם מצא בשדות ובכרמים בשווקים וברחובות החזירו לבעלים, ואפילו לבנים של גזל שבנו בפלטרין של מלך סתרו הפלטרין והחזירו הלבנים לבעליהם, וכל כרם וכרם שהיו בו שתי נטיעות או שני אילנות מן הגזל עקרום והחזירו לבעליהן, וכן בגד שהיו בו שתי פקעיות של גזל קרעו הבגד והחזירו.<sup>61</sup>

56. See f. 53.

57. A corruption of בתקנות as seen in W.

58. This section about God moving from the throne of justice to the throne of mercy appears much later, in MY 12:25. Thematically, this piece does not fit here since other *derashot* on the repentance of the Ninevites have yet to come.

59. This piece has no parallels in Rabbinic literature or any of the other versions of MY. It does not fit in particularly well with the narrative.

60. This section re-tells and shortens MY 11:1-8 but is not well edited.

61. Y does not mention the tradition of destroying the King's palace as seen in all of the other versions of Midrash Yonah.

## Chapter 11: Part 2

### MY

(16) כיצד שבו מרדכם הרעה (17) מלמד שכל אחד ואחד היה עושה משפט וצדקה. (18) וכל מי שהיה בידו עבירה הלך ומתודה ונוזר בתורה ומקבל עליו דין שמים. (19) אם לסקילה סקילה אם לשריפה שריפה אם להריגה הריגה אם לחניקה חניקה עד שזכו לחיי העולם הבא. (20) אפילו אם מכר אדם לחבירו בית חריבה ועמד לבנותו ומצא בה מטמון של כסף וזהב מה היה עושה. (21) היה קורא לאותו האיש שמכר לו את הבית חריבה ואומר מטמון שמצאתי בתוך החורבה זו היא שלך. (22) משיב ממוכר ואומר ללוקח אני כשמכרתי הבית החריבה כל אשר בתוכו מכרתי לך ועכשיו מטמונית הללו שלך. (23) אם לא היו רוצים ליטול לא המוכר ולא הלוקח הלכו שניהם אצל הדיין. (24) אמר לוקח לדיין אדוני כשלקחתי חורבה זו מן האיש היה לא לקחתיה אלא חורבה בלבד. (25) וכשחפשתי בה מצאתי בה אבנים טובות ומרגליות. (26) ועתה יטול ממני ולא יעזב אצלי כי בשביל הגזל הקב"ה מחריב את העולם שנאמר כי מלאה הארץ חמס מפניהם. (27) אמר לו מוכר לדיין אני כשמכרתי לו חורבה זו מכרתי לו היא וכל אשר מה שבתוכה. (28) כשם שאתה בורח מן הגזל כך אני בורח מן הגזל. (29) שכל מי שגזל מחבירו אפילו שוה פרוטה כאילו נוטל נשמתו ממנו שנאמר כן ארחות כל בוצע בצע את נפש בעליו יקח. (30) מה עשה הדיין. (31) ביקש שטר של אותו חורבה. (32) הלך במניין עד ארבעה דורות ומצא יורש לאותו איש שהטמין אותה והחזירו לבעליו. (33) על אותו נאמר אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף.

### P

(18) וכל מי שהלכה מידו עבירה  
(20) אפילו אם מכר אדם לחבירו בית חריבה ועמד לבנותו ומצא במטמון של כסף וזהב  
(33) על אותו נאמר אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף.

### W

באיזה צד היה שב איש מדרכו הרעה מלמד שכל אחד ואחד היה עושה משפט וצדקה בארץ וכל שהיה בידו עבירה והלכה מדעתו והיה (שכר) [נוזר] ומתודה אותו ומקבל דין תורה על עצמו כן אם לסקילה סקילה ואם לשריפה שריפה ואם הרג לחרג ואם לחנוק חנק כדי שיזכו לחיי עולם הבא. ואם מכר אדם בית או חורבה ועמד לבנותה ומצא בה מטמוניות של כסף או של זהב מה היה עושה היה קורא לאותו האיש שמכר לו את החורבה ואמר לו מטמוניות הללו שלך הם משיב המוכר ואמר ללוקח אני שמכרתי לך את החורבה הזו היא וכל מה שבתוכה מכרתי לך ועכשיו מטמוני' הללו שלך הם. ולא היו רוצים ליטול לא המוכר ולא הלוקח. והלכו שניהם אצל הדיין. אמר הלוקח לדיין אני כשקנתי בית החורבה הזו מן האיש הזה לא לקחתי אלא החורבה בלבד וכשחפשתי את אבניה לבנותה מצאתי כלי כסף וכלי זהב וכל כלי חמדה ועכשיו יטול את ממונו ולא יעזב את הגזל אצלי שבשביל הגזל היה הק' מחריב את עולמו שנ' כי מלאה הארץ חמס וכו'. אמר המוכר לדיין אני כשמכרתי בית החורבה הזו לאיש הזה היא וכל מה שבתוכה מכרתי לו וכשם שהוא בורח מן הגזל כך אני בורח ממנו שכל מי שגזל מחבירו אפילו שוה פרוטה כאילו נוטל

נשמתו ממנו שנ' (כל) [כן] אורחות כל בוצע בצע וכו'. מה עשה אותו הדיין ביקש שטר מכירה עקרה (אות שלו) [של אותה חורבה. הלך] במניין ושילש שנים לשבעה דורות, עד שמצא יורש לאות' האיש (שהטמון) [שהטמון] הממון והחזירו לבעליו. ועל אותו שעה אמר דוד אמת מארץ (תצמח) [תצמח] וכו'.

## PAR

כי שבו מדרכם, וכל אדם שיש בידו עבירה ונזכר היה מתוודה עליה אם סקילה לסקילה אם שרפה לשרפה אם הריגה להריגה ואם חניקה לחניקה, כדי שיזכו לחיי העולם הזה ולחיי העוה"ב, ואפילו מכר אדם חורבה לתבירו ועמד לבנות ומצא מטמוניות של כסף או של זהב מה היה עושה, היה קורא לאותו האיש שמכר לו את החורבה ואמר לו המטמון שמצאתי בתוך החורבה שלך הוא, והשיב המוכר ואמר ללוקח אני שמכרתי לך חורבה זו וכל מה שבתוכה מכרתי לך ומטמוניות הללו שלך הוא, ולא היו רוצין ליטול לא מוכר ולא לוקח, הלכו שניהם אל הדיין אמר הלוקח לדיין אני שלקחתי חורבה זו מן האיש הזה לא לקחתי אלא חורבה וכשחפשתי אבניה לבנותה מצאתי כלי כסף וכלי זהב עכשיו יטול ממני כי לא יערב הגזל אצלי שבשביל כך מחריב הקב"ה את העולם, שנאמר כי מלאה הארץ חמס וגו' אמר לו המוכר לדיין כשמכרתי בית חורבה זו לאיש הזה הוא וכל מה שבתוכו מכרתי לו, וכשם שהוא בורח מן העבירה כך אני בורח, שכל מי שגזל מחבירו אפילו שזה פרוטה כאילו נוטל נשמתו שנאמר כן אורחות כל בוצע בצע את נפש בעליו יקח. מה עשה הדיין ביקש שטר מכירה של אותה חורבה שלש שנים משבעה דורות<sup>62</sup> ומצא יורש לאותו מטמון והחזיר הממון לבעליו, ועל אותה שעה אמר דוד אמת מארץ תצמח.

## Y

עשו משפט וצדקה וכל עבירה שבידו מתודה ומקבל עליו דין תורה אם סקילה סקילה אם שרפה שרפה<sup>63</sup>, ואפילו מכר אדם לחברו בית חורבה ומצא בו ממון וכו' כמעשה מלכא קציא (כתוב ברמז תשכ"ז)<sup>64</sup>. מה היה עושה הדיין בקש שטר של אותה חורבה ומצא ל"ה דורות ומצא יורש לאותו האיש שהטמין אותו ממון והחזירו לבעליו:

62. Both W and PAR preserve the alternate reading of "3 years and 7 generations" as opposed to MY which reads "4 generations."

63. Y shortens MY 11:16-19.

64. Rather than quote the entire Alexander the Great story as seen in all of the other versions of Midrash Yonah, Y refers the reader to another place in the Yalkut Shimoni where this story appears verbatim. For a further discussion of the Alexander the Great story, see the Commentary to MY 11:20-33.

## Chapter 12: God Forgives the Ninevites

### MY

(1) כיון שראה הקב"ה באנשי נינוה מעשיהם הטובים קרע את גזר דינם, וירא אלקים את מעשיהם. (2) אמר ר' יצחק ארבעה דברים מקרעין גזר דינו של אדם צדקה, צדקה, שינוי השם, ושינוי מעשה. (3) צדקה דכתיב ויצעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יוציאם. (4) צדקה דכתיב וצדקה תציל ממות. (5) שינוי השם דכתיב ויאמר ה' אל אברהם שרי אשתך וגומר. (6) שינוי מעשה דכתיב וירא אלקים את מעשיהם. (7) ויש אומרים אף שינוי מקום שנאמר ויאמר ה' אל אברהם לך לך והדר ואעשך לגוי גדול. (8) ואידך ההוא זכותא דארעא דישאל הוא דקא גרים. (9) שנו רבותינו סדר תעניות כיצד. (10) מוציאין התיבה לרחובה של עיר. (11) ונותנין אפר מקלה על גבי תיבה ובראש הנשיא ובראש אב בית דין. (12) וכל אחד ואחד נוטל ונותן בראשו. (13) והזקן שבהם אומר לפנייהם דברים כבושים. (14) אחינו לא שק ולא תענית גורמים אלא תשובה ומעשים טובים גורמים שנאמר וירא אלהים את מעשיהם כי שבו מדרכם. (15) ואומר ויתכסו שקים האדם והבהמה. (16) מאי עביד. (17) אסרו הבהמות לחד והולדות לחד. (18) אמרו לפניו רבונו של עולם אם אין אתה מרחם עלינו וכו' כדאמרין לעיל. (19) ויקראו אל אלקים בחזקה. (20) מאי אמרו. (21) אמר שמואל אמרו לפניו רבונו של עולם עלוב ושאינו עלוב צדיק ורשע מי נדחה מפני מי. (22) וישבו מדרכם הרעה ומן החמס. (23) אמר שמואל אפילו גזל מריש ובנאו בבירה מקעקע הבירה ומחזיר מריש לבעליו. (24) ופליגא דר' יוחנן דאמר ר' יוחנן מה שהיה בכף ידיהם החזירו בשידה תיבה ומגדל לא החזירו. (25) כיון שראה הקב"ה באנשי נינוה ששבו מדרכם נח מכעסו ועמד מכסא דין וישב על כסא רחמים ונתרצה ואמר סלחתי.

### P

(2) אמר ר' יצחק ארבעה דברים מקרעין גזר דינו של אדם צדקה, צעקה, שינוי השם, ושינוי מעשה.

### W

וכיון שראה הק' באנשי נינוה ששבו איש מדרכו הרעה נח מכעסו ועמד' מכסא הדין וישב על כסא רחמים ונתרצה להם הקב"ה ואמר להם סלחתי.<sup>65</sup>

### PAR

<sup>66</sup> מיד נתרצה להם הקב"ה ואמר להם סלחתי.

65. The W and PAR manuscripts include none of the material from MY 12:1-24. The MY text here is quoted directly from other rabbinic sources: MY 12:1-8 comes from B.T. *Rosh Hashanah* 16b, MY 12:9-14 is M. *Taanit* 2:1, MY 12:15-23 is from B.T. *Taanit* 16b and finally MY 12:24 comes from P.T. *Taanit* 2:1, 65a. The quotation of Talmudic texts directly in Midrash Yonah came from the branch of the manuscript family that leads to the First Printed Edition and not from the W/PAR branch.

66. The PAR manuscript does not include the motif about God moving from one throne to another as it appeared earlier in PAR (see f. 57).

## Y

וירא האלהים את מעשיהם. א"ר יצחק ארבעה דברים מקרעין גזר דינו של אדם, צדקה, צעקה, שנוי השם, ושנוי מעשה צעקה דכתיב ויצעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יוציאם, צדקה דכתיב וצדקה תציל ממות, שנוי השם דכתיב ויאמר ה' אל אברהם שרי אשתך וגו'. שנוי מעשה דכתיב וירא האלהים את מעשיהם וגו', ויש אומרים אף שנוי מקום שנאמר ויאמר ה' אל אברם לך לך, והדר ואעשך לגוי גדול, ואיך ההוא זכותא דארעא דישראל הוא דקא גרים. שנו רבותינו סדר תעניות כיצד מוציאין התיבה לרחובה של עיר ונותנין אפר מקלה על גבי תיבה ובראש הנשיא ובראש אב בית דין וכל אחד ואחד נוטל ונותן בראשו, וזקן שבהם אומר לפניהם דברי כבושים אחינו לא שק ולא תענית גורמים אלא תשובה ומעשים טובים גורמים שנאמר וירא האלהים את מעשיהם כי שבו מדרכם, ואומר ויתכסו שקים האדם והבהמה, מאי עבד אסרו הבהמות לחד וולדות לחד, אמרו לפניו רבש"ע אם אין אתה מרחם עלינו אין אנו מרחמין על אלו. ויקראו אל אלהים בחזקה, מאי אמור, אמר שמואל אמרו לפניו רבש"ע עלוב ושאינו עלוב צדיק ורשע מי נדחה מפני מי וישבו איש מדרכו הרעה ומן החמס, אמר שמואל אפילו גזל מריש ובנאו בבירה מקעקע הבירה ומחזיר מריש לבעליו. ופליגא דר' יוחנן דא"ר יוחנן מה שהיה בכף ידיהם החזירו בשדה תיבה ומגדל לא החזירו: <sup>67</sup> כיון שראה הקב"ה באנשי ניוה ששבו מדרכם נח מכעסו ועמד מכסא דין וישב על כסא רחמים ונתרצה ואמר סלחתי.

67. The Yalkut Shimoni version includes all of the Rabbinic texts seen in MY which are not found in W or PAR. This suggests that Y belongs on the same manuscript branch as MY but separate from W and PAR. See also "Yalkut Shimoni" in the chapter "The Textual History of Midrash Yonah."

## Chapter 13: Jonah Chapter 4

### MY

(1) מיד נפל יונה על פניו ואמר רבונו של עולם יודע אני שחטאתי לפנק. (2) מחול לעוני שברחתי לים שלא ידעתי כח גבורתך ועכשיו ידעתי שנאמר כי אתה אל רחום וחנון. (3) אמר לו הקב"ה אתה [לא] חסת על כבודי וברחת מלפני לים אף אני חסתי על כבודך והצלתך מבטן שאול. (4) ומרוב חמה שהיה במעי הדגה נשרף בגדו ומעילו ושערוותיו. (5) וזבובין ויתושין ונמלים ופרעושין שרויין עליו ומצערין אותו עד שבקש נפשו למות שנאמר ושאל את נפשו למות. (6) מכאן אמרו כל שאפשר לו לבקש רחמים על חבירו או להחזירו תשובה ואינו מחזירו בא לידי צער. (7) מה עשה הקב"ה. (8) העלה קיקיון על ראש יונה בלילה. (9) ובשחרית עלו עליו ער"ה עליו וכל עלה ועלה ארבעה זרת וטפח. (10) ארבעה אנשים יכולין לשב בצילו ורחק חקיקיון לכבוש את השמש. (11) זימן הקב"ה תולעת והכה את הקיקיון ויבש ומת. (12) וזבובין ויתושין שרויין עליו ומצערים אותו מכל צדדים עד שבקש נפשו למות. (13) באותה שעה זלגו עיניו דמעות כמטר לפני הקב"ה. (14) ואמר לו יונה מפני מה אתה בוכה. (15) יש לך צער על זה שלא גדלתו לא הכנסת בתוכו זבל ולא השקית בו מים לילה אחת היה ולילה אחת יבש. (16) כך חסת עליו ואני לא אחס על נינה העיר הגדולה.

### P

(6) וזבובין ויתושין ונמלים ופרעושין שרויין עליו ומצערין אותו עד ששאל נפשו למות שנאמר ושאל את נפשו למות.

### W

באותה שעה נפל יונה על פניו לפני הק' ואמ' לפניו רב' ש"ע שא נא לחטאתי ומחל לעוני שברחתי מלפנק לים שלא הייתי יודע כח גבורת מעשך ועכשיו ידעתי גבורתך וכחך שנ' [כי] ידעתי כי אתה אל רחום וחנון וכי. אמ' לו הק' אתה לא חסתה על כבודי וברחת מלפני לים אבל אני חסתי על כבודך<sup>68</sup> והצלחתך ממצולה ועשית עמך הפלא ופלא והצללתך מבטן שאול בגבורה ובעצה והודעתך כח גבורה מעשי והודעתך שאני עשיתי את הים ואת היבשה.<sup>69</sup> ומרוב חמימותה של הדגה שהיה יונה במעשיה נשרפו בגדיו מעליו ולבושו וכסותו וכל שערו גופו ושערו ראשו וזקנו. והיו זבובים ויתושים ופרעושים ונמלים שרויים עליו ומצערים אותו מכל צדדיו עד שיבקש נפשו למות שנ' ושאל נפשו למות מכאן אמרו שכל מי שיש לו לבקש רחמים על חבירו ואינו מבקש או להחזירו בתשובה ואינו מחזירו בא לידי צער גדול. מה עשה הק' העלה קיקיון ליונה על ראשו כשהוא נם בלילה ובשחרית עליו עליו מאתיים ושבעים וששה כמניין קס"ו וכל עלה ועלה זרת ארכו ורחב טפח, וארבעה.

68. This reading in W is much more clear than MY 13:3. Thus, I inserted the word **לא** into the MY text. See the Commentary to MY 13:3.

69. This line very closely parallels the theme of MY 1:2 that God orchestrated the whole episode with Jonah in order to prove His power over the sea. The repetition of this theme at the beginning and end of Midrash Yonah unifies the text.



אנשים יכולים לישוב בצל תחת הקיקיון לכבוש השמש. וזמן הק' תולעת והכה את הקיקיון ויבשהו וימת. והיו זבובים (ויתושים) שרויים עליו ומצערין אותו מכל צדדיו עד שיבקש את נפשו למות שנ' ועתה יי קח (נפשו) [נפשי] וכו'. באותה שעה זלגו עיני דמעות כמטר לפני הקב"ה עד שירד הק' משמי שמים ואמר לו ליונה מה אתה בוכה שמא יש לך צער על הקיקיון שלא עמלת בו ולא גידלתו ולא הכנסתו לתוכה (גדלים) [זבלים] ולא השקתו מים בלילה אחת היה לח ובלילה אחת היתה יבש כך חסתה עליו ואני לא אחוס על יונה.

## PAR

באותה שעה נפל יונה על פניו ואמר לפני הקב"ה רבש"ע שא נא לחטאתי ומחול לעוני שברחתי מלפניך לים שלא הייתי יודע מעשך, ועכשיו ידעתי כח מעשך וגבורותך שטאמר כי ידעתי כי אתה ה' אל רחום וחנון, אמר לו הקב"ה אתה לא חסת על כבודי וברחת מלפני האלהים אבל אני חסתי על כבודך והצלתך ממצולות ים ועשיתי עמך פלאים והצלתך מבטן שאול בגבורה והודעתך כוח גבורתי והודעתך שעשיתי את הים ואת היבשה.<sup>70</sup> בחמישי ברח יונה... על גרי הצדק.<sup>71</sup> מרוב חמה שהיה ליונה במעי הדגה נשרפו בגדיו וכל שערת גופו וראשו וזקנו, והיו זבובים ויתושים ונמלים ופרעושים שרויים עליו ומצערין אותו מכל צד, עד שביקש נפשו למות שטאמר קח נא את נפשי ממני, מיכן אמרו חכמים כל מי שיש בידו לבקש רחמים על חבירו ואינו מבקש, או להחזירו בתשובה ואינו מחזירו סוף בא לידי צער גדול, והקב"ה מה עשה העלה קיקיון על ראש יונה בלילה כשהוא נם ובשחרית עלו עליו מאתים ושבעים וששה עלים<sup>72</sup> וכל עלה ועלה ארבע זרת וטפת, וארבעים איש יכולין לישוב בצל הקיקיון לכבוש את השמש, זמן הקב"ה תולעת והכה את הקיקיון ויבשהו ומת והיו זבובין ויתושיין שרויין עליו ומצערין אותו מכל צד, עד ששאל את נפשו למות שטאמר וישאל את נפשו למות, באותה שעה זלגו עיני דמעות לפני הקב"ה עד שירד הקב"ה ואמר לו מפני מה אתה בוכה שמא יש לך צער על הקיקיון שלא עמלת בו ולא גידלתו ולא הכנסת בתוכו זבלין ולא השקתו מים, ולילה אחד היה יבש כך חסת עליו, ואני לא אחוס על יונה.

70. The insertion about God demonstrating God's power parallels W but does not appear in MY or Y.

71. PAR here inserts the entire text of Pirkei de-Rabbi Eliezer Chapter 10. I only quote the first few and last few words. For the full implications of this insertion, see the section "F. Additional Mss." within "The Textual History of Midrash Yonah," pp. 8-10.

72. PAR and W say that the *kikayon* plant has 276 leaves, while MY and Y say it has 275 leaves.

# Y

מיד נפל יונה על פניו ואמר רבש"ע יודע אני שחטאתי לפנקך מחול לעוני שברחתני לים שלא ידעתי כח גבורתך, ועכשו ידעתי שנאמר ידעתי כי אתה (ה') אל חנון ורחום, א"ל הקב"ה אתה חסת על כבודי וברחת מלפני לים, אף אני חסתי על כבודך והצלתיך מבטן שאול ומרוב חמה שהיה במעי הדגה נשרף בגדו ומעילו ושערותיו וזבובין ויתושין ונמלים ופרעושים שרויים עליו ומצערין אותו עד שבקש נפשו למות שנאמר וישאל את נפשו למות, מכאן אמרו כל שאפשר לו לבקש רחמים על חברו או להחזירו בתשובה ואינו מחזירו בא לידי צער, מה עשה הקב"ה העלה קיקיון על ראש יונה בלילה ובשחרית עלו עליו רע"ה עליו וצל כל עלה ועלה ארבעה זרת וטפח, ארבעה אנשים יכולים לישיב בצלו תחת הקיקיון לכבוש את השמש, זימן הקב"ה תולעת והכה את הקיקיון ויבש ומת וזבובין ויתושין שרוין עליו ומצערים אותו מכל צדדים עד שבקש נפשו למות באותה שעה זלגו עיניו דמעות כמטר לפני הקב"ה, ואמר לו יונה מפני מה אתה בוכה יש לך צער על זה שלא גדלתו לא הכנסת בתוכו זבל ולא השקית בו מים לילה אחד היה ולילה, אחת יבש כך חסת עליו ואני לא אחוס על נינוה העיר הגדולה.<sup>73</sup>

73. Y exactly parallels MY in this section.

## Chapter 13: Part 2

### MY

(18) באותה שעה נפל על פניו ואמר הנהג עולמך במדת רחמים דכתיב לה' אלקינו הרחמים והסליחות:

### P

Same as MY

### W

באותה שעה נפל יונה על פניו לפני הקב"ה ואמ' לפניו רבו' ש"ע (כולם חוץ) (כלום הוא) לפניך מידת הדין ומידת הרחמים.<sup>74</sup> במידת הרחמים תנהיג עולמך, נאה לך תהילה, שכן כתוב ליי אלהינו הרחמים והסליחות. (דניאל ט, ט)<sup>75</sup> וכתי' כי אל רחום שמך וחנן יי אלהים וכו' מידת הדין עמדה לפניך על כל אומה ואומה ועל כל ברי' ובריה וכל כל מלכות ומלכות ועל כל גוי וגוי כבר יש לך כח וגבורה צדקה וגדולה לכבוש רחמך מידת הדין שנ' מי אל כמוך נושא עון וכו' (מיכה ז, יח) וכבוד יי מלאה הארץ ולא עוד אלא שאתה יושב על כסא רחמים רחמים מימנ' סליחה משמאלך חסד מלפנים ופדות מאחריך. ומניין שרחמים מימינו וסליחה משמאלו שני וישוב אל יי וירחמנו וכו' (יש נה, ז) ומניין שחסד מלפנינו ופדות מאחרינו שנ' כי עם יי החסד והרחבה עמו פדות (תה' קל, ז). גבורות רחמך הרבים לא הייתי יודע וחסדך הגדול לא הייתי מכיר שאין מי יעשה כמעשיך וכגבורותיך. יפה עשיתם יפה פעלת יפה ריחמת ויפה חננת יפה סלחת ויפה קרעת שטר רחובתם ויפה נרחמת על רעתם שנ' (וירחם) (וירחם) יי וכו' (יונה ג, י) מי אל כמוך מלא כולו תושבחו' כסאך תהילה כבודך תפארה מפעלותך שבחה אשר מעשה ידך נעימים גופך ישועה פנק מאירות מכל אור עמך מקור כל זוהר פנק אמת ומישור מפתח שפתך חיים כל דבר אמת. חסדך גדול על כל שארית ישר' שאתה מקדים להם רחמך וחסדך בכל שעה ושעה מוחל אתה לעונם ברחמך וברוב חסדך כדי ליתן עוז וכבוד לשמך שנ' מי אל כמוך וג' (מל' ז, יח) ישוב ירחמנו וג' (שם שם, יט) ואומר תתן אמת וג' (שם שם, כ). בשעה שמחל הק' לעונותם שך ישר' נתן עוז וכבוד לשמו הגדול שנ' ספרו בגוים את כבודו (דבה"ר טז, כד) ואם אתה מבין הדבר צא ולמד מכאן למען יזמך כבוד ולא ידום יי אלהי לעולם אורך (תה' ל, יג).<sup>76</sup>

74. Unlike MY, W mentions God's attribute of justice but does not pursue the argument, turning immediately to how God should run the world with mercy.

75. W includes the Daniel 9:9 verse which ends MY and Y.

76. Like MY, W also ends with Jonah realizing that God should rule the world in mercy. However, instead of using just one proof text, Daniel 9:9, W creates a textual flurry in praise of God's mercy.

## PAR

באותה שעה נפל יונה על פניו לפני הקב"ה ואמר לפניו רבש"ע כלום היא לפניך מדת הדין?  
במדת רחמים וננהיג את עולמך ונאה לך תהלה שכן כתיב לה' אלהינו הרחמים והסליחות  
שנאמר כי אל רחום ה' אלהיך וכתוב מי אל כמוך נושא עון, וכתוב חסד ה' מלאה הארץ,  
ולא עוד אלא שאתה יושב על כסא רחמים, רחמים בימינך וסליחה וחסד מלפניך ופדות  
מאחריך שנאמר כי עם ה' החסד והרבה עמו פדות (תהלים ק"ל ג') וכתוב וישוב אל ה'  
וירחמנו ואל אלהינו כי ירבה לסלוח (ישעיה נ"ה ז'), גבורות רחמך הרבים לא הייתי יודע  
וחסדיך הרבים לא הייתי מגיד, שאין מי יעשה כמעשיך וכגבורותיך, יפה עשית יפה פעלת  
יפה רחמת, יפה חננת יפה סלחת, יפה קרעת להם שטר חובתם יפה נחמת על רעתם, מי אל  
כמוך וגו'. אלא כולו תשבחות, כסאך תהלה כבודך תפארה, אשר מעשה ידך נעימים, גופך  
ישועה, פנך כמאיר כל אור, עיניך מקור כל זוהר, פך אמת, שפתותיך חיים, אמת חסדך  
הגדול על שארית נחלתך, שאתה מקדים להם רחמים בכל עת ובכל שעה, אתה מוחל לעונם  
כדי ליתן עוז וכבוד לשמך שנאמר למען יזמור כבוד ולא ידום ה' אלהי לעולם אורך<sup>77</sup>

## Y

באותה שעה נפל על פניו ואמר הנהג עולמך במדת רחמים דכתיב לה' אלהינו הרחמים  
והסליחות:

77. The PAR version very closely parallels the W version, quoting many of the same proof texts to praise God's mercy in ruling the world. These parallel endings make the strongest case yet that PAR and W come from the same manuscript tradition since MY and Y contain a much shorter version.

## **Bibliography**

### A. Versions of Midrash Yonah:

Eisenstein, Judah David. "*Midrash Yonah*" in *Otzar ha-Midrashim*. Vol. 1. New York: 1915. Contains three versions of Midrash Yonah: Pirkei de-Rabbi Eliezer, Chapter 10; Ms. Parma 2295; "*Midrash Yonah*" from *Beit ha-Midrash*.

Jellinek, Adolph. "*Midrash Yonah*" in *Beit ha-Midrash*. Jerusalem: Bamberger and Wahrman, 1938. Vol.1, 96-102. Jellinek uses the first printed edition with only minor corrections based on the Yalkut Shimoni version.

Kedari, Tamar. "*Midrash Teshuvat Yonah ha-Navi.*" *Kovetz Al Yad* 16 (2002): 67-84. Contains the text of Ms. Warsaw 258 along with a critical apparatus.

*Midrash Yonah*, First Printed Edition, Prague 1595. Printed together with *The Journeys of Rabbi Petachyah of Regensburg*.

Manuscript Darmstadt - Hessisches Landes- und Hochschulbibliothek Cod. Or. 25 ff. 121r-122r.

Manuscript London - Beth Din & Beth Hamidrash 146, ff. 10-15.

Manuscript Mosayuf - 130/3, ff. 69-72.

Manuscript New York - Jewish Theological Seminary Ms. 5601, ff. [55]-[64].

Manuscript Parma - Biblioteca Palatina, Cod. Parm. 2295, ff. 133-135.

Manuscript St. Petersburg - Russian National Library Evr. I. 13 ff. 276-277.

Manuscript Warsaw - Uniwersytet, Inst. Orientalistyczny 258, "*Teshuvat Yonah ha-Navi.*"

*Pirkei de-Rabbi Eliezer*. Ed. David Luria. New York: OM Publishing, 1946. Chapter 10.

*Midrash Tanchuma ha-Nidpas*. Ed. Solomon Buber. Jerusalem: Eshkol, 1972. *Va-Yikra* 8.

*Yalkut Shimoni*. New York: Horev, 1925. Vol. 2, 550-551. Vol. 2, 550-551.

### B. Other Primary Sources:

*Bereshit Rabbati*, Ed. Chanokh Albeck. Jerusalem: 1940.

*Kohelet Zuta*, Ed. Solomon Buber. Berlin: 1894.

*Mechilta de-Rabbi Ishmael*, Ed. Jacob Lauterbach. Philadelphia: Jewish Publication Society, 1933. 3 Vols.

*Mechilta de-Rabbi Shimon Bar Yochai*, Eds. Jacob N. Epstein and Ezra Z. Melammad. Jerusalem: Mekitzei Nirdamim, 1955.

*Midrash Hagadol: Sefer Bereshit*, Ed. Mordechai Margulies. Jerusalem: Mossad ha-Rav Kook, 1997.

*Midrash Rabbah*. New York: E. Grossman's Publishing House, 1957. 2 Volumes. The following volumes works within *Midrash Rabbah* were cited: Deuteronomy Rabbah, Ecclesiastes Rabbah, Esther Rabbah, Exodus Rabbah, Genesis Rabbah, Leviticus Rabbah.

*Midrash Shmuel*, Ed. Solomon Buber. Cracow: 1893.

*Midrash Tanchuma ha-Nidpas*. Ed. Solomon Buber. Jerusalem: Eshkol, 1972.

*Midrash Tannaim*, Ed. David Hoffmann. Berlin: 1908.

*Midrash Tehilim*, Ed. Solomon Buber. Jerusalem: 1966.

*Mishnat Rabbi Eliezer*, Ed. H.G. Enelow. New York: Block Press, 1933.

*Pesikta de-Rav Kahana*, Ed. Bernard Mandelbaum. New York: Jewish Theological Society, 1962.

*Pesikta Rabbati*, Ed. Meir Friedmann. Tel-Aviv, 1963.

*Talmud Yerushalmi*. Ed. Avraham Tal. Jerusalem: Academy for the Hebrew Language, 2001. 1 Vol.

*The Schottenstin Edition Talmud Bavli*. Brooklyn: Mesorah Publications, 1990. 54 Vols.

*Tosephta kifeshuto*. Ed. Moses Lieberman. New York: Institute of Meir Rabinovitch, 1956. 10 Vols.

*Yalkut Shimoni*. New York: Horev, 1925.

*Zohar*. Ed. Moses Margulies. Jerusalem: Mossad ha-Rav Kook, 1964. 3 Vols.

### C. Secondary Sources:

Eisenstein, Judah David. "Midrash Yonah" in *Otzar ha-Midrashim*. Vol. 1. New York: 1915.

*Encyclopedia Judaica*. Jerusalem: Keter Publishing House, 1971. Articles on "Jonah, Book of" Vol. 10, 169-177; "Leviathan" Vol. 11, 89-91; "Midrash" Vol. 11, 1507-1514.

Friedlander, Gerald. *Pirkei de Rabbi Eliezer*. London: Sepher Hermon Press, 1916.

- Ginzberg, Louis. *Legends of the Jews*. Philadelphia: Jewish Publication Society, 1909. 7 Vols.
- Hyman, Aaron. *Torah ha-Ketuvah v'ha-Mesurah*. Tel Aviv: Debir, 1979. 3 Vols.
- Jastrow, Marcus. *A Dictionary of the Talmud*. Jerusalem: Horev.
- Jellinek, Adolph. "Midrash Yonah" in *Beit ha-Midrash*. Vol. 1. Jerusalem: Bamberger and Wahrman, 1938.
- JPS Hebrew English Tanakh*. Philadelphia: The Jewish Publication Society, 1999.
- Kedari, Tamar. "Midrash Teshuvat Yonah ha-Navi." *Kovetz Al Yad* 16 (2002): 67-84.
- Levine, Etan. *The Aramaic Version of Jonah*. Jerusalem: Jerusalem Academic Press, 1975.
- Mehlman B. and Polish, D. "Midrash Jonah," *CCAR Journal* 96 (1977): 30-41.
- Shanks, Hershel. *Ancient Israel: From Abraham to the Roman Destruction of the Temple*. Washington D.C.: Biblical Archaeology Society, 1999.
- Strack, H.L. and Sternberger, Gunter. *Introduction to the Talmud and Midrash*. Minneapolis: Fortress Press, 1992.
- The Book of the Gestes of Alexander of Macedon*. Ed. Israel Kazis. Cambridge MA: Mediaeval Academy of America, 1962.
- The Midrash Rabbah*. Trans. H. Freedman and Maurice Snow. London: Soncino Press, 1977. 10 Vols.
- The New Oxford Annotated Bible: New Revised Standard Version*. New York: Oxford University Press, 1994.